

19.12.2016

Kokousaika 19.12.2016 16:00 - 17:19

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu
Pajamäki, Osku

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
varapuheenjohtaja

Kivekäs, Otso

Honkasalo, Veronika
Karhuvaara, Arja
Kolbe, Laura
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rissanen, Laura
Torsti, Pilvi
Vainikka, Mirka
Nyholm, Henrik
Rantanen, Tuomas

varajäsen
varajäsen

Muut

Puoskari, Mari
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Paavolainen, Sara

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Pajunen, Jussi

kaupunginjohtaja
saapui 16:11, poissa: 1135 - 1139
§:t

Sauri, Pekka
Viljanen, Ritva
Sinnemäki, Anni
Panhelainen, Pia
Sarvilinna, Sami
Enroos, Asta
Malinen, Matti

apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
apulaiskaupunginjohtaja
va. apulaiskaupunginjohtaja
kansliapäällikkö
vs. henkilöstöjohtaja
vs. rahoitusjohtaja

19.12.2016

Åhlgren, Harry	vs. kaupunginlakimies
Peltonen, Antti	vs. hallintojohtaja
Kari, Tapio	viestintäpäällikkö
Andersson, Victor	kaupunginsihteer
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteer
Härmälä, Timo	kaupunginsihteer
Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteer
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteer
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteer
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteer
Tapiolinna, Hilikka	vs. kaupunginsihteer
Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteer
Vallittu, Anja	kaupunginsihteer
Villeneuve, Anna	hallintoasiantuntija
Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Mollgren, Dan	projektipäällikkö
	asiantuntija
	saapui 16:05, poistui 16:40, läsnä:
	osa 1140 §:ää
Puumalainen, Niina	projektinjohtaja
	asiantuntija
	saapui 16:05, poistui 16:40, läsnä:
	osa 1140 §:ää
Karlsson, Eva-Lisa	projektinjohtaja
	asiantuntija
	saapui 16:46, poistui 16:55, läsnä:
	osa 1150 §:ää
Puheenjohtaja	
Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja
	1135 - 1166 §:t
Esittelijät	
Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja
	1135 - 1138 ja 1149 - 1153 §:t
Jussi Pajunen	kaupunginjohtaja
	1141 - 1148 §:t
Anni Sinnemäki	apulaiskaupunginjohtaja
	1139, 1140 ja 1159 - 1164 §:t
Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja
	1154 - 1158 §:t
Pia Panhelainen	va. apulaiskaupunginjohtaja
	1165 ja 1166 §:t

19.12.2016

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

hallintoasiantuntija
1135 - 1166 §:t

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

§	Asia	
1135	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
1136	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
1137	Kj/1	V 18.1.2017, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta keväälle 2017
1138	Kj/2	V 18.1.2017, Nuorisolautakunnan varajäsenen valinta
1139	Kaj/1	V 18.1.2017, Hermannin Lautatarhankatu 2c:n asemakaavan muuttaminen (nro 12283, tontit 21013/3-4)
1140	Kaj/2	V 18.1.2017, Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun järjestäminen; alueen varaaminen ja kilpailun lähtökohtien hyväksyminen
1141	Kj/3	Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet
1142	Kj/4	Helsingin kaupungin linjaus kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämiseksi
1143	Kj/5	Määrärahojen siirtäminen projektialueiden katurakentamisen eri alakohtien välillä sekä määrärahojen myöntäminen rakennusvirastolle katujen rakentamiseen
1144	Kj/6	Toimialojen palvelukokonaisuuksien palvelutason virkojen perustaminen
1145	Kj/7	Sijoituksen tekeminen Stadion-säätiön perustamaan perusparannushastoon
1146	Kj/8	Kaupunginvaltuuston 14.12.2016 § 342, 343, 344 ja 345 tekemien päätösten täytäntöönpano: Toimialajohtajien virkaan ottaminen
1147	Kj/9	Kaupunginvaltuuston 14.12.2016 tekemien päätösten täytäntöönpano
1148	Kj/10	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1149	Kj/11	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1150	Ryj/1	Yhteinen kunnallistekninen työmaa -yhteistoimintasopimus
1151	Ryj/2	Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi Laajasalon joukkoliikenteestä metrolle Herttoniemeen
1152	Ryj/3	Tavoitteet ja toimenpiteet viherkattojen rakentamisen edistämiseksi

19.12.2016

Helsingissä		
1153	Ryj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1154	Sj/1	Kaupunginhallituksen lausunto Helsinki-viikon säätiön sääntöjen muuttamisesta
1155	Kj/2	Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän raportointi ja arviointi sekä myöntämisehtojen päivittäminen
1156	Sj/3	Olympiastadionia koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen
1157	Sj/4	Lausunnon antaminen opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
1158	Sj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1159	Kaj/1	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kampin tontin 80/36 ja puistoalueen ym. asemakaava-asiassa (nro 12365)
1160	Kaj/2	Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisen vaihtoehtotarkastelun tulokset
1161	Kaj/3	Ryhmärakennuttamishankkeiden takaamiseen liittyvä selvitys
1162	Kaj/4	Myllypuron vanhustenkeskuksen peruskorjaus ja muutos monipuoliseksi palvelukeskukseksi
1163	Kaj/5	Nimistötoimikunnan uuden puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä henkilökohtaisten varajäsenien nimittäminen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2017 saakka
1164	Kaj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
1165	Stj/1	Muutos rintamaveteraaniaisiin neuvottelukunnan kokoonpanossa
1166	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

19.12.2016

Kj/1

§ 1135

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Hannu Oskalan ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Lasse Männistön ja Osku Pajamäen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Sanna Vesikansan sijasta Hannu Oskalan.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Lasse Männistön ja Osku Pajamäen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Kj/2

§ 1136

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Kj/1

§ 1137

V 18.1.2017, Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta keväälle 2017

HEL 2015-012484 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää valita vuoden 2017 toukokuun loppuun päättyvän toimikautensa jäljellä olevaksi ajaksi puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uuden kuntalain (410/2015) mukaan valtuuston toimikausi on neljä vuotta ja se alkaa vaalivuoden kesäkuun alusta. Lain voimaan tullessa (1.5.2015) toimivaltaisen valtuuston toimikausi jatkuu toukokuun 2017 loppuun.

Suurta osaa uuden kuntalain säännöksistä sovelletaan seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien. Kaupunginvaltuusto valitsee loppuvuodelle 2017 keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat seuraavan valtuustokauden alkaessa.

Kuntalain (365/1995) 12 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Pu-

19.12.2016

Kj/1

heenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 1 §:n 1 momentin mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kunkin vuoden ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Mari Tammisto, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
mari.tammisto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/2

§ 1138

V 18.1.2017, Nuorisolautakunnan varajäsenen valinta

HEL 2016-002853 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Leena Ahlbäck-Seppäselle eron nuorisolautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
2. valita _____ Olli Isoahon henkilökohtaiseksi varajäseneksi nuorisolautakuntaan vuoden 2017 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Leena Ahlbäck-Seppäsen eronpyyntö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Leena Ahlbäck-Seppäsen (Kok.) 16.1.2013 (§ 5) nuorisolautakunnan varajäseneksi vuoden 2016 lopussa päätty-

väksi toimikaudeksi. Leena Ahlbäck-Seppänen pyytää 3.6.2016 eroa nuorisolautakunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (365/1995) 38 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 33 ja 36 §:n (365/1995) mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Leena Ahlbäck-Seppäsen eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Nuorisolautakunta
Taloushallintopalvelut -liikelaitos

19.12.2016

Kaj/1

§ 1139

V 18.1.2017, Hermannin Lautatarhankatu 2c:n asemakaavan muuttaminen (nro 12283, tontit 21013/3-4)

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 21. kaupunginosan (Hermanni) korttelin 21013 tontteja 3 ja 4 sekä katualuetta koskevan asemakaavan muutoksen 12.5.2015 päivätyn ja 22.10.2015 muutetun piirustuksen numero 12283 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uudet tontit 21013/5 ja 6.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutos nro 12283 kartta, päivätty 12.5.2015, muutettu 22.10.2015
- 2 Asemakaavan muutos nro 12283 selostus, päivätty 12.5.2015, muutettu 22.10.2015A
- 3 Vuorovaikutusraportti 12.5.2015, täydennetty 22.10.2015
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

19.12.2016

Kaj/1

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpal-
velut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Etelä-Hermannissa, etäisyys keskustasta on noin 2,2 km. Aluetta rajaavat Lautatarhankatu, Sörnäistenkatu, Fenixinmäki, Fenixinrinne sekä tontti 21013/2, jolla sijaitsee Senioritalo Hermanni.

Asemakaavan muutos mahdollistaa tontilla 21013/3 sijaitsevan suojelun entisen Valtion margariinitehtaan muuttamisen asuinkäyttöön. Kaavamuutos vastaa Etelä-Hermannin asemakaavan mukaista tavoitetta muuttaa alue asumispainotteisemmaksi ja toisaalta tavoitetta saada vanha tehdasrakennus piippuineen säilytettäväksi. Kaavamuutoksella kasvatetaan alueen rakennusoikeutta 470 k-m², jolloin rakennusoikeutta on yhteensä 11 570 k-m² + 2 500 k-m² (jälkimmäisenä kokonaan tai osittain maanpäälliseen kerrokseen sijoitettavien autopaikkojen, varastojen ja sosiaalitulojen kerrosala).

Kaavaa muutetaan alueella, jolla asuntotuotannolla on hyvät edellytykset toteutua valmiiksi rakennetun katu ympäristön, palveluverkon ja rakentamisvalmiuden osalta. Kaava-alue sijoittuu metroluokituksen palvelualueelle.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymän uuden yleiskaavan mukainen. Asemakaavan muutos on myös maakuntakaavan ja 2. vaihemaakuntakaavan mukainen.

Alueella on voimassa asemakaava numero 10900 vuodelta 2002, jonka mukaan alue on toimitilarakennusten korttelialuetta. Entinen Valion margariinitehdas on suojeltu merkinnällä sr-2 - historiallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jota ei saa purkaa.

Alue on Kiinteistö Oy Helsingin Sörnäistenkatu 2:n omistuksessa.

Asemakaavamuutoksen toteuttaminen ei aiheuta kaupungille suoria kustannuksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaavoitustyö on tullut vireille tontin omistajan hakemuksen johdosta ja kaavamuutoksen sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaluonnoksesta ei jätetty mielipiteitä.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 29.5. - 29.6.2015, jolloin siitä saatiin lausunnot. Muistutuksia ei esitetty.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa kiinteistölautakunta, pelastuslautakunta, ympäristölautakunta, rakennusvirasto, kaupunginmuseo, Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY).

Kiinteistölautakunta toteaa, että kaavan toteuttaminen edellyttää aluejärjestelyjä kaupungin ja maanomistajan välillä ja että kohteesta tulee käydä kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin maanomistajan kanssa on tehty sopimus.

Ympäristölautakunta toteaa, että rakennuksen riittävän sisäilman laadun varmistamiseksi on kohteeseen syytä järjestää koneellinen ilmanvaihto.

Helen Sähköverkko Oy toteaa, että Lautatarhankadun jalkakäytävän alla on ulkoisille häiriötekijöille herkkä kaapeli, joka tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Asemakaavan muutosehdotukseen on lausuntojen johdosta tehty seuraava tarkistus:

- Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta asemakaavaehdotukseen on lisätty määräys: "AK-korttelialueella tulee asuinrakennus varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan tulee sijaita rakennuksen vesikatton tasolla mahdollisimman kaukana Junatiestä."

Tehty muutos ei ole olennainen, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaavamuutoksen yhteydessä on tehty maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus, joka on allekirjoitettu 8.12.2016.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutos nro 12283 kartta, päivätty 12.5.2015, muutettu 22.10.2015
- 2 Asemakaavan muutos nro 12283 selostus, päivätty 12.5.2015, muutettu 22.10.2015A
- 3 Vuorovaikutusraportti 12.5.2015, täydennetty 22.10.2015
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 12.5.2015
- 4 Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kaj/1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Kiinteistövirasto
Kaupunginmuseo
Pelastuslautakunta
Rakennusvirasto
Ympäristölautakunta
Rakennusvalvontavirasto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 22.10.2015

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Ksv 1061_3

21. kaupunginosan (Hermannin) korttelin 21013 tontteja 3 ja 4 sekä ka-
tualaueita koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta (muodostuu
uudet tontit 21013/5 ja 6) annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta puolsi 12.5.2015 asemakaavan muuto-
sehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa tontilla 21013/3 sijaitsevan suojel-
lun entisen Valtion margariinitehtaan muuttamisen asuinkäyttöön.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 29.5.–
29.6.2015.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet
lausuntonsa kiinteistölautakunta, pelastuslautakunta, ympäristölaute-
kunta, rakennusvirasto, kaupunginmuseo, Helen Sähköverkko Oy ja
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY).

Kiinteistölautakunta toteaa, että kaavan toteuttaminen edellyttää alue-
järjestelyjä kaupungin ja maanomistajan välillä ja että kohteesta tulee
käydä kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätök-
sen mukaiset neuvottelut. Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa
ennen kuin maanomistajan kanssa on tehty sopimus.

Ympäristölautakunta toteaa, että rakennuksen riittävän sisäilman laadun varmistamiseksi on kohteeseen syytä järjestää koneellinen ilmanvaihto.

Helen Sähköverkko Oy toteaa, että Lautatarhankadun jalkakäytävän alla on ulkoisille häiriötekijöille herkkä kaapeli, joka tulee ottaa huomioon alueen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että häiriöherkästä kaapelista tul- laan tiedottamaan hankkeen toteuttajaa, ja että kaavaan on lisätty mää- räys koneellisen ilmanvaihdon järjestämisestä. Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenveto lausunnoista sekä niihin annetut vastineet laajemmin.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Ympäristölautakunnan lausunnon johdosta:

- kaavakarttaan on lisätty määräys: "AK-korttelialueella tulee asuinra- kennus varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan tulee sijaita rakennuk- sen vesikaton tasolla mahdollisimman kaukana Junatiestä."

Helen Sähköverkko Oy:n lausunnon johdosta:

- kaavaselostusta on täydennetty kohdassa: Asemakaavamuutoksen kuvaus, Yhdyskuntatekninen huolto

Lisäksi kaavakarttaan on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jot- ka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olen- naisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 01.09.2015 § 97

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Hermannin (21.ko) tonttien 21013/3-4 (Lautatarhankatu 2c) asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12283.

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutokseen.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 20.08.2015 § 346

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Kiinteistökartta 75/675 498, Lautatarhankatu 2 c

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi 21. kaupunginosan (Hermannin) korttelin 21013 tontteja 3 ja 4 sekä katualuetta koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12283 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehty tonttien 21013/3 ja 4 omistaja Kiinteistö Oy Helsingin Sörnäistenkatu 2/Sponda Oyj.

Muutosehdotuksessa toimistotonttien 21013/3 ja 4 välistä rajaa muutetaan ja niistä muodostuu tontit 21013/5 ja 6.

Entisen valtion margariinitehtaan tontilla 21013/5 sijaitseva rakennus suojellaan muutoksessa merkinnällä sr-2. Merkinnän mukaan rakennus on historiallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas eikä sitä saa purkaa. Tonttiin liitetään noin 55 m²:n suuruinen alue Fenixinrinteen katualueesta (91-21-9901-0) ja tontti muutetaan toimitilarakennusten korttelialueesta (KTY) asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontille on osoitettu asuinrakennusoikeutta yhteensä 1 920 k-m².

Toimistorakennusten tontti 21013/6 säilyy kaavamuutoksessa toimitilarakennusten korttelialueena (KTY). Tontille on merkitty rakennusoikeutta 9 650 k-m² + 2 500 k-m². Ensimmäinen luku osoittaa toimitilojen kerosalan ja jälkimmäinen luku osoittaa kokonaan tai osittain maanpäälli-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

seen kerrokseen sijoitettavien autopaikkojen, varastojen ja sosiaali-tilojen kerrosalan.

Kaavan toteuttaminen edellyttää aluejärjestelyä kaupungin ja maanomistajan välillä. Alueluovutukset tullaan tekemään kaavan saatua lainvoiman.

Asemakaavan muutosehdotus nro 12283 korottaa tonttien arvoa merkittävästi, joten kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut tulee käydä maanomistajan kanssa.

Kaavamuutoksen käsittelyä ei tulisi jatkaa ennen kuin maanomistajan kanssa on tehty sopimus.

Lautakunnalla ei ole huomauttamista itse kaavamuutosehdotukseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 23.06.2015 § 236

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Suojeltu asumiskäyttöön muutettava entinen margariinitehdas on erittäin huonokuntoinen. Rakennuksen rakenteissa on rakennusaikana sekä käyttöhistorian aikana käytetty terveydelle ja ympäristölle haitallisia ja vaaralliseksi luokiteltavia materiaaleja. Rakennuksen käyttöhistorian ja teollisuusprosessien perusteella voidaan pitää myös mahdollisena haitta-aineiden kulkeutumista ja imeytymistä rakenteisiin. Margariinin valmistusprosessista on saattanut kulkeutua rasvahappoja rakennuksen sisäpintojen rappauksiin ja kantaviin betonirakenteisiin. Näistä epäpuhtauksista saattaa aiheutua hajuhaittoja ja kastuessaan ne ovat hyvä kasvualusta bakteereille ja mikrobeille. Rakenteissa on havaittu myös kosteusvaurioita. Lisäksi purkutöiden yhteydessä voi mahdollisesti paljastua rakenteiden sisältä tai uusien materiaalien alta haitta-aineita ja materiaaleja, joita ei ole vielä havaittu tai tutkittu.

Korjausrakentamisessa tulee suojeluarvojen turvaamisen lisäksi varmistaa terveellinen ja turvallinen asuminen. Kaavaehdotuksessa onkin

annettu määräys suojellun rakennuksen tai sen osien korjaamiseksi ennen käyttöönottoa siten, että niistä ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle.

Ympäristölautakunta kuitenkin korostaa, että suojellussa rakennuksessa on tehtyjen haitta-ainetutkimusten mukaan vaikeasti korjattavia ja vakavia haitta-aineisiin sekä rakenteiden kuntoon ja mahdollisesti mikrobivaurioihin liittyviä ongelmia. Rakennuksen säilyttäminen ja asuinkäyttöön kunnostaminen tulee olemaan erittäin haastavaa. Rakennuksen riittävän sisäilman laadun varmistamiseksi on kohteeseen syytä järjestää koneellinen ilmanvaihto.

Läheisten katujen liikenne aiheuttaa kaava-alueelle ilmanepäpuhtauksia ja melua. Vanha margariinitehdas sijaitsee ilmanlaadun arvioinnissa käytettävää minimietäisyyttä kauempana Junatiestä ja Lautatarhankadusta. Liikenteestä peräisin olevat ulkoilman epäpuhtaudet on hyvä kuitenkin ottaa huomioon rakennuksen ilmanvaihdon suunnittelussa. Myös tästä näkökulmasta parhaan ratkaisun sisäilman laatua ajatellen tarjoaa koneellinen ilmanvaihto, jossa ulkoilma otetaan ylhäältä ja mahdollisimman etäältä Junatiestä ja Lautatarhankadusta.

Kaava-alueen maaperää on jo tutkittu ja maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä ja kunnostamisesta on kaavaehdotuksessa annettu kaavamääräys. Maaperän mahdollinen pilaantuneisuus tulee selvittää myös asuinkäyttöön muutettavan suojellun rakennuksen alta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.6.2015

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt 3.8.2015 mennessä rakennusviraston lausuntoa Hermannin (21.ko) asemakaavan muutoksesta nro 12283.

Alue sijaitsee Etelä-Hermannissa, etäisyys keskustasta on noin 2,2 km. Aluetta rajaavat Lautatarhankatu, Sörnäistenkatu, Fenixinmäki, Fenixinrinne sekä tontti 21013/2, jolla sijaitsee Senioritalo Hermannin.

Asemakaavan muutos mahdollistaa tontilla 21013/3 sijaitsevan suojelun entisen Valtion margariinitehtaan muuttamisen asuinkäyttöön. Asemakaavan muutos on tehty hakemuksen johdosta ja kaavamutoksen sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen nro 12283.

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi
Anni Tirri, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 138

HEL 2011-007121 T 10 03 03

Ksv 1061_3, Lautatarhankatu 2c, karttaruutu 675498

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle

- 12.5.2015 päivätyn 21. kaupunginosan (Hermannin) korttelin 21013 tonttien 3 ja 4 sekä katualueen asemakaavan muutosehdotuksen nro 12283 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa perimään hakijalta kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Tuukka Linnas, arkkitehti, puhelin: 310 37308

tuukka.linnas(a)hel.fi

Riitta Salastie, arkkitehti TkT, rakennussuojelu, puhelin: 310 37218

riitta.salastie(a)hel.fi

Johanna Iivonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37137

johanna.iivonen(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, rakennustekniikka, yhdyskuntatalous, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, maaperän pilaantuneisuus, teollisuuden ympäristöhäiriöt, puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, melu, ilmanlaatu, puhelin: 310 37311

matti.neuvonen(a)hel.fi

19.12.2016

Kaj/2

§ 1140

V 18.1.2017, Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun järjestäminen; alueen varaaminen ja kilpailun lähtökohtien hyväksyminen

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Dan Mollgren ja Niina Puumalainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Henrik Nyholmin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A

Kaupunginhallitus päättää varata Keski-Pasilasta liitteenä 1 olevan kartan mukaisen likimääräisen alueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailua varten 31.12.2018 saakka.

B

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun (Helsinki High-rise) 15.11.2016 päivätyn liitteenä 2 olevan kilpailuohjelmaluonnoksen ja oikeuttaa kilpailuohjelmassa määritellyn erikseen nimettävän kilpailun ohjausryhmän tekemään kilpailuohjelmaan vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta kilpailun sisältöä.

Kilpailuohjelma hyväksytään ehdolla, että kaupunginvaltuusto tekee kohdassa E esitetyn päätöksen.

C

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavat kilpailun aloitusalueen toteutussopimusluonnokseen kirjattavat yleiset pääperiaatteet:

1

Kilpailun voittaja on velvollinen lunastamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti velvoiteautopaikkoja kilpailun suunnitteluohjelmassa määritellyn aloitusalueen pohjoispuolella sijaitsevasta, rakenteilla olevasta Tripla-keskuksen pysäköintilaitoksesta (48 000 euroa (alv. 0 %) / velvoiteautopaikka + vuotuinen 2,5 %:n korotus).

2

Kilpailun voittaja on velvollinen toteuttamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti tornialueen aloitusalueen ja Tripla-keskuksen väliset yhteydet ja niihin liittyvät rakenteet.

3

Alueelle kaavoitettavien tonttien ja niille toteutettavien rakennusten tulee liittyä Keski-Pasilan alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään. Tonttien omistajat tai haltijat ovat velvollisia ryhtymään jäteyhtiön osakkeenomistajiksi, suorittamaan osaltaan osakkeiden merkintähinnoilla järjestelmän investointikustannukset jäteyhtiölle ja tekemään tarvittavat sopimukset jäteyhtiön kanssa siten kuin jäteyhtiön, Senaatti-kiinteistöjen ja kaupungin kanssa erikseen sovitaan.

4

Tornialueen aloitusalueelle sekä muulle tornialueelle vastaisuudessa kaavoitettava asuinrakennusoikeus toteutetaan sääntelemättömänä vaaparahoitteisena asuntotuotantona.

5

Kohtien 1-4 lisäksi toteutussopimuksessa on sovittava myös muun muassa kiinteistökauppojen yksityiskohdista, rakentamisen toteutusa- jasta ja vaiheistuksesta liikennejärjestelyineen sekä rakentamisen välitavoitteista. Toteutussopimuksessa voidaan myös sopia, että kilpailun järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan aloitusalueen eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta 12 kuukauden ajan aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käynnistymisestä.

D

Kaupunginhallitus toteaa, että Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välillä tulee solmia muun muassa tornialueen suunnittelua ja toteutusta koskeva yhteistyösopimus. Sopimus on esitettävä kaupungin hyväksyttäväksi ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei toisin erikseen myöhemmin päätetä. Sopimusvalmistelun lähtökohtana pidetään vuonna 2002 allekirjoitetun osapuolten välisen aiesopimuksen mukaisia periaatteita.

E

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että kilpailualueen aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia tontinluovutusperiaatteita:

1

Tontit luovutetaan myymällä.

2

Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat (tasossa elinkustanusindeksi 10/2016) ovat kiinteitä jäljempänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

3

Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoikeuden vähimmäishintoja:

a

Asuntorakennusoikeus 860 euroa/k-m².

b

Liikerakennusoikeus 645 euroa/k-m².

c

Hotellirakennusoikeus 540 euroa/k-m².

d

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 540 euroa/k-m².

4

Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

5

Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

6

Kiinteistölautakunta oikeutetaan vahvistamaan edellä esitetyissä puitteissa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet. Määräytymisperiaatteet tulee valmistella yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki ja Suomen valtio järjestävät yhteistyössä kilpailun Keski-Pasilan tornialueen suunnittelusta ja toteuttamisesta. Suunnittelualue sijaitsee Pasilansillan eteläpuolella Pasilankadun ja Ratapihantien välissä.

Kilpailun tarkoituksena on löytää 150 000–200 000 k-m² asuin-, toimisto- ja liiketiloja sisältävä korkeatasoinen suunnitelma tornialueen asemakaavoituksen pohjaksi ja toteuttamiseksi. Kilpailun tarkoituksena on myös löytää ostaja ja toteuttaja 40 000–65 000 k-m² aloitusalueelle. Tavoitteena on laatia voittaneen työn pohjalta asemakaava länsialueelle ja mahdollisesti koko suunnittelualueelle.

Kilpailu on kaksivaiheinen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailu, jonka ensimmäisessä vaiheessa kilpailijat laativat suunnitelmaehdotuksensa koko suunnittelualueelle. Kilpailuryhmien kelpoisuus tarkistetaan arvioinnin jälkeen kilpailijoiden esittämien selvitysten perusteella. Kilpailun arviointiryhmä valitsee 1. vaiheen ehdotusten laatuarvioinnin perusteella jatkoon 2 - 4 laadullisesti parhaimman ehdotuksen laatintua kilpailijaa. Kilpailutöiden arvioinnin painopiste on aloitus- ja länsialueella.

Kilpailun toisessa vaiheessa kilpailijat laativat tarkennetun suunnitteluratkaisunsa kilpailuohjelman mukaiselle aloitus- ja länsialueelle. Toisen vaiheen kilpailutöiden arvioinnin painopiste on aloitusalueen suunnittel-

missa. Kilpailun toisessa vaiheessa kilpailun ohjausryhmä neuvottelee kunkin kilpailijan kanssa aloitusalueen toteutussopimuksen.

Kilpailu pyritään käynnistämään tammi-helmikuussa 2017. Kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitaviksi keväällä 2017. Kilpailun toinen vaihe käynnistyy syksyllä 2017. Toisen vaiheen suunnitelmaehdotukset on tarkoitus jättää arvioitaviksi keväällä 2018. Kilpailun voittaja julkistetaan arviolta syksyllä 2018.

Syksyn 2018 aikana on tarkoitus saattaa kilpailun ratkaisu ja toteutussopimuksen hyväksyminen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi, ja pian sen jälkeen vastaavasti allekirjoittaa kiinteistökaupan esisopimus ja toteutussopimus voittajan kanssa. Asemakaavan on tarkoitus olla lainvoimainen vuonna 2020. Ensimmäinen lopullinen kiinteistökauppa kilpailuun liittyen on tarkoitus tehdä vuoden 2021 aikana. Kilpailualueen rakentaminen alkaisi näin ollen vuonna 2021 - 2022.

Kilpailun voittaja valitaan kaupunkisuunnittelullisin perustein. Laadullisesti parhaan suunnitteluratkaisun laatineella taholla on oikeus ja velvollisuus ostaa aloitusalueen rakennusoikeus kilpailuohjelmassa ilmoitetuin yksikköhinnoin ja toteuttaa sille suunnitelmansa mukainen kokonaisuus.

Kilpailun aikana voidaan myös sopia, että kilpailun järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan aloitusalueen eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käynnistymisen jälkeen.

Suunnittelualue on osayleiskaavan mukaan keskustatoimintojen aluetta. Työtilatarjonnan turvaamiseksi rajoitetaan kilpailuohjelmassa asuin-kerrosala suunnittelualueella yhteensä 20–50 %:iin rakennusoikeuteen laskettavasta kerrosalasta.

Pasilansillan reunaan aloitusalueelle on suunniteltava vähintään 2 tornitaloa, joissa on vähintään 15 kerrosta. Tavoitteena on, että koko suunnittelualueelle suunnitellaan 8–10 tornitaloa, joista 5 sijaitsee länsialueella.

Suunnittelualue on pääosin valtion omistuksessa. Kaupunki omistaa alueen länsireunalla katu- ja puistoalueita. Kilpailuohjelman sisältö on laadittu yhteistyössä valtion kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi esitetään kilpailuohjelman liitteeksi tulevan toteutussopimusluonnoksen pääperiaatteet.

Kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi on lisäksi tarkoitus esittää kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat lähtökohtaiset tontinluovutuksen

hinnoitteluun ym. liittyvät ja kilpailuohjelmaankin kirjatut periaatteet. Kiinteistölautakunnan esitetään päättävän rakennusoikeuden yksikköhintojen hinnoittelusta, elinkustannusindeksin lähtötasosta sekä yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteista näiden periaatteiden mukaisesti.

Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välillä tulee solmia yhteistyösopimus koskien muun muassa tornialueen suunnittelua ja toteutusta. Sopimus on esitettävä kaupungin toimivaltaisen toimielimen hyväksyttäväksi ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei toisin erikseen myöhemmin päätetä. Sopimusvalmistelun lähtökohtana pidetään vuonna 2002 allekirjoitetun osapuolten välisen aiesopimuksen mukaisia periaatteita.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunki ja Suomen valtio solmivat vuonna 2002 aiesopimuksen koskien Keski-Pasilan tulevan maankäytön periaatteita. Kyseisen sopimuksen mukaisella tavalla Keski-Pasilan alueelta on vapautunut uusien ratainvestointien ja toiminnan rationalisoinnin johdosta alueita, joiden maankäyttöä on mahdollista muuttaa.

Keski-Pasilan keskusta-alueelle on tarkoitus toteuttaa monipuolinen, tiivis ja toiminnoiltaan sekoittunut sekä yhdyskuntarakennetta eheyttävä kaupunkiympäristö, joka muodostuu kolmesta suurimmasta asemakaava-alueesta: keskustakortteli, tornialue ja ratapihakorttelit. Keski-Pasilan on tarkoitus yhdistää raideliikenteen erottama Itä- ja Länsi-Pasila toisiinsa ja muodostaa oma hahmotettava kokonaisuutensa.

Keskusta-alueen uudistaminen on alkanut vuonna 2015 keskustakorttelin ja siihen kuuluvan Tripla-keskuksen rakentamisella. Myös ratapihakortteleiden asemakaavoitus on käynnissä. Kyseisen alueen asemakaava pyritään vahvistamaan vuoden 2017 aikana.

Helsingin kaupungin kiinteistövirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto ja kaupunginkanslia sekä Senaatti-kiinteistöt ovat tiiviissä yhteistyössä valmistelleet Pasilan rautatieaseman välittömään läheisyyteen sijoittuvan Keski-Pasilan tornialueen arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailua. Kilpailu on tarkoitus käynnistää tammi-helmikuussa 2017.

Suunnittelutilanne

Keski-Pasilan osayleiskaavassa (saanut lainvoiman 2006) suunnittelualaue on varattu keskustatoimintojen alueeksi, jota kehitetään hallinnon, kaupan ja julkisten palvelujen, asumisen ja virkistykseen sekä alu-

eelle tarpeellisen yhdyskuntateknisen huollon ja liikenteen käyttöön. Tornialueelle on merkitty ohjeellisesti rakennusoikeutta 100 000–130 000 k-m². Osayleiskaavan oikeusvaikutteisuus ei kuitenkaan koske kerrosalamääritystä.

Pääosa suunnittelualueesta on asemakaavoittamatonta. Alueen laidoilla on voimassa asemakaavoja vuosilta 1979–2008.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 12.6.2012 tornialueen asemakaavaluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi. Hyväksytty asemakaavaluonnos perustuu Cino Zucchi Architeti -toimiston vuonna 2009 laatimaan tornialueen viitesuunnitelmaan. Asemakaavaluonnoksessa alueelle on mahdollistettu kymmenen 20–40-kerroksisen tornitalon rakentaminen Pasilansillan eteläpuolelle. Alueen kokonaisrakennusoikeus on asemakaavaluonnoksen mukaisesti noin 182 000 k-m².

Asemakaavaluonnos on liitteenä 3.

Veturitien eteläosan asemakaava on tullut voimaan vuonna 2015. Katujen rakennussuunnittelu on käynnissä ja osin jo rakenteilla.

Keskustakorttelin asemakaava on tullut voimaan vuonna 2015. Triplakeskuksen rakennustyöt ovat käynnissä.

Kilpailuohjelman valmistelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki on järjestämässä yhteistyössä Suomen valtion kanssa Keski-Pasilan tornialuetta koskevan kaksivaiheisen Arkkitehtuuri- ja toteutuskilpailun. Kilpailu on luonteeltaan arkkitehtuurikilpailu, johon sisältyy kilpailuohjelmassa määritellyn aloitusalueen tontinluovutus kilpailun aikana tarkennetuilla luovutusehdoilla.

Kilpailun tarkoituksena on löytää noin 150 000 - 200 000 k-m² asuin-, toimisto- ja liiketiloja sisältävä korkeatasoinen suunnitelma tornialueen asemakaavoituksen pohjaksi ja toteuttamiseksi. Kilpailun tavoitteena on myös löytää ostaja ja toteuttaja noin 40 000 - 65 000 k-m²:n aloitusalueelle sekä mahdollisesti myöhemmin myös aloitusalueen eteläpuolella sijaitsevalle alueelle. Tavoitteena on laatia voittaneen työn pohjalta asemakaava länsialueelle ja mahdollisesti koko suunnittelualueelle.

Kilpailun ensimmäisessä vaiheessa kilpailijat laativat suunnitelmaehdotuksensa koko suunnittelualueelle. Suomen valtion ja Helsingin kaupungin nimeämä arviointiryhmä valitsee 1. vaiheen ehdotusten laatuarvioinnin perusteella jatkoon 2 - 4 parasta kilpailijaa.

Kilpailun toisessa vaiheessa kilpailijat laativat tarkennetun suunnitteluratkaisun kilpailun aloitus- ja länsialueelle. Kilpailun järjestäjät neuvottelevat kilpailun 2. vaiheeseen valittujen ehdokkaiden kanssa kilpailun

aloitusalueen toteutussopimuksen. Kilpailun voittajan ratkaisemisesta ja toteutussopimuksen hyväksymisestä päättää kaupungin osalta kaupunginvaltuusto.

Kilpailua on valmisteltu Senaatti-kiinteistöjen, kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja kaupunginkanslian yhteistyönä. Kilpailun lähtökohdat on hyväksytty valtion ja Helsingin kaupungin Keski-Pasilan yhteistyöryhmässä 28.9.2016.

Alustava kilpailuohjelma (beta-versio) julkaistiin kilpailun kotisivuilla syksyllä 2014: www.helsinkihighrise.fi

Alustavasta kilpailuohjelmasta on kansalaisilla ollut mahdollisuus antaa verkkopalautetta KSV Forumilla 17.10.–16.11.2014. Palautteissa toivottiin korkeampia (vähintään 20 kerroksisia) torneja, myös matalia rakennuksia, jalankulkuympäristöä eläväksi ja mielenkiintoiseksi, radan päälle rakentamista ja todettiin Veturitien väylämäisyyden pilaavan alueen.

Potentiaalisia kilpailijoilta varten järjestettiin kilpailun esittelyseminaari Pasilassa 3.12.2014 ja heiltä pyydettiin myös palautetta alustavasta kilpailuohjelmasta. Palautteissa toivottiin asunto-/toimistojakaumaan enemmän joustoa, aloituksen muuttamista asuntopainotteisemmaksi ja siirtämistä keskialueelta länsialueelle, riittävästi vapausasteita suunnitteluun ja tornien lisäksi laajapohjaisia, matalampia rakennuksia toimitoille. Lisäksi esitettiin kilpailun ajankohtaan ja hybridirakentamiseen liittyviä ongelmia. Alueen brändäystä pidettiin tärkeänä kuten myös elävää ja mielenkiintoista jalankulkuympäristöä.

Saatu palaute on otettu huomioon siten, että kilpailu on muutettu kaksivaiheiseksi ja aloitusalue on siirretty länsialueelle aloituksen asuntopainotteisuuden lisäämiseksi. Lisäksi suunnitteluvaatimuksia on karsittu ja muutettu ohjeellisiksi.

Kilpailuohjelma on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kilpailun jatkovalmistelu

Kilpailuohjelman luonnos on julkaistu kilpailun kotisivuilla 4.10.2016.

Lopulliset asiakirjat kilpailukutsuineen pyritään julkaisemaan tammi-helmikuussa 2017. Kilpailuohjelman ja toteutussopimusluonnoksen viimeistely jatkuu kilpailun ohjausryhmän ja kilpailusihteerin toimesta koko loppuvuoden 2016.

Arviointityön asiantuntijoiksi valitut henkilöt osallistuvat kilpailun ohjausryhmän ja kilpailusihteerin kanssa kilpailuohjelmaan sisältyvien arviointikriteerien ja kilpailuehdotusten laadintaohjeiden viimeistelyyn.

Kaupungin osalta asiakirjat tulee lähtökohdiltaan hyväksyä kaupunginhallituksessa ja valtuustossa. Kaupungin omistaman maan osalta alue tulee varata kilpailun järjestämiseksi. Senaatti-kiinteistöjen ja Helsingin kaupungin tulee yhteisessä ohjausryhmässään hyväksyä lopulliset kilpailuasiakirjat niiden valmistuttua ja ennen kuin ne julkaistaan.

Kilpailuaikataulu

Tornialueen kilpailu pyritään käynnistämään yleisellä ilmoittautumiskutsulla tammi-helmikuussa 2017, jolloin myös julkaistaan kilpailuasiakirjat. Kilpailuseminaari järjestetään helmikuussa 2017.

Kilpailun ensimmäisen vaiheen aikana laadittavat suunnitelmaehdotukset jätetään arvioitaviksi keväällä 2017 (osallistumishakemus). Kilpailijoilta pyydetään jättämään myös ehdotukset toteutussopimuksen muutoksista sekä tiedot kilpailijan vähimmäisvaatimusten täyttymisestä.

Kesällä 2017 tarkistetaan kilpailijoiden kelpoisuus ja suunnitelmaehdotuksen vähimmäisvaatimusten mukaisuus. Kilpailun toiseen vaiheeseen valitaan 1. vaiheen arviointikriteerien perusteella 2-4 laadullisesti parhaimman ehdotuksen laatintua kilpailijaa. Kilpailun toinen vaihe käynnistyy syksyllä 2017.

Kilpailun toisen vaiheen aikana laadittavat tarkennetut suunnitteluratkaisut on tarkoitus jättää arvioitavaksi keväällä 2018. Kilpailun tulos on tarkoitus julkistaa alkusyksyllä 2018.

Kilpailuorganisaatio

Kilpailuorganisaatio koostuu arviointiryhmästä, ohjausryhmästä sekä sihteeristöstä.

Kilpailun arviointiryhmä vastaa suunnitelmien laatuarvioinnista. Arviointiryhmässä on neljä valtion (Senaatti-kiinteistöjen) ja neljä Helsingin kaupungin nimeämää jäsentä, joita arvioinnissa avustaa kilpailun sihteeristö, kilpailun ohjausryhmä ja nimetyt asiantuntijat. Päätös kaupungin jäsenten nimeämisestä tulee tehtäväksi erikseen.

Arviointiryhmä päättää ensimmäisestä vaiheesta jatkoon valittavat kilpailijat ja ehdottaa kaupungille ja valtiolle toisen vaiheen voittajaksi valittavaa kilpailijaa. Arviointiryhmä päättää myös tarvittaessa kilpailijoiden arvioinnin perusteella tapahtuvasta poissulkemisesta. Jos suunnitelmaehdotus ei kilpailuohjelmassa asetettuja täytä ehdottomia vaatimuksia, arviointiryhmä voi päättää sen sulkemisesta pois kilpailusta.

Kilpailun ohjausryhmä vastaa kilpailun valmistelusta ja läpiviennistä, kilpailijoiden vähimmäisvaatimusten täyttymisen tarkistamisesta, sopimusneuvotteluista ja toteutussopimuksen laatimisesta sekä avustaa arviointiryhmää ohjaamalla ja varmistamalla sihteeristön toimintaa. Ohjausryhmällä on oikeus sulkea osallistuja kilpailusta, mikäli kilpailija ei täytä vähimmäisvaatimuksia, samoin, mikäli ohjausryhmä havaitsee, että voittajaehdokkaan suunnitelmaehdotusta ei asiantuntijoiden näemyksen mukaan ole teknisesti mahdollista toteuttaa. Jos kilpailijan kanssa ei päästä yhteisymmärrykseen toteutussopimuksesta tai kilpailija ei jätä sitovaa tarjousta aloitusalueen ostamisesta tai toteuttamisesta, ohjausryhmä voi todeta, ettei laatuarviointiin päästä.

Arviointiryhmän tueksi muodostetaan kilpailusihteeristö, jota tukevat eri alojen asiantuntijat. Sihteeristöön kuuluu ulkopuolinen konsultti (kilpailusihteerit), SAFA:n edustaja sekä valtion ja kaupungin yhdessä nimeämät sihteerit. Sihteeristö kokoaa ehdotusten kokonaisarviointit asiantuntijoiden lausuntojen pohjalta.

Päätökset kilpailun voittajasta ja aloitusalueen toteutussopimuksen hyväksymisestä tekevät Senaatti-kiinteistöt ja Helsingin kaupunginvaltuusto. Lisäksi eduskunta päättää valtion maaomaisuuden myynnin.

Sopimustilanne Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välillä

Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välillä on solmittu 30.12.2002 aiesopimus koskien Keski-Pasilan tulevan maankäytön periaateratkaisuita. Aiesopimuksen mukaisesti kaupunki on käynnistänyt sopimuksen mukaisen alueen kaavoittamisen Keski-Pasilassa ja Keski-Pasilan osayleiskaava on tullut voimaan vuonna 2006. Aiesopimusta toteutukseen osapuolet ovat järjestäneet Keski-Pasilan keskustakorttelia koskevan suunnittelu- ja toteutuskilpailun sekä tehneet keskustakorttelia koskevan tarkemman yhteistyösopimuksen. Edellä mainitun kilpailun ja sen perusteella solmittujen sopimusten mukainen kiinteistökauppa koskien keskustakorttelin maa-alueita on tehty 3.3.2016.

Aiesopimukseen perustuen Senaatti-kiinteistöt on käynnistänyt yhteistyössä kaupungin kanssa myös ratapihakortteleiden tontinluovutuskilpailut sekä tornialueen kilpailun valmistelun. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 1.3.2016 asettaa ratapihakortteleita koskevan asemakaavaehdotuksen nähtäville 8.4.–9.5.2016 ja käsittelee tarkistetun asemakaavaehdotuksen 2017.

Kaupungin ja Suomen valtion välillä valmistellaan vuonna 2002 allekirjoitetun aiesopimuksen pohjalta yhteistyösopimusta tornialueesta. Näissä tullaan sopimaan muun muassa osapuolten välisistä kustannusten ja tulojen jakautumisesta, alueiden luovutusperiaatteista sekä organisointi ja toimintatavoista. Sopimusten pääkohdista vallitsee osapuolten

kesken yhteisymmärrys, mutta joiltain osin sopimus edellyttää vielä neuvotteluja ennen kuin se voidaan tuoda päätöksentekoon.

Yhteistyösopimus on tarkoitus saattaa kaupungin päätöksentekoon ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitelmaehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei erikseen myöhemmin toisin päätetä.

Alueen omistus ja hallinta

Helsingin kaupunki omistaa noin 39 % kilpailun aloitusalueesta ja noin 45 % kilpailussa määritellystä länsialueesta. Pääasiallisesti kilpailun kohteena olevan alueen omistaa Suomen valtio.

Toteutussopimus

Kilpailun aloitusalueesta valmistellaan kilpailun 2. vaiheeseen valittujen kilpailijoiden kanssa toteutussopimus. Toteutussopimuksessa sovitaan osapuolten välisistä velvoitteista, oikeuksista ja vastuista hankkeen toteuttamiseksi.

Toteutussopimusta täsmennetään kunkin 2. vaiheeseen valitun kilpailijan aloitusalueen suunnitteluratkaisun perusteella siten, että sopimus on tasapuolinen ottaen kuitenkin huomioon kunkin kilpailijan suunnitteluratkaisun erityispiirteet. Suunnitteluratkaisun arvioinnin edellytyksenä on, että kilpailija hyväksyy laaditun toteutussopimuksen ja jättää sitovan tarjouksen aloitusalueen ostamisesta ja toteuttamisesta.

Toteutussopimuksessa sovitaan muun muassa seuraavista kilpailun aloitusaluetta koskevista asioista:

Kiinteistökauppojen tarkemmat yksityiskohdat, toteutusaika ja vaiheistus liikennejärjestelyineen sekä välitavoitteet. Toteutussopimuksessa voidaan myös sopia, että kilpailun järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan kilpailun aloitusalueen eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta 12 kuukauden ajan kilpailun aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käynnistämisestä.

Lisäksi toteutussopimuksessa sovitaan seuraavista asioista, joista ei ole lähtökohtaisesti mahdollista neuvotella:

Kilpailun aloitusalueen rakennusoikeuden yksikköhinnat, kilpailun voittajan velvollisuus lunastaa velvoiteautopaikkoja kilpailualueen pohjoispuolella sijaitsevasta rakenteilla olevasta Tripla-keskuksen pysäköintilaitoksesta voimassa olevan yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti, kaavoitettavien tonttien ja niille toteutettavien rakennusten liittämismuutoksen velvollisuus Keski-Pasilan jätteen putkikeräysjärjestelmään ja velvollisuus ryhtyä Keski-Pasilan alueellisen jätteen putkikeräysyhtiön osakkeenomistajaksi yhtiön määräämin ehdoin, sekä velvollisuus toteuttaa tornia-

luen ja Tripla-keskuksen väliset yhteydet voimassa olevan yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitukselle ja osin valtuustolle esitetään hyväksyttäväksi nämä kilpailun aloitusalueen toteutussopimusluonnokseen kirjattavat pääperiaatteet.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätöksiin perustuva toteutussopimusluonnos pääkohtineen esitetään kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi ennen kilpailun käynnistämistä. Kilpailun voittajan kanssa aloitusalueesta solmittava lopullinen toteutussopimus siihen liittyvine kiinteistökaupan esisopimuksineen esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi samassa yhteydessä kilpailun voittajan ratkaisemisen kanssa.

Toteutussopimukseen sisällytetään voittanut suunnitelma kaikkine liitteineen, kilpailun järjestäjän kolmannen osapuolen kanssa solmimat ja aloitusalueetta koskevat pysäköintiä, jätteen putkikeräystä ja yhteisjärjestelyjä koskevat sopimukset sekä tarvittavat tekniset autopaikkoja, kestävän kehityksen periaatteita sekä palo- ja pelastusmääräysten noudattamista ym. koskevat liiteasiakirjat.

Rahoitus- ja hallintamuodot

Tornirakentamisesta tehtyjen selvitysten perusteella voidaan todeta tornirakentamisen olevan kustannuksiltaan asuinkerrostalotuotantoa huomattavasti hintavampaa, mistä johtuen tornialueelle toteutettava asuntotuotanto on tarkoituksenmukaista toteuttaa sääntelemättömänä ja vapaarahoitteisena tuotantona.

Keski-Pasilan alueella kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon on tarkoitus osoittaa tontteja mm. toteutettavuudeltaan helpommalta ns. ratapihakortteleiden alueelta. Koko Pasilan asuntotuotannossa noudatetaan AM-ohjelman mukaista rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa kaupungin ja Suomen valtion välillä vastaisuudessa tarkemmin sopimalla tavalla.

Rakennusoikeuden hinnoittelu ja tontinluovutusperiaatteet

Kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt ovat teettäneet kilpailun valmistelun yhteydessä markkinaselvityksiä Keski-Pasilan tornitaloihin ja muun muassa niiden rakennusoikeuden käypiin yksikköhintoihin liittyen. Vastaavia rakennusoikeuden yksikköhintoja on käytetty myös Keski-Pasilan keskustakorttelin kilpailuohjelmassa edellytettynä vähimmäishintoina. Lisäksi esitetyn suuruusluokan mukaisia yksikköhintoja on käytetty Kalasataman keskukseen toteutettavien tornirakentamiseen myytyjen tonttien kohdalla.

Kaupunginvaltuustolle esitetään edellä esitetyin perustein hyväksyttäväksi kilpailuohjelman ja kilpailun aloitusalueesta neuvoteltavien toteutussopimusten lähtökohdiksi otettavat hinnoitteluun ja tontinluovutuksen muihin ehtoihin liittyvät seuraavat tontinluovutusperiaatteet:

Kilpailualueen aloitusalueella esitetään noudatettavan seuraavia tontinluovutusperiaatteita ja hinnoittelua (hinnoittelu päivitetty elinkustannusindeksin tasolle 10/2016 kiinteistölautakunnan lautakunnan esityksen jälkeen):

- Tontit luovutetaan myymällä.

- Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat ovat kiinteitä jäljempänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

- Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoikeuden vähimmäishintoja:

Liikerakennusoikeus 645 euroa/k-m².

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 540 euroa/k-m².

Asuinrakennusoikeus 860 euroa/k-m².

Hotellirakennusoikeus 540 euroa/k-m².

- Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

- Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

- Kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailuohjelman liitteeksi otettavaan toteutussopimusluonnokseen kirjattavat kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet. Määräytymisperiaatteet valmistellaan yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

Esitettyjä rakennusoikeuden yksikköhintoja voidaan pitää kohtuullisina ja tarkoituksenmukaisina ottaen huomioon tornirakentamiseen ja hankkeen sijaintiin liittyvät haasteellisuudet.

19.12.2016

Kaj/2

Lopuksi

Esitys perustuu kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kiinteistölautakunnan esityksiin ja on sisällöltään niiden mukainen. Kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys on liitteenä 4 ja kiinteistölautakunnan esitys päätöshistoriassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta varausalueesta
- 2 Kilpailuohjelma
- 3 Asemakaavaluonnoksen kartta, päivätty 5.6.2012
- 4 Kslk 22.11.2017 (401 §), Keski-Pasilan tornialueen kilpailuohjelma

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Senaatti-kiinteistöt

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 03.11.2016 § 451

HEL 2016-011649 T 10 01 01 00

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus varaisi Keski-Pasilasta liitteenä nro 1 olevan kartan mukaisen likimääräisen alueen suunnittelu- ja toteutuskilpailua varten 31.12.2018 saakka.

B

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaa kiinteistölautakunnan hyväksymään kilpailun aloitusalueen toteutussopimusluonnoksen yleiset periaatteet, jotka noudattavat seuraavia pääperiaatteita:

1

Kilpailun voittaja on velvollinen lunastamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti velvoiteautopaikkoja kilpailun suunnitteluohjelmassa määritellyn aloitusalueen pohjoispuolella sijaitsevasta, rakenteilla olevasta Tripla-keskuksen pysäköintilaitoksesta (48 000 euroa (alv. 0 %) / velvoiteautopaikka + vuotuinen 2,5 %:n korotus).

2

Kilpailun voittaja on velvollinen toteuttamaan Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti tornialueen aloitusalueen ja Tripla-keskuksen väliset yhteydet ja niihin liittyvät rakenteet.

3

Alueelle kaavoitettavien tonttien ja niille toteutettavien rakennusten tulee liittyä Keski-Pasilan alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään. Tonttien omistajat tai haltijat ovat velvollisia ryhtymään jäteyhtiön osakkeenomistajiksi, suorittamaan osaltaan osakkeiden merkintähinnoilla järjestelmän investointikustannukset jäteyhtiölle ja tekemään tarvittavat sopimukset jäteyhtiön kanssa siten kuin jäteyhtiön, Senaatti-kiinteistöjen ja kaupungin kanssa erikseen sovitaan.

4

Tornialueen aloitusalueelle sekä tornialueen länsialueelle vastaisuudessa kaavoitettava asuinrakennusoikeus toteutetaan sääntelemättömänä vapaarahoitteisena asuntotuotantona.

5

Kohtien 1-4 lisäksi toteutussopimuksessa on sovittava myös muun muassa kiinteistökauppojen yksityiskohdista, rakentamisen toteutusa-
jasta ja vaiheistuksesta liikennejärjestelyineen sekä rakentamisen väli-
tavoitteista. Toteutussopimuksessa voidaan myös sopia, että kilpailun
järjestäjät ja kilpailun voittaja sitoutuvat neuvottelemaan aloitusalueen
eteläpuolella sijaitsevien tonttien toteuttamisesta ja lunastamisesta 12
kuukauden ajan aloitusalueen ensimmäisen tornin rakentamisen käyn-
nistymisestä.

C

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus
toteaa, että Suomen valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmitaan yh-
teistyösopimus koskien muun muassa tornialueen suunnittelua ja toteu-
tusta. Sopimus on esitettävä kaupungin toimivaltaisen toimielimen hy-
väksyttäväksi ennen kuin kilpailun ensimmäisen vaiheen suunnitel-
maehdotukset on jätettävä arvioitavaksi, ellei toisin erikseen myöhem-
min päätetä. Sopimusvalmistelun lähtökohtana pidetään vuonna 2002
allekirjoitetun osapuolten välisen aiesopimuksen mukaisia periaatteita.

D

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kilpailualueen
aloitusalueella (noin 40 000 - 65 000 k-m²) noudatetaan seuraavia ton-
tinluovutusperiaatteita:

- Tontit luovutetaan myymällä.

- Kilpailuohjelmassa ilmoitettavat asuin-, liike-, hotelli- ja toimisto- sekä
muun vastaavan rakennusoikeuden yksikköhinnat ovat kiinteitä jäljem-
pänä mainittuja indeksitarkistuksia lukuun ottamatta.

- Aloitusalueen tonttihinnoittelussa noudatetaan seuraavia rakennusoi-
keuden vähimmäishintoja:

Asuntorakennusoikeus 800 euroa/k-m².

Liikerakennusoikeus 600 euroa/k-m².

Hotellirakennusoikeus 500 euroa/k-m².

Toimisto- ja muu vastaava rakennusoikeus 500 euroa/k-m².

- Muiden tilojen hinnat määritetään tapauskohtaisesti erikseen käyvän
arvon periaatetta noudattaen. Muita tiloja voivat olla esimerkiksi julkiset
palvelutilat, ryhmätilat tai muut Y-käyttötarkoituksen mukaiset tilat sekä
kunnallistekniikkaa palvelevat tilat.

19.12.2016

Kaj/2

- Rakennusoikeuden yksikköhinnat sidotaan elinkustannusindeksiin. Elinkustannusindeksin pisteluvun lähtötason sekä rakennusoikeuden yksikköhintojen indeksitarkistusten määräytymisperiaatteet vahvistaa kiinteistölautakunta.

- Kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailussa noudatettavat lopulliset rakennusoikeuden yksikköhinnat sekä lopulliset kauppahinnan määräytymisperiaatteet ennen kilpailun käynnistämistä. Määräytymisperiaatteet valmistellaan yhteistyössä Suomen valtion kanssa. Lisäksi kiinteistölautakunta vahvistaa kilpailualueen aloitusalueella noudatettavat muiden kuin edellä mainittujen käyttötarkoitusten rakennusoikeuden yksikköhinnat.

E

Kiinteistölautakunta päätti osaltaan hyväksyä liitteenä nro 2 olevan kilpailuohjelman luonnoksen sekä oikeuttaa kilpailun järjestäjän tekemään siihen tarvittavia muutoksia, korjauksia ja täydennyksiä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Sami Haapanen

Lisätiedot

Tuukka Toropainen, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 34244
tuukka.toropainen(a)hel.fi

19.12.2016

Kj/3

§ 1141

Henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet

HEL 2016-013324 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyvärinen, Hr-asiantuntija, puhelin: 310 25905
hannu.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet ja yhdenvertaisuuden edistämisen toimenpiteet:

- Jokaisen työntekijän tulee tulla kohdelluksi oikeudenmukaisesti työyhteisönsä jäsenenä riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksista tai taustasta. Jokainen työntekijä on samanarvoinen eikä kehtäänsä saa syrjiä esimerkiksi iän, kulttuuritaustan, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.
- Kaupungilla on voimassa nollatoleranssi kaikenlaisen kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän suhteen, jolloin kaikkiin epäkohtiin puututaan.
- Vastuu yhdenvertaisuuden toteutumisesta on johdolla ja esimiehillä. Kaupungilla kehitetään johdon ja esimiesten osaamista yhdenvertaisuudesta ja monimuotoisuudesta työelämän ilmiönä, koska yhdenvertaisuus toteutuu käytännössä työyhteisöjen arjessa ja henkilöstöjohtamisessa.
- Kehitetään yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta keskeisiä henkilöstöjohtamisen käytäntöjä, joilla edistetään työelämän moni-

muotoisuutta: edistetään yhdenvertaista rekrytointiprosessia, tunnistetaan henkilöstön kehittämispotentiaalit ja varmistetaan yhtäläinen urasuunnittelu, tuetaan kouluttautumista sekä huolehditaan laadukkaasta perehdyttämisestä.

- Käsitellään yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden kannalta tärkeitä työelämän ilmiöitä henkilöstölehdessä sekä jaetaan tietoa ja hyviä käytäntöjä.
- Määritellään henkilöstön yhdenvertaisuuden parantamiseksi vuosittaiset tavoitteet ja toimenpiteet sekä toteutetaan tarvittavat toimenpiteet syrjinnän ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Seurataan yhdenvertaisuuden kokemuksia ja käytetään Kunta10-tutkimuksen sekä työpaikkojen vaarojen arvioinnin tarjoama tieto yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkansliaa laatimaan henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämisestä ja syrjinnän ennaltaehkäisemisestä ohjeet sekä vuosittain seurattavat tavoitteet henkilöstön yhdenvertaisuuden parantamiseksi yhdessä virastojen (1.6.2017 toimialojen) ja liikelaitosten kanssa.

Esittelijän perustelut

Yhdenvertaisuutta ja syrjintää koskeva uusi yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan vuoden 2015 alussa. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää. Työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava yhdenvertaisuussuunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma tulee laatia 1.1.2017 mennessä.

Helsingin strategiaohjelman 2013 - 2016 eettisten periaatteiden mukaan kaupunki on kaikessa toiminnassaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa korostava työnantaja, joka järjestää henkilöstölleen turvallisen ja terveellisen, tasa-arvoisen ja monimuotoisen työskentely-ympäristön, jossa ei esiinny minkäänlaista syrjintää. Kaupungin työpaikoilla ei sallita työpaikkakiusaamista, sukupuolista, rasistista tai seksuaalista häirintää eikä muutakaan sopimatonta käytöstä missään muodossa.

Yhdenvertaisuuden kehittämistyö käynnistyi kaupungilla jo strategiaohjelman 2013 - 2016 pohjalta, jonka mukaan Helsingistä tulee kehittää monimuotoisuuden johtamisen mallikaupunki. Monimuotoisuuden johtamisen mallikaupungissa edistetään avointa ja oikeudenmukaista työyhteisö- ja kaupunkikulttuuria, jossa jokainen työntekijä, helsinkiläinen ja yhteistyökumppani kokee olevansa osallinen ja arvostettu.

Yhdenvertaisuuden edistämisen periaatteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia ja ettei ketään saa syrjiä esimerkiksi iän, kulttuuritaustan, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuus työyhteisössä tarkoittaa sitä, että jokainen työntekijä tulee kohdelluksi oikeudenmukaisesti työyhteisönsä jäsenenä, riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksista tai taustasta.

Helsingin, helsinkiläisten sekä kaupungin henkilöstön monimuotoisuus tulee nähdä vahvuutena, joka mahdollistaa jatkuvan uudistumisen sekä entistä tuottavamman ja vetovoimaisemman kaupungin. Ikä, sukupuoli, kieli ja kulttuuritausta, terveys, fyysiset ominaisuudet, perhesuhteet, elämäntyyli, osaaminen, kokemus, seksuaalinen suuntautuminen, arvot ja tarpeet - nämä kaikki vaikuttavat siihen, että olemme erilaisia. Monimuotoisuus tulee ottaa huomioon johtamiskäytännöissä ja kaikessa toiminnassa asiakkaan parhaaksi.

Monimuotoisuus on työyhteisöjen ominaisuus ja yhdenvertaisuus on tapa, jolla monimuotoisten työyhteisöjen jäseniin suhtaudutaan. Hyvällä monimuotoisuuden johtamisella lisätään henkilöstön yhdenvertaisuutta.

Kaupungilla on voimassa nollatoleranssi kaikenlaisen kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän suhteen. Olennaista kaupungin toimintakulttuurissa on se, että kaikkiin epäkohtiin puututaan. Yhdenvertaisuus toteutuu käytännössä työyhteisöjen arjessa ja henkilöstöjohtamisessa. Vastuu yhdenvertaisuuden toteutumisesta on johdolla ja esimiehillä. Henkilöstöä pyritään rohkaisemaan ottamaan välittömästi asia puheeksi sen henkilön tai tahon kanssa, jonka kokee tehneen syrjivän ratkaisun.

Yhdenvertaisuuden toteutumisessa keskeistä on johtaminen ja esimiestyö, mistä syystä on tärkeää lisätä heidän osaamistaan yhdenvertaisuudesta ja monimuotoisuudesta työelämän ilmiönä. Henkilöstöjohtamisen käytännöt ovat tärkeitä oikeudenmukaisuuden kokemisessa, mistä syystä niitä tulee kehittää muuttuviin työelämän tarpeisiin. Erityisen tärkeät käytännöt ovat rekrytointi, henkilöstön kehittäminen ja urasuunnittelu sekä koulutus.

Työelämän ilmiöistä ja kehityksestä on myös tärkeää jakaa tietoa ja hyviä käytäntöjä Helmi-intrassa. Teemaa tulee käsitellä erilaisissa verkostoissa ja tapaamisissa. Näin voidaan vaikuttaa asenteisiin.

Yhdenvertaisuuden toteutumista arvioidaan, jotta työpaikkojen toimintatapoja voidaan kehittää syrjimättömiksi ja edistää yhdenvertaisuuden toteutumista niissä. Arvioinnissa hyödynnetään henkilöstöltä kerättävää tietoa syrjinnän kokemuksista sekä henkilöstön monimuotoisuutta kuvaavia tietoja kuten henkilöstön ikäjakauma sekä sukupuolten ja kieli-ryhmien osuus henkilöstöstä.

19.12.2016

Kj/3

Henkilöstön yhdenvertaisuuden tilasta kertovia tietoja käytetään syrjinnän torjumiseksi tarvittavien toimenpiteiden suunnittelussa kaupunginkansliassa sekä toimialoilla. Toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi käsitellään ja niiden toteutumista seurataan yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

On tarpeen, että kaupunginkanslia antaa tarkemmat ohjeet henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelmasta ja toteuttaa yhdessä toimenpiteitä virastojen (1.6.2017 toimialojen) ja liikelaitosten kanssa. Henkilöstön yhdenvertaisuuteen liittyviä periaatteita ja linjauksia on käsitelty henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyvärinen, Hr-asiantuntija, puhelin: 310 25905
hannu.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/4

§ 1142

Helsingin kaupungin linjaus kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämiseksi

HEL 2016-009812 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Helsingin kaupunginhallitus päättää hyväksyä seuraavat linjaukset kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden kuntaan sijoittumisen osalta:

Kaupunginhallitus päättää jatkaa kiintiöpakolaisten sekä haavoittuvassa asemassa olevien täysi-ikäisten turvapaikan saaneiden henkilöiden vastaanoton osalta Helsingin kaupungin ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa avointa sopimusta ilman etukäteen sovittua määrällistä kuntapaikkakiintiötä.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että edellä mainitusta avoimesta sopimuksesta voidaan poiketa erityisissä tapauksissa kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus edellytti päättäessään Helsingin kaupungin kansainvälistä suojelua saavien vastaanoton täsmentämisestä ja alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden kuntapaikkakiintiötä, että kaupunginhallituksen päätettäväksi tuodaan Helsingin linjaus

täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien kuntapaikkakiintiöstä vuoden loppuun mennessä (khs 19.9.2016, 815 §).

Esitys avoimen sopimuksen jatkamisesta perustuu kuntapaikkakiintiöiden ulkopuolelta Helsinkiin kohdistuvaan muuttopaineeseen sekä alueen haastavaan asuntomarkkinatilanteeseen. Linjaus avoimen sopimuksen jatkamisesta on valmisteltu kaupunginkansliassa yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden keskeisten yksiköiden kanssa.

Helsingin kaupungilla ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella (ELY) on toistaiseksi voimassa oleva ja avoin sopimus täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksen perusteella Helsinki ei sitoudu etupainotteisesti määrälliseen kuntapaikkakiintiöön.

Pääsääntöisesti ELY-keskus ei myöskään pyri sijoittamaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä kuntapaikkajärjestelmän kautta pääkaupunkiseudun kuntiin alueelle suuntautuvan itsenäisen muuton suuren määrän vuoksi. Täysi-ikäisten henkilöiden kohdalla ELY-keskus kysyy kuntapaikkaa avoimeen sopimukseen perustuen Helsingistä pääsääntöisesti kiintiöhätätapauksille sekä muissa erityisissä tapauksissa kuten esimerkiksi sairaalahoitoa vaativan sairauden, sukupuolivähemmistöön kuulumisen tai henkilön tai hänen perheensä turvallisuuden vuoksi.

ELY-keskusten yleinen kuntiin sijoittamisjärjestely pyrkii hajauttamaan maahan saapuneita henkilöitä tasaisesti eri puolille Suomea. Suomessa kansainvälistä suojelua saavista henkilöistä vain noin kolmasosa siirtyy kuntaan kiintiöidyllä kuntapaikalla ja pääosa kansainvälistä suojelua saavista suuntaa omaehtoisesti haluamalleen alueelle. Helsingin kaupungin Tietokeskuksen arvion mukaan kaikista omaehtoisista kuntaan muuttaneista ja itsenäisesti muuttaneista oleskeluluvan saaneista turvapaikanhakijoista yli neljännes on muuttanut lopulta Helsinkiin. Tietokeskus arvioi, että vuoden 2016 aikana Helsinki saa yhteensä noin 1 000 uutta kuntalaista kansainvälistä suojelua saavien piiristä. Heistä arviolta 100 tulee kuntapaikkajärjestelmän kautta - luku sisältää alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneiden kuntapaikkakiintiössä Helsinkiin asettuneet. Helsinkiin suuntautuvan itsenäisen muuton suuren määrän vuoksi avoin sopimus soveltuu paremmin Helsingin tarpeisiin, sillä se mahdollistaa tilanteen kokonaisarvion jatkuvan seurannan. Avoimen sopimuksen malli on käytössä myös Espoossa ja Vantaalla.

Muuttopaineen lisäksi avoin sopimus on perustellumpi ratkaisu Helsingin haastavassa asuntomarkkinatilanteessa. Myöntäessään kuntapaikan kaupunki on velvollinen osoittamaan sopivan asunnon kuntapaikan saaneelle henkilölle, joten myönnettävät kuntapaikat ovat aina kiinteästi

sidoksissa kunnan asuntotarjontaan ja kunnassa käytettävissä olevaan asuntokantaan. Helsingin kaupungin omistaman vuokra-asuntokannan jonot ovat pitkät ja yksityiset vuokramarkkinat ovat selvästi muuta maata kalliimmat. Kiinteän ennaltamääritellyn kuntapaikkakiintiön luominen vaatisikin erillisen asuntokiintiön korvamerkitsemistä kansainvälistä suojelua saaville ja tämä olisi haasteellista kuntalaisten tasavertaisen kohtelun näkökulmasta.

Taloudellisesti avoimen sopimuksen jatkamisella ei ole käytännössä eroa verrattuna ennalta kiintiöityihin kuntapaikkoihin. Ilman kuntapaikkakiintiötäkin kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut valtiolta jälkikäteen kaikista Helsinkiin muuttaneista tosiasiallisesti aiheutuneiden kulujen mukaisesti. Lisäksi Helsinki on oikeutettu laskennalliseen korvaukseen jokaisesta alueelle muuttaneesta kansainvälistä suojelua saavasta henkilöstä. Helsinki voi myös hakea lisätukia kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta sekä kotoutumisesta koituvien kustannusten kattamiseen SYLVIA2-hankerahasta suurista kiintiöstä palkitsevaa bonusrahaa lukuun ottamatta.

Helsingin kaupunki seuraa kiintiöpakolaisten ja turvapaikanhakijoiden maailmanlaajuista tilannetta aktiivisesti ja reagoi tilanteen muutoksiin tarvittaessa. Avoin sopimus ei estä nopeiden poikkeuspäätösten tekemistä mahdollisten kriisitilanteiden kohdalla kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä.

Taustaa kuntapaikkatilanteesta Helsingissä

Helsingin kaupungin ja ELY-keskuksen voimassa oleva avoin sopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa syyskuussa 2016 (khs 19.9.2016, 815 §). Helsingin kaupunki ja valtio ovat solmineet ensimmäisen avoimella periaatteella sitovan sopimuksen kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta vuonna 1993 (kvsto 16.6.1993, 177 §) ja sitä on jatkettu vuosina 2007 (khs 27.8.2007, 1078 §) ja 2014 (khs 16.6.2014, 698 §) tehdyillä päätöksillä pakolaisten vastaanotosta sekä pakolaisista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Aikaisemmin kuntapaikkoja on Helsingissä kiintiöity ainoastaan poikkeustapauksissa vastaamaan äkilliseen tarpeeseen, vaikka kaupungilla on samaan aikaan ollut voimassa oleva avoin sopimus ELY-keskuksen kanssa. Vuonna 2014 osoitettiin asuntoja Syyrian pakolaisille Helsingin kaupungin omistamasta vuokra-asuntokannasta (khs 16.6.2014, 698 §) ja vuonna 2016 Helsinki sitoutui 75 henkilön kuntapaikkakiintiöön alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen saapuneille turvapaikanhakijoille (khs 19.9.2016, 815 §).

Suomeen saapui vuoden 2015 aikana 32 500 turvapaikanhakijaa ja vuoden lopussa vastaanottopalveluiden piirissä oli 29 800 henkilöä.

Vuonna 2016 kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden määrä on vähentynyt Suomessa merkittävästi. Vuoden 2015 aikana Suomessa yhteensä 1 347 kiintiöpakolaista ja oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa sai ELY-keskuksen osoittaman kuntapaikan. Samana vuonna Helsinkiin siirtyi noin 470 kiintiöpakolaista ja oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa. Heistä suurin osa tuli Helsinkiin itsenäisesti tai vastaanottokeskuksen avustamana, kuntapaikkajärjestelmän kautta tuli 33 henkilöä.

Yhteensä vuonna 2016 on marraskuun loppuun mennessä Suomesta hakenut turvapaikkaa 5 333 henkilöä. Helsingin kaupungin vastaanotto-keskuksissa on tällä hetkellä 397 turvapaikanhakijaa ja Helsingissä sijaitsevissa tukiasumisyksikössä ja ryhmäkodeissa yhteensä 50 lasta. Yksityismajoituksessa on Helsingissä 1556 turvapaikanhakijaa marraskuun 2016 lopussa. Vuoden 2016 aikana Helsinki on ELY-keskuksen marraskuun lopun kuntaanosoitusrekisterin mukaan myöntänyt 67 kuntapaikkaa ja arvion mukaan myöntää noin 100 kuntapaikkaa vuoden loppuun mennessä sekä vastaanottaa lisäksi 900 kiintiöpakolaista ja oleskeluluvan saanutta turvapaikanhakijaa itsenäisen muuton seurauksena.

Taustaa asuntotilanteesta Helsingissä

Helsingin kaupungin omistamaan vuokra-asuntokantaan on tällä hetkellä noin 15 000 aktiivisen hakemuksen jono ja vain pienelle osalle hakemuksen jättäneistä voidaan tarjota asuntoa, sillä asuntoja välitetään noin 2 500 vuosittain. Tähän asti kuntaan sijoitettujen kansainvälistä suojelua saavien asuntotarve on pääasiallisesti järjestetty alaikäisten perheryhmäkotipaikoilla sekä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston erityisryhmien, kuten lastensuojelun asiakkaiden tai mielenterveyskuntoutujien, käytössä olevien välivuokrattujen tukiasuntojen turvin. Asuntokanta on kaupungin suoraan tai asuntoyhtiöiden kautta omistettua sekä Y-säätiöltä kyseiseen tarkoitukseen välivuokrattua asuntokantaa. Tästä välivuokratusta ja vuokrasubventoidusta asuntokannasta 197 asuntoa on ollut sosiaali- ja terveysviraston maahanmuuttoyksikön käytössä.

Kaupunginjohtajan asettaman välivuokrausmenettelyn kehitystyöryhmän tekemän loppuraportin (johtajisto/kj 22.6.2016, § 42) mukaan maahanmuuttajien asuntotarve pyritään jatkossa järjestämään normaalin asuntokannan kautta ilman tukiasumismenettelyä. Mikäli maahanmuuttaneilla henkilöillä on tarve tukiasuntoon esimerkiksi sairauden vuoksi, hankkii sosiaali- ja terveysvirasto tukiasunnon aina kyseisen erityistarpeen asiakasryhmän mukaisesti. Periaate tukee kaupungin asuntopolitiikan yleistä periaatetta ehkäistä eriytynyttä asumista ja edis-

tää maahanmuuttajataustaisen väestön tasa-arvoista integroitumista Helsingin asuntomarkkinoille.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti. Korvauksia maksetaan siitä alkaen, kun henkilölle on rekisteröity ensimmäisen kerran kotikunnaksi Helsinki. Korvattavia kustannuksia ovat muun muassa toteutuneisiin kuluihin perustuvat korvaukset pakolaisten ohjauksen, neuvonnan ja muun kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä, sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannukset, kunnan maksama toimeentulotuki, tulkkaus- ja käännöspalvelut, ilman huoltajaa maassa asuvien lasten ja nuorten tuki asumiskuluineen, alkukartoituksen järjestäminen, paluumuuttoavustus sekä ihmiskaupan uhrin auttamisesta koituvat kulut. Toisin kuin alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden kohdalla, asumisesta koituvia kustannuksia ei korvata kunnalle täysi-ikäisten kansainvälistä suojelua saavien osalta muuten kuin toimeentulotuen osana.

Toteutuneiden kulujen lisäksi Helsinki saa laskennallista korvausta jokaisesta vastaanotetusta henkilöstä. Korvaukset ovat 2 300 € vuodessa yli 7-vuotiaista ja sitä vanhemmista ja 6 845 € vuodessa alle 7-vuotiaista. Korvausaika on neljä vuotta kiintiöpakolaisena tulleistä henkilöistä ja kolme vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleistä henkilöistä. Lisäksi KEHA-keskus maksaa kunnalle 700 euron korvauksen jokaisesta henkilöstä, jolle kunta on laatinut alkukartoituksen. Laskennallinen korvaus maksetaan Helsingille kaikista alueelle muuttaneista, vaikka kaupunki ei sitoutuisi määrälliseen kiintiöön. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on varattuna resursseja korvausten selvittämiseen ja tehokkaaseen hakemiseen ELY- ja KEHA-keskuksilta.

Toteutuneiden korvattavien kustannusten sekä laskennallisen korvausten lisäksi Helsinki voi hakea työ- ja elinkeinoministeriöltä Turvapaikka-, kotoutumis- ja maahanmuuttorahaston (AFIM) rahoittamaa SYLVIA2-lisätukea kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden vastaanotosta sekä kotoutumisesta koituvien kustannusten kattamiseen. Helsinki voi lisätuen lisäksi hakea SYLVIA2-bonusrahaa vuonna 2016 tehdyn alaikäisten ilman huoltajaa saapuneiden turvapaikanhakijoiden 75 hengen kuntapaikkakiintiön osalta. Kertaluontoisesti maksettava bonus on 20 000 euroa. Suuremman bonuksen saaminen edellyttäisi kuntapaikkakiintiön nostamista 150 paikalla. Tämä vaatisi merkittäviä resursseja kaupungilta muun muassa asumisen järjestämiseksi. Bonuksen lisäksi Helsinki on oikeutettu SYLVIA2-hankerahasta maksettavaan tuhannen euron lisäosaan, jos kaupunki ilmoittaa ELY-keskukselle vähintään vii-

19.12.2016

Kj/4

den kiireellistä uudelleensijoitusta tarvitsevan henkilön vastaanottamisesta kiintiöstä riippumatta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Laura Kyntölä, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36666
laura.kyntola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asuntotyöryhmän loppuraportti
- 2 SYLVIA2-hankkeen ohjeistus

Oheismateriaali

- 1 Vuoden 1993 sopimus
- 2 Vuoden 2008 sopimus
- 3 Vuoden 2014 sopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystieteiden virasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.09.2016 § 815

HEL 2016-009812 T 00 01 06

Päätös

Helsingin kaupunginhallitus päätti muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa tekemäänsä Helsingin kaupungin ja valtion välistä kuntaan osoittamista koskevaa avointa sopimusta (Khs 16.6.2014, § 698) siten, että sopimukseen lisätään 75 kuntapaikan kiintiö alaikäisille ilman huoltajaa saapuneille turvapaikanhakijoille.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian tekemään sopimuksen valtion kanssa sekä oikeuttaa sosiaali- ja terveystieteiden viraston tekemään sopimukset valittujen palveluntuottajien kanssa edellä mainitun sopimuksen pohjalta.

Kiintiöpakolaisten sekä haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden osalta kaupunginhallitus päättää jatkaa mainittua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Helsingin kaupungin välistä avointa sopimusta, jossa kaupunki laskuttaa kotouttamispalveluista koituvat kulut jälkikäteen valtiolta oleskeluluvan saaneiden ja Helsinkiin muuttaneiden reaalisen toteuman mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen päättäväksi Helsingin linjauksiksi kansainvälistä suojelua saavien kunta- paikoista vuoden loppuun mennessä.

Käsittely

19.09.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:
Sanna Vesikansa:

Lisätään päätösehdotukseen kohta (4) seuraavasti:

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa tuomaan kaupunginhallituksen päättäväksi Helsingin linjauksiksi kansainvälistä suojelua saavien kunta- paikoista vuoden loppuun mennessä.

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 1
Mika Raatikainen

Ei-äännet: 13
Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Antti Koskela, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Silvia Modig

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 1 - 13 (1 poissa).

19.12.2016

Kj/4

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 36369
annamaija.aalto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/5

§ 1143

Määrärahojen siirtäminen projektialueiden katurakentamisen eri alakohtien välillä sekä määrärahojen myöntäminen rakennusvirastolle katujen rakentamiseen

HEL 2015-002494 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti siirtää vuoden 2016 talousarvion kohdan 8 03 30, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi alakohtien määrärahoja seuraavasti:

TA-alakohta		Euroa
8 03 30 32	Kalasadaman kadut ja rantarakenteet	- 1 300 000
8 03 30 52	Keski-Pasila, kadut ja rakenteet	- 4 630 000
8 03 30 42	Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta	+ 1 300 000
8 03 30 43	Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet	+ 2 500 000
8 03 30 51	Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet	+ 2 130 000

Edelleen kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2016 talousarvion alakohdasta 8 03 30 22, Jätkäsaaren kadut ja rantarakenteet

3 600 000 euroa Jätkäsaaren katu- ja rantarakentamiseen ja

alakohtasta 8 03 30 42, Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta

1 300 000 euroa Kruunusiltojen suunnitelmien ja selvityksien laatimiseen,

alakohtasta 8 03 30 43, Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet

2 500 000 euroa Kruunuvuorenrannan katu- ja rantarakentamiseen,

alakohtasta 8 03 30 51, Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet

2 130 000 euroa Ilmalan alueen katurakentamiseen ja

19.12.2016

Kj/5

alakohdasta 8 03 30 71, Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen

700 000 euroa Laajasalon ostoskeskuksen katumuutostöihin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys, 30.10.2016
- 2 Rakennusviraston esitys, 8.12.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2016 talousarvion kohdan 8 03 30, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi määräraha on yhteensä 49,0 milj. euroa. Lisäksi rakennusvirastolla on käytettävissä projektialueiden katuihin vuonna 2015 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella vuodelle 2016 myönnettyä ylitysoikeusmäärärahaa 26,7 milj. euroa.

Määrärahojen siirrot

Talousarviovuoden 2016 aikana on tullut tarve muuttaa talousarvion kohdan 8 03 30, Projektialueen kadut, Khn käytettäväksi määrärahoja alakohtien välillä, koska alueiden kadunrakentamisen tarpeet mm. asuntotuotantoedellytysten kannalta ovat muuttuneet talousarviossa arvioituista.

Kalasadaman katuihin ja rantarakenteisiin (talousarvion alakohta 8 03 30 32) varatuista määrärahoista jää osa käyttämättä, koska osa hankkeista on siirtynyt käynnistettäväksi vuoden 2017 puolella. Määrärahoista on mahdollista käyttää muihin projektialueilla tapahtuviin katuraken-

nustöihin 1,3 milj. euroa. Keski-Pasilaan (talousarvion alakohta 8 03 30 52) osoitetuista määrärahoista jää osa käyttämättä, koska käynnissä olevista katu-urakkakohteista mm. Veturitie ja Teollisuuskatu ajoittuvat vuoden 2017 puolelle. Määrärahoista on mahdollista käyttää muihin projektialueilla tapahtuviin katurakennustöihin 4,63 milj. euroa.

Kruunuvuorenrannan projektialueella Kruunusiltojen (talousarvion alakohta 8 03 30 42, Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta) määrärahatarve on muuttunut ja alakohdalle tulisi siirtää 1,3 milj. euroa. Myös Kruunuvuorenrannan alueen kadut ja rantarakenteen alakohdalle (talousarvion alakohta 8 03 30 43) on täsmentynyt lisämäärärahatarpeeksi 2,5 milj. euroa. Ilmalan ja Länsi-Pasilan (talousarvion alakohta 8 03 30 51) talousarvion alakohdalle tulisi siirtää 2,13 milj. euroa muuttuneiden tarpeiden mukaisesti.

Määrärahojen myöntäminen

Jätkäsaari

Jätkäsaaren katujen ja rantarakenteiden rakentamiseen on vuoden 2015 loppuun mennessä käytetty 66 milj. euroa. Talousarviossa vuodelle 2016 on varattu 5,0 milj. euroa. Lisäksi rakennusvirastolla on käytettävissä talousarvion alakohtaan 8 03 30 2 Jätkäsaari vuonna 2015 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyä ylitysoikeusmäärärahaa 2,4 milj. euroa. Arvioitu katumäärärahatarve vuonna 2016 on noin 6,0 milj. euroa, joten määrärahaa tarvitaan vielä 3,6 milj. euroa. Vuosina 2017-2026 Jätkäsaaren katurakentamiseen arvioidaan tarvittavan 95 milj. euroa.

Kadunrakentamisen keskeisimmät työt ovat asuntotuotantoa tukevat kadunrakentamistyöt Saukonlaituri itä -asemakaavan alueella ja vii-meistelytyöt Saukonpaaden alueella. Lisäksi on rakennettu Sataman liikennettä palvelevaa Länsisatamankadun katuyhteyttä. Katusuunnittelu on käynnissä useissa kohteissa. Myös Salmisaaren katurakentamisen jatkamista Energiakadulla valmistellaan. Kevyenliikenteen yhteyttä rakennetaan Hyväntoivonpuistoon puistorakentamisen yhteydessä, joka tulee toimimaan alueellisena pyöräily-yhteytenä.

Määrärahatarve on 3,6 milj. euroa.

Kruunusillat

Kruunusiltoihin on vuoden 2015 loppuun mennessä käytetty 4,5 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on myöntänyt 6.6.2016 rakennusvirastolle 1,5 milj. euroa Kruunusiltojen katu- ja rakennussuunnitelmien laatimiseen. Kruunusillat -hankkeen hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 31.8.2016. Hankkeeseen varattu määrärahatarve on

hankkeen alkuvaiheessa arvioitua suurempi hankkeen toteuttamisen edellyttämien koko raitiotielinjan osuutta keskustasta Kruunuvuorenrantaan koskevien selvitystöiden vuoksi. Lisäksi hankkeen rakennussuunnittelu välillä Nihti - Kruunuvuorenranta on käynnistynyt sekä hankkeen toteuttamistapaselvitys on tekeillä. Vuosina 2017–2026 Kruunusilltoihin arvioidaan käytettävän jalankulun ja pyöräilyn osalta katurakentamiseen tarkoitettua määrärahaa 97 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL) vastaa kustannuksista Kruunusilltojen raitiotien osalta.

Määrärahatarve on 1,3 milj. euroa.

Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet

Vuoden 2015 loppuun mennessä Kruunuvuorenrannan katuihin ja rantarakenteisiin on käytetty 15 milj. euroa. Kaupunginhallitus on myöntänyt 6.6.2016 rakennusvirastolle 3,0 milj. euroa alueen katujen suunnitteluun ja rakentamiseen. Kruunuvuorenrannan katujen ja rantarakenteiden rakentaminen on edennyt suunniteltua nopeammin. Myös alueen tulva-allas on kunnostettu katutöiden yhteydessä. Määrärahaa tarvitaan vuonna 2016 vielä 2,5 milj. euroa. Vuosina 2017–2026 arvioidaan Kruunuvuorenrannan katuihin ja rantarakenteisiin tarvittavan 49 milj. euroa.

Määrärahatarve on 2,5 milj. euroa.

Ilmala ja Länsi-Pasila

Ilmalan ja Länsi-Pasilan alueen katujen rakentamiseen on vuoden 2015 loppuun mennessä käytetty 8,0 milj. euroa. Kaupunginhallitus on myöntänyt 6.6.2016 rakennusvirastolle 0,27 milj. euroa alueen katujen rakentamiseen. Ilmalan alueella kaupungin ja kiinteistön väliset sopimukset edellyttävät ennakoitua laajempaa katurakentamista vuonna 2016. Rakentamiseen tarvitaan vuonna 2016 vielä 2,13 milj. euroa. Vuosina 2017–2026 katumäärärahaa arvioidaan tarvittavan 13 milj. euroa.

Määrärahatarve on 2,13 milj. euroa.

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen

Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen alakohtaan (talousarvion alakohta 8 03 30 71) on talousarviossa varattu 4,85 milj. euroa. Määrärahaa voidaan käyttää uusien projektialueiden ohella muuhun täydennysrakentamiseen. Kaakkoisessa suurpiirissä on käynnistymässä Laajasalon ostoskeskuksen toteutukseen liittyvä katumuutostyö, jonka rahoitus ei mahdu talousarvion alakohtaan 8 03 08 Uudisrakentaminen.

19.12.2016

Kj/5

Määrärahatarve on 0,7 milj. euroa.

Määrärahaesitys

Rakennusvirasto esittää, että talousarvion alakohdasta 8 03 30 32 Kalasatama, Kalasataman kadut ja rantarakenteet siirretään 1,3 milj. euroa sekä alakohdasta 8 03 30 52, Keski-Pasila kadut ja rakenteet 4,63 milj. euroa talousarvion alakohtaan 8 03 30 42, Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta 1,3 milj. euroa, alakohtaan 8 03 30 43, Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet 2,5 milj. euroa ja alakohtaan 8 03 30 51, Ilmala ja Länsi-Pasila 2,13 milj. euroa.

Edelleen rakennusvirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi rakennusviraston käyttöön vuoden 2016 talousarvion alakohdasta 8 03 30 22, Jätkäsaaren kadut ja rantarakenteet 3,6 milj. euroa, alakohdasta 8 03 30 42, Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta 1,3 milj. euroa, alakohdasta 8 03 30 43, Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet 2,5 milj. euroa, alakohdasta 8 03 30 51, Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet 2,13 milj. euroa sekä alakohdasta 8 03 30 71, Uudet projektialueet ja muu täydennysrakentaminen 0,7 milj. euroa käytettäväksi alueiden katurakentamiseen.

Esittelijä toteaa, että vuoden 2016 talousarvion talousarviokohdan 8 03 30, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi määrärahoja tulisi siirtää alakohtien välillä projektialueiden muuttuneiden määrärahatarpeiden mukaiseksi.

Edelleen esittelijä toteaa, että rakennusvirastolle tulisi myöntää yhteensä 10,23 milj. euroa eri projektialueiden ja Laajasalon ostoskeskuksen alueen katurakentamiseen vuoden 2016 talousarvion talousarviokohdan 8 03 30, Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi eri alakohdista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusviraston esitys, 30.10.2016
- 2 Rakennusviraston esitys, 8.12.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

19.12.2016

Kj/5

Rakenusvirasto
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.06.2016 § 566

HEL 2015-002494 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää rakennusvirastolle vuoden 2016 talousarvion alakohdasta 8 03 30 11 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Kamppi-Töölönlahti -alueen kadut

1 550 000 euroa alueen katujen rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 30 41 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Kruunuvuorenranta, Itäväylä/Herttoniemen liittymä

1 000 000 euroa Suunnittelijankadun katujärjestelyihin Itäväylän kohdalla,

alakohdasta 8 03 30 42 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Kruunuvuorenrannan raitiotiesilta

1 500 000 euroa katusuunnitelman ja rakennussuunnitelman laatimiseen,

alakohdasta 8 03 30 43 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Kruunuvuorenrannan kadut ja rantarakenteet

3 000 000 euroa alueen katujen suunnitteluun ja rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 30 51 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Ilmala ja Länsi-Pasila, kadut ja rakenteet

270 000 euroa alueen katujen rakentamiseen,

19.12.2016

Kj/5

alakohdasta 8 03 30 52 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Keski-Pasila, kadut ja rakenteet

9 000 000 euroa, alueen katujen suunnitteluun ja katujen ja hulevesijärjestelyiden rakentamiseen,

alakohdasta 8 03 30 53 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Pohjois-Pasila, kadut ja rakenteet

200 000 euroa alueen katujen suunnitteluun,

alakohdasta 8 03 30 54 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Pasilan konepaja-alue

790 000 euroa, alueen katujen rakentamiseen ja

alakohdasta 8 03 30 61 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi, Kuninkaankolmio, Kuninkaantammen alue

3 630 000 euroa alueen katujen rakentamiseen.

14.12.2015 Ehdotuksen mukaan

16.11.2015 Ehdotuksen mukaan

15.06.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

19.12.2016

Kj/6

§ 1144

Toimialojen palvelukokonaisuuksien palvelutason virkojen perustaminen

HEL 2016-013391 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa 19.12.2016 lukien toimialojen palvelukokonaisuuksia seuraavan tason virat:

Perustettavat uudet virat

Toimiala	Tehtävänimike	Kokonaispalkka €/kk
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala		
Leikkipuisto- ja koululaisien iltapäivätoiminta	leikkipuisto- ja iltapäivätoiminnan päällikkö	5174,02
Perusopetuksen alueelliset palvelut	perusopetuksen aluepäällikkö (neljä virkaa)	5778,00
Perusopetuksen kohdenneetut palvelut	kohdennettujen opetuspalvelujen päällikkö	6500,56
Lukiokoulutus	lukiokoulutuksen päällikkö	6500,00
Ammatillinen koulutus	ammattillisen koulutuksen päällikkö	6500,00
Vapaa sivistystyö	vapaan sivistystyön päällikkö	6600,00
Toisen asteen opiskelijahuollon palvelut	opiskelijahuollon päällikkö	4731,61
Ruotsinkieliset palvelut		
Perusopetus	ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö	6000,00
Vapaa sivistystyö ja lukiokoulutus	ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö	5700,00

19.12.2016

Kj/6

**Kaupunkiympäristön
toimiala**

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit	tonttipäällikkö	7500,00
Liikenne- ja katusuunnittelu	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö	7300,00
Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu	maisemasuunnittelupäällikkö	6000,00
Rakennetun omaisuuden hallinta	rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö	7200,00
Tilapalvelut	tilapalvelupäällikkö	6500,00
Ylläpito	ylläpítöpäällikkö	6000,00
Rakennuttaminen	rakennuttamis-päällikkö	7202,92
Asuntotuotanto	asuntotuotantopäällikkö	8000,00
Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut	asukas- jayrityspalvelupäällikkö	6500,00
Rakennusvalvontapalvelut	rakennusvalvontapäällikkö	7426,69

**Kulttuuri- ja vapaa-ajan
toimiala**

Kaupuginkirjasto	kirjastopalvelujen johtaja	7450,00
Yleiset kulttuuripalvelut	kulttuuripalvelupäällikkö	6850,00
Liikuntaan aktivointi	liikuntapalvelupäällikkö	6087,38
Liikuntapaikat	liikuntapaikkapäällikkö	5629,68
Ulkoilupalvelut	ulkoilupalvelupäällikkö	5629,68
Nuorisotyö	nuorisotyön aluepäällikkö (kolme virkaa)	5629,68

19.12.2016

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Päivi Rissanen, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29202
paivi.rissanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto teki 22.6.2016 päätöksen uuden 1.6.2017 aloittavan organisaation hallintosäännöstä, toimialoista ja palvelukokonaisuuksista.

Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto on päättänyt toimialojen palvelukokonaisuuksia seuraavan tason organisaatioista. Palvelukokonaisuuksia seuraavalle tasolle tarvitaan uusia päällikötasoisia tehtäviä ja tästä johtuen niihin esitetään perustettavaksi uudet virat. Osa päällikkötehtävistä vastaa nykyisen organisaation mukaista rakennetta ja siinä virasto- tai osastopäällikön tehtävää, jolloin nämä virat voidaan siirtää sellaisenaan uuteen organisaatioon. Perustelutekstin lopussa on luettelo näistä viroista.

Palvelukokonaisuuksia seuraavien tasojen päälliköiden virkojen vaativuus on arvioitu HAY-arviointijärjestelmällä, jota käytetään kaupungin johdon virkojen vaativuuden arvioinnissa. HAY – järjestelmässä tehtävän vaativuuden pääkriteerit ovat vastuu, tietotaito/kokemus sekä ongelmanratkaisu. Sovellettavasta kokonaispalkkajärjestelmästä kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen 10.12.2012.

Vaativuusluokka on määritelty kullekin viralle HAY-arvioinnin perusteella. Kunkin vaativuusluokan sisällä palkkahaitari on laeva. Vaativuusluokan sisällä oleva viran palkka on määritelty ottamalla huomioon arvioinnin tulos, vaativuudessa tapahtuneet olennaiset muutokset nykytehtäviin verrattuna sekä nykyisten johtotehtävien palkat. Johtamisjärjestelmän uudistuksen voimaan tultua tehtävien vaativuutta ja siinä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia seurataan ja ne otetaan huomioon vaativuus- ja palkkamäärittelytyössä.

Hallintosäännön mukaan toimialan palvelukokonaisuuden johtajan suoran alaisen virkaan ottamisesta päättäisi toimialalautakunta. Toimiala-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/6

lautakunnat aloittavat työnsä 1.6.2017 jälkeen, minkä vuoksi kaupunginhallituksen johtamisen jaosto tekee päätöksen palvelukokonaisuuksia seuraavan tason virkojen täyttömenettelystä ja kelpoisuusvaatimuksesta.

Kaupunginhallitukselle esitetään seuraavien virkojen perustamista:

Perustettavat uudet virat

Toimiala	Tehtävänimike	Kokonaispalkka €/kk	HAY- luokka (€/kk)
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala			
Leikkipuisto- ja kou- lulaisten iltapäivätoi- minta	leikkipuisto- ja ilta- päivätoiminnan päällikkö	5174,02	19
Perusopetuksen alu- eelliset palvelut	perusopetuksen aluepäällikkö (nel- jä virkaa)	5778,00	20
Perusopetuksen kohdennetut palvelut	kohdennettujen opetuspalvelujen päällikkö	6500,56	20
Lukiokoulutus	lukiokoulutuksen päällikkö	6500,00	21
Ammatillinen koulu- tus	ammattillisen kou- lutuksen päällikkö	6500,00	21
Vapaa sivistystyö	vapaan sivistys- työn päällikkö	6600,00	21
Toisen asteen opis- kelijahuollon palvelut	opiskelijahuollon päällikkö	4731,61	18

Ruotsinkieliset pal-

velut			
Perusopetus	ruotsinkielisen perusopetuksen päällikkö	6000,00	20
Vapaa sivistystyö ja lukiokoulutus	ruotsinkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen päällikkö	5700,00	20

Kaupunkiympäristön toimiala

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit	tonttipäällikkö	7500,00	22
Liikenne- ja katusuunnittelu	liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö	7300,00	21
Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu	maisemasuunnittelupäällikkö	6000,00	20
Rakennetun omaisuuden hallinta	rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö	7200,00	21
Tilapalvelut	Tilapalvelupäällikkö	6500,00	20
Ylläpito	Ylläpitopäällikkö	6000,00	20
Rakennuttaminen	rakennuttamis-päällikkö	7202,92	21
Asuntotuotanto	Asuntotuotantopäällikkö	8000,00	22
Kaupunkiympäristön asukas- ja yrityspalvelut	asukas ja yrityspalvelupäällikkö	6500,00	21
Rakennusvalvontapalvelut	rakennusvalvontapäällikkö	7426,69	22

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Kaupuginkirjasto	kirjastopalvelujen johtaja	7450,00	22
------------------	----------------------------	---------	----

Yleiset kulttuuripalvelut	kulttuuripalvelupäällikkö	6850,00	22
Liikuntaan aktivointi	liikuntapalvelupäällikkö	6087,38	21
Liikuntapaikat	liikuntapaikkapäällikkö	5629,68	20
Ulkoilupalvelut	ulkoilupalvelupäällikkö	5629,68	20
Nuorisotyö	nuorisotyön aluepäällikkö (kolme virkaa)	5629,68	20

Palvelukokonaisuuksia seuraavan tason virat on tarkoituksenmukaista perustaa 19.12.2016 ja täyttää ennen uuden organisaation aloittamista hallinnon ja tukipalvelujen uudelleen organisoimien valmistelua varten.

Sosiaali- ja terveystoimialan osalta kaupunginhallituksen johtamisen jaostossa 17.10.2016 päätettiin, että sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuksia seuraavan tason organisaatio muodostetaan nykyisen toimintamallin mukaisesti, jolloin ei ole tarvetta uusien virkojen perustamiselle.

Alla on lueteltu ne virat, jotka siirtyvät sellaisenaan uuteen organisaatioon. Näidenkin virkojen palkoissa on otettu huomioon tehtävän vaativuudessa tapahtuneet muutokset, jolloin osassa tehtäviä palkka eroaa nykyisestä.

Virat, jotka säilyvät ennallaan

Toimiala	Virkanimike	Kokonaispalkka €/kk	HAY-luokka(€/kk)
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala			
Varhaiskasvatus ja esiopetus	varhaiskasvatuksen aluepäällikkö (10 virkaa)	5174,02- 5369,02	19
Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut	oppilashuollon päällikkö	4955,00	18

19.12.2016

Kj/6

Ruotsinkieliset palvelut			
Varhaiskasvatus	päivähoitoalueen päällikkö	5174,02	19

Kaupunkiympäristön toimiala

Maankäytön yleissuunnittelu	yleiskaavapäällikkö	6543,52	22
Asemakaavoitus	asemakaavapäällikkö	7816,74	23
Kaupunkimittauspalvelut	kaupunkigeodeetti	5960,63	20
Ympäristöpalvelut	ympäristöjohtaja	7742,80	22
Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut	kunnallinen pysäköinninvalvoja	5203,25	18

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Kaupunkimuseo	museonjohtaja	6300,00	21
Kaupunginorkesteri	intendentti	6150,00	21
Kaupungin taidemuseo	taidemuseonjohtaja	6650,00	21

Sosiaali- ja terveystoimiala

Perhe- ja sosiaalipalvelut			
Lapsiperheiden hyvinvointi ja ter-	perhepalvelujen johtaja	6543,04	22

19.12.2016

Kj/6

veys				
Lastensuojelu	lastensuojelun johtaja	6543,04	22	
Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö	nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja	6543,04	22	
Vammaistyö	vammaistyönjohtaja	6543,04	22	
Terveys- ja päihdepalvelut				
Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka	terveysasemien johtajalääkäri	7404,64	22	
Päivystys	päivystystoimintojen johtajalääkäri	7371,24	22	
Psykiatria- ja päihdepalvelut	psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja	7361,04	23	
Suun terveydenhuolto	johtajahammaslääkäri	7055,97	22	
Sairaala-kuntoutus- ja hoivapalvelut				
Selvitys, arviointi ja sijoitus	arviointitoiminnan johtaja	6543,04	22	
Etelän palvelualue	palvelualueen johtaja	6730,71	22	
Idän palvelualue	palvelualueen johtaja	6543,04	22	
Lännen palvelualue	palvelualueen johtaja	6548,29	22	
Pohjoisen palvelualue	palvelualueen johtaja	6710,61	22	
Kaupunginsairaala	kaupunginsairaalan johtajalääkäri	7231,64	22	
Kuntoutuksen osaamiskeskus	kuntoutuksen johtajalääkäri	7300,09	22	

19.12.2016

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Päivi Rissanen, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29202
paivi.rissanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut
Virastot ja liikelaitokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/7

§ 1145

Sijoituksen tekeminen Stadion-säätiön perustamaan perusparannusrahastoon

HEL 2016-013212 T 02 05 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä 768 500 euron suuruisen sijoituksen tekemisen Stadion-säätiö sr:n perusparannusrahastoon käytettäväksi Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeeseen,
- myöntää kaupunginkanslian käytettäväksi vuoden 2016 talousarvio-määrärahoja 768 500 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 22 19, Arvopaperit, Khn käytettäväksi, Muut kohteet.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että Stadion-säätiö sr:n perusparannusrahastoon tehtävä sijoitus luetaan osaksi kaupungin uudistamis- ja perusparannushanketta koskevaa kaupunginvaltuuston hyväksymää rahoitusosuutta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stadion-säätiön esitys perusparannusrahaston perustamisesta_allekirjoittamaton
- 2 Perusparannusrahaston säännöt

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Stadion-säätiö

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Stadion-säätiö

Stadion-säätiö sr on kaupungin määräysvallassa oleva säätiö, jonka tarkoituksena on urheilun ja liikuntakasvatuksen edistäminen ja tukeminen. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan hoitamalla ja ylläpitämällä Helsingin kaupungin omistamaa Olympiastadionia, luovuttamalla sitä korvausta vastaan erilaisiin harjoitus-, kilpailu- ja muihin yleisötilaisuuksiin sekä käyttämällä sen huonetiloja.

Stadion-säätiö hallinnoi ja ylläpitää vuokraoikeuden perusteella vuonna 1938 valmistunutta kaupungin omistamaa Helsingin Olympiastadionia, joka on suojeltu silloisen rakennussuojelulain nojalla 19.10.2006.

Stadion-säätiön hallitukseen kuuluu yhdeksän jäsentä, joista kaupunki nimeää puheenjohtajan ja neljä jäsentä.

Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushanke

Kaupunginvaltuusto päätti 28.11.2012, § 385 hyväksyä Suomen valtion kanssa solmittavan sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa. Yhteistyösopimuksen mukaan osapuolet sitoutuvat rahoittamaan perusparannushankkeen hyväksyttävät ja todelliset arvonlisäverottomat kustannukset yhtä suurin osuuksin.

Kaupunki ja valtio voivat yhteistyösopimuksen mukaan järjestää oman osuutensa rahoituksen haluamallaan toisen osapuolen ja Stadion-säätiön kannalta kustannusneutraalilla tavalla. Kaupunginvaltuuston päätöksen perustelujen mukaan rahoitus on kaupungin osalta tarkoituksenmukaista järjestää ainakin hankkeen silloisessa vaiheessa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista myönnettävällä lainalla.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.2.2015, § 47 hyväksyä Helsingin kaupungin ja Suomen valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympia-stadionin perusparannushankkeen rahoittamisessa tehtyyn sopimukseen Suomen valtion kanssa solmittavan lisäyksen, jonka mukaan kaupungin rahoitusosuus perusparannushankkeen kustannuksista on yhteensä enintään 104,5 miljoonaa euroa. Samalla kaupunginvaltuusto päätti osaltaan hyväksyä Helsingin Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen 3.11.2014 päivätyn hankesuunnitelman.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perustelujen mukaan kaupungin rahoitusosuus on tarkoituksenmukaista kattaa urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista Stadion-säätiölle myönnettävällä lainalla, jonka lyhennykset alkavat vasta perusparannushankkeen valmistumisen jälkeen. Sää-

tiölle maksetaan vuotuista laitos- ja säätiöavustusta, josta osa osoitetaan rahaston varoista myönnetyn lainan korkojen ja lyhennysten maksamiseen.

Stadion-säätiön esitys

Stadion-säätiön toimintapääoma oli 31.12.2015 noin 390 000 euroa. Vuodelle 2016 budjetoitu alijäämä on noin 820 000 euroa. Alijäämä tulee koostumaan lähes kokonaan tuloslaskelmaan kirjattaviksi tulevista aikaisempina tilikausina taseeseen aktivoitujen peruskorjauksien poistoista, jotka ovat vuonna 2016 yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa. Poistoja katetaan osittain avustuksilla, jotka säätiö saa kaupungilta peruskorjausten lainojen lyhennyksiin. Avustusten ja poistojen välinen erotus vuonna 2016 on noin 768 500 euroa. Alijäämää lisäävät säätiön juoksevat kulut.

Stadion-säätiö arvioi alijäämää syntyvän vuosina 2017 ja 2018 vastaavalla tavalla noin 760 000 euroa per vuosi sekä vuonna 2019 noin 790 000 euroa.

Säätiölain (487/2015) 22 §:n 1 momentin mukaan liiketoimintaa harjoittavan säätiön hallituksen on viipymättä tehtävä oman pääoman menettämistä rekisteri-ilmoitus, jos hallitus havaitsee, että säätiön oma pääoma on negatiivinen.

Stadion-säätiö toteuttaa sääntöjensä mukaan tarkoitustaan muun muassa luovuttamalla Olympiastadionia korvausta vastaan erilaisiin harjoitus-, kilpailu- ja muihin yleisötilaisuuksiin. Stadion-säätiö harjoittaa tältä osin liiketoimintaa ja on säätiölain 22 §:n 1 momentin soveltamisalan piirissä. Stadion-säätiön pääoma tulee olemaan negatiivinen vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Pääoman negatiiviseksi muuttumisen ja sitä koskevan ilmoitusvelvollisuuden välttämiseksi Stadion-säätiö esittää kaupungille seuraavaa:

Stadion-säätiö perustaa perusparannusrahaston, johon Helsingin kaupunki sijoittaa vuosittain 2016–2019 perusparannusrahaston lisäyksenä tilikauden aikana muodostuneen aktivoitujen peruskorjauksien poistojen ja Helsingin kaupungin lainojen lyhennyksiin kaupungilta saatujen avustusten välisen erotuksen. Kyseinen perusparannusrahaston lisäys käytetään vuosittain Helsingin Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen rahoittamiseen.

Perusparannusrahaston säännöt

Stadion-säätiön perusparannusrahastoa koskevasta päätöksenteosta vastaa Stadion-säätiön hallitus tai hallituksen päättämässä laajuudessa

toimitusjohtaja. Perusparannusrahaston sääntöjen 1.1. (Pääoma) ja 1.2. (Käyttötarkoitus) -kohtien muuttaminen sekä rahaston lakkauttaminen edellyttää Helsingin kaupungin suostumusta.

Stadion-säätiön perustaman perusparannusrahaston sääntöjen mukaan rahaston pääomaan kuuluvat varat, jotka Helsingin kaupunki sijoittaa rahastoon osana kaupunginvaltuuston päättämää kaupungin rahoitusosuutta Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeen kustannuksista. Lisäksi pääomaan kuuluvat edellä mainittujen varojen mahdolliset tuotot ja rahastoon muutoin mahdollisesti saatavat lisäykset.

Rahaston tarkoituksena on käyttää varat Olympiastadionin vuonna 2012 käynnistettyyn uudistamis- ja perusparannushankkeeseen. Perusparannusrahaston pääomaa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin stadionin perusparannukseen.

Rahaston hallintoa hoitaa Stadion-säätiö ja rahaston tilinpäätös sisältyy säätiön tilinpäätökseen.

Esittelijän kannanotto

Kaupunginvaltuuston 30.11.2016 hyväksymässä vuoden 2017 talousarviossa todetaan, että kaupunki varautuu jatkossa osallistumaan Olympiastadionin peruskorjaukseen kaupunginvaltuuston 28.11.2012 hyväksymän Suomen valtion kanssa solmitun sopimuksen kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto on lisäksi päättänyt kaupungin rahoitusosuuden enimmäismäärästä uudistamis- ja perusparannushankkeeseen liittyen. Kaupunginvaltuuston päätösten perusteluissa on kuvattu suunniteltua menettelyä kaupungin rahoitussitoumuksen täyttämiseksi.

Stadion-säätiön aiempien vuosien peruskorjausten aktivoitujen kulujen poistoihin sekä säätiön pääoman riittävyyteen liittyen on osoittautunut tarpeelliseksi vahvistaa Stadion-säätiön pääomaa.

Ottaen huomioon uudistamis- ja perusparannushankkeen laajuuden ja kustannukset, kaupungin sitoutumisen hankkeen osittaiseen rahoittamiseen sekä sen, että kyseessä on kaupungin omistama kiinteistö, on kaupungin kannalta tarkoituksenmukaista osittain muuttaa rahoitusosuutensa käytännön toteuttamistapaa ja vahvistaa Stadion-säätiön pääomaa.

Kaupungin kannalta on tarkoituksenmukaista tehdä säätiön pääoman vahvistaminen Stadion-säätiön esittämällä tavalla siten, että säätiö

käyttää kyseisen pääoman uudistamis- ja perusparannushankkeen kustannusten kattamiseen. Tehtävä pääomapanostus luetaan osaksi kaupungin uudistamis- ja perusparannushankkeen rahoitusosuutta, jota kaupunginvaltuuston päättämää rahoituksen enimmäismäärää ei pääomapanostuksilla ylitetä.

Pääomapanostuksen käyttö uudistamis- ja perusparannushankkeeseen varmistetaan tekemällä panostus säätiön perustamaan perusparannusrahastoon, jonka sääntöjen mukaisena tarkoituksena on käyttää varat Olympiastadionin uudistamis- ja perusparannushankkeeseen. Rahaston sääntöjen muuttaminen sen pääoman käyttötarkoituksen osalta edellyttää kaupungin suostumusta.

Säätiölain säännökset huomioon ottaen kaupungin sijoitus perusparannusrahastoon tulisi tehdä ennen 31.12.2016.

Aiempien vuosien peruskorjaushankkeisiin liittyvät poistot jatkuvat myös vuosina 2017, 2018 ja 2019, eikä säätiöllä ole uudistamis- ja perusparannushankkeen aikana varsinaisen toiminnan tuloja.

Stadion-säätiön perusparannusrahastoon on siten tarpeen tehdä vastaavanlaiset sijoitukset myös vuosien 2017, 2018 ja 2019 osalta. Näitä koskevat esitykset tuodaan päätöksentekoon myöhemmin erikseen.

Päätösehdotus perusteluineen on kaupunginhallituksen konsernijaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stadion-säätiön esitys perusparannusrahaston perustamisesta_allekirjoittamaton
- 2 Perusparannusrahaston säännöt

Oheismateriaali

- 1 Sopimus perusparannushankkeen rahoituksesta
- 2 Lisäys sopimukseen perusparannushankkeen rahoituksesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

19.12.2016

Kj/7

Ote
Stadion-säätiö

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 12.12.2016 § 164

HEL 2016-013212 T 02 05 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti esittää kaupunginhallituk-
selle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä 768 500 euron suuruisen sijoituksen tekemisen Stadion-
säätiö sr:n perusparannusrahastoon käytettäväksi Olympiastadionin
uudistamis- ja perusparannushankkeeseen,
- myöntää kaupunginkanslian käytettäväksi vuoden 2016 talousarvio-
määrärahoja 768 500 euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion
tililtä 8 22 19, Arvopaperit, Khn käytettäväksi, Muut kohteet.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että Stadion-säätiö sr:n peruspa-
rannusrahastoon tehtävä sijoitus luetaan osaksi kaupungin uudistamis-
ja perusparannushanketta koskevaa kaupunginvaltuuston hyväksymää
rahoitusosuutta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/8

§ 1146

Kaupunginvaltuuston 14.12.2016 § 342, 343, 344 ja 345 tekemien päätösten täytäntöönpano: Toimialajohtajien virkaan ottaminen

HEL 2016-009071 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 14.12.2016 § 342, 343, 344 ja 345 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön.

Samalla kaupunginhallitus päätti todeta, että virkaan valitut henkilöt ottavat virat vastaan 20.12.2016.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti määrätä valitut toimialajohtajat hoitamaan nykyisen organisaation virkoja 31.5.2017 saakka toimialajohtajan viran ohella edellä mainitusta ajankohdasta lukien seuraavasti:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja: opetustoimen johtaja
- Kaupunkiympäristön toimialajohtaja: kaupunkisuunnitteluviraston virastopäällikkö
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja: nuorisotoimenjohtaja
- Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja: sosiaali- ja terveystoiminnan virastopäällikkö.

Vielä kaupunginhallitus päätti ottaa edellä mainitut virkasuhteeseen 1.6.2017 lukien ilman että tehtävää varten on perustettu virkaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Päätöksen 1. ja 2. kappale

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöksen 3. ja 4. kappale

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

19.12.2016

Kj/8

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 14.12.2016, 342, 343, 344 ja 345 § ottaa virkaan toimialajohtajat.

Koska valitut henkilöt ovat nyt virastopäällikköjen viroissa, on tarkoituksenmukaista, että he hoitavat toimialajohtajan viran ohella virastopäällikön virkaa, kunnes virat lakkautetaan 31.5.2017. Voimassa olevan hallintosäännön 15 §:n mukaan avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja hänen palkkauksensa määrää virkasuhteeseen ottava viranomaisena. Jos viranomaisena on kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus voi antaa määräyksen enintään 180 päivän ajaksi. Johtosääntöjen mukaan viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto.

Järjestelyllä, jossa otetaan toimialajohtajat virkasuhteeseen ilman virkaa, turvataan viranhaltijan virassapysymisoikeus toimialajohtajan määräaikaisen virkasuhteen päätyttyä. Ei ole tarkoituksenmukaista, että henkilö jäisi virkavapaalle nykyisestä virastaan tai muusta tätä varten erikseen perustetusta virasta toimialajohtajan määräaikaisen virkasuhteen ajaksi. Työtehtävät määrittyvät toimialajohtajan määräaikaisen virkasuhteen päätyttyä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Päätöksen 1. ja 2. kappale

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöksen 3. ja 4. kappale

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 14.12.2016 § 342

HEL 2016-009071 T 01 01 01 01

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/8

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti valita Juha Jolkkosen sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi 12 000 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti todeta, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksentiedoksisaannista lukien.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Enroos, yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

19.12.2016

Kj/9

§ 1147

Kaupunginvaltuuston 14.12.2016 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 14.12.2016 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2 Ei toimenpidettä.

3 Kaupunginhallitus päätti kehottaa opetuslautakuntaa ja sen suomenkielisen jaostoa toimittamaan Taloushallintopalveluliikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi opetuslautakunnalle sekä Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

4 Kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalveluliikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä Taloushallintopalveluliikelaitokselle.

5 Tiedoksi virastoille ja liikelaitoksille.

6 Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston varainhallintayksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin Liikuntahallit Oy:lle.

Tiedoksi liikuntavirastolle ja varainhallinnalle.

- 7-10 Asiasta on erillinen täytäntöönpanopäätös tällä esityslistalla asiana Kj/8.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote virkaan valitulle sekä muille hakijoille.

Tiedoksi kaupunginkanslialle ja henkilöstöosastolle.

- 18 Aloite kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 11 Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita tekemään Länsimetro Oy:n rahoitusjärjestelyihin liittyvät, päätöksen edellyttämät takaussitoumukset.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Länsimetro Oy:lle.

Tiedoksi Liikennelaitos-liikelaitokselle.

Toivomusponsi rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 12 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote VVO Kodit Oy:lle, Rakennusyhtiö Peab Oy:lle ja Rakennusosakeyhtiö Hartelalle.

Tiedoksi kiinteistölautakunnalle.

- 13 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin Satama Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, pelastuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, ympäristölautakunnalle, asuntotuotantotoimistolle, Liikennelaitos-liikelaitokselle, opetusvirastolle, rakennusvalvontavirastolle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

19.12.2016

Kj/9

- 14 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle ja Helsingin seudun asunnot Oy:lle, Helen Oy:lle, vanhusneuvostolle sekä niille mielipiteen tai muistutuksen esittäneille, jotka ovat pyytäneet tiedon päätöksestä.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, asuntotuotantotoimistolle, kaupunginmuseon johtokunnalle, kiinteistölautakunnalle, pelastuslautakunnalle, sosiaali- ja terveystoimistolle, yleisten töiden lautakunnalle, ympäristölautakunnalle, Liikennelaitos –liikelaitokselle, nuorisoasiainkeskukselle, rakennusvalvontavirastolle, opetusvirastolle, varhaiskasvatusvirastolle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

Toivomusponsi kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

- 15 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle, Helsingin seudun liikenne- kuntayhtymälle, Gasum Oy:lle ja Aurora Kaasunjakelu Oy:lle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistövirastolle, pelastuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle, ympäristölautakunnalle ja kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 19 Aloite kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 16 Kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveystointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa allekirjoittamaan liikkeenluovutus sopimuksen ja oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittavat tekniset ja vähäiset muutokset sekä sosiaali- ja terveystoimistoa huolehtimaan kiireittämiä potilaskuljetuksia koskevasta yhteistyöstä käytännön järjestelyineen.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin ja Uudenmaan

19.12.2016

Kj/9

sairaanhoidopiirin kuntayhtymälle ja siirtyvälle henkilöstölle.

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakuntalle, sosiaali- ja terveysvirastolle, Palvelukeskukselle, Taloushallintopalveluille sekä kaupunginkanslialle.

- 17 Kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveystointa johtavaa apulaiskaupunginjohtajaa allekirjoittamaan liikkeenluovutus sopimuksen ja oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään sopimukseen tarvittavat tekniset ja vähäiset muutokset sekä sosiaali- ja terveysvirastoa osaltaan huolehtimaan siirtymävaiheen yhteistyöstä käytännön järjestelyineen opetustoiminnassa ja potilaiden hoidossa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymälle ja siirtyvälle henkilöstölle.

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakuntalle, sosiaali- ja terveysvirastolle, Palvelukeskukselle, Taloushallintopalveluille sekä kaupunginkanslialle.

- 20 Aloite sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Kj/10

§ 1148

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni 12.12.2016
- johtamisen 12.12.2016
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 14.12.2016

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Kj/10

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Kj/11

§ 1149

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Ryj/1

§ 1150

Yhteinen kunnallistekninen työmaa -yhteistoimintasopimus

HEL 2016-012029 T 10 05 00

Päätös

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhteistä kunnallisteknistä työmaa-
ta koskevan sopimuksen ja oikeuttaa kaupungininsinöörin tai hänen
määränsä allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin puolesta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Eva-Lisa Karlsson. Asiantuntija poistui kuu-
lemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä muutti esitystään siten, että perusteluiden Sopimuksen sisäl-
löstä -luvun ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Sopimuksen osapuolina Helsingin kaupungin lisäksi ovat Helen Oy,
Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhty-
mä, Elisa Oyj, DNA Oyj, TeliaSonera Finland Oyj, Auris Kaasunjakelu
Oy ja Cinia Cloud Oy. Kaupunkiorganisaatiosta sopimuksen mukaiseen
toimintaan osallistuvat tilaajina rakennusviraston lisäksi kaupunkisuun-
nitteluvirasto, kiinteistövirasto ja liikennelaitos-liikelaitos sekä tuottajana
rakentamispalvelu Stara. Sopimukseen voidaan ottaa uusia sopijaosa-
puolia, edellyttäen, että kaikki sopijaosapuolet hyväksyvät sen. Kieltäy-
tyminen hyväksymästä voi tapahtua vain perustellusta syystä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteinen kunnallistekninen työmaa -sopimus 2008
- 2 YKT-yhteistoimintasopimus viimeistelty
- 3 Yhteinen kunnallistekninen työmaa, Hankekohtainen suunnittelun val-
mistelun malliasiakirja
- 4 Yhteinen kunnallistekninen työmaa Hankekohtainen rakentamisen val-
mistelun malliasiakirja
- 5 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k.)
- 6 Ohjeistus yhteenliittymän yhteishankinnoista

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhteistä kunnallisteknistä työmaata koskevan sopimuksen ja oikeuttaa kaupungininsinöörin tai hänen määränsä allekirjoittamaan sopimuksen kaupungin puolesta.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Voimassa oleva Yhteinen kunnallistekninen työmaa-tilaajien välinen sopimus on vuodelta 2008. Sopijaosapuolina olivat tuolloin rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, HKL, Helsingin Energia, Helsingin Vesi ja Helsingin Sähköverkko Oy. Vuonna 2013 Helsingissä toimivat teleoperaattorit liittyivät sopimukseen kaupunginhallituksen oikeutettua 28.1.2013 § 134 rakennusviraston allekirjoittamaan sopimuksen teleyri-tysten kanssa.

Aikaisempi sopimus on liitteenä 1.

Yleisten töiden lautakunta esittää 22.11.2016, että rakennusvirasto oikeutetaan allekirjoittamaan kaupungin puolesta uusi Yhteistä kunnallisteknistä työmaata koskeva tilaajien välinen sopimus.

Uusi sopimus on esityslistan liitteenä 2. Sopimuksen liitteinä ovat hankekohtainen suunnittelun valmistelun malliasiakirja, hankekohtainen rakentamisen valmistelun asiakirja, kustannusjakoperiaatteet (salassa pidettävä) sekä ohjeistus yhteenliittymän yhteishankinnoista. Nämä ovat esityslistan liitteinä 3 - 6.

Yhteistä kunnallisteknistä työmaata (YKT) koskeva tilaajien välinen sopimuksen päivitys on laadittu sopijaosapuolten välisenä yhteistyönä, jota rakennusvirasto on koordinoanut. Päivitystarpeita ovat aiheuttaneet mm. kokemukset nykyisen sopimuksen toimivuudesta sekä havaitut tarpeet parantaa sopimuksen ohjaavuutta ja yhdenmukaistaa käytännön toimintaa. Vuosien mittaan on tullut myös lainsäädäntömuutoksia, joiden huomioiminen sopimuksessa on tarpeen.

Sopimuksen keskeisiä tavoitteita ovat kaivuhaittojen vähentäminen ja toteutusaikojen lyhentäminen sekä laadullisesti ja kokonaistaloudellisesti parempien tulosten saavuttaminen suunnittelu- ja rakentamishankkeissa.

YKT -yhteistoimintasopimuksella pyritään sujuvoittamaan kaupungissa tapahtuvaa yleisten alueiden rakentamista ja sovittamaan sopijaosapuolten erillishankkeet yhteisesti toteutettaviksi, kaupungin asuntotuot-

tantotavoitetta ja maankäytön kehittämistä tukeviksi sekä infrapalvelujen laatua ja tarjontaa parantaviksi hankkeiksi.

Sopimuksen sisällöstä

Sopimuksen osapuolina Helsingin kaupungin lisäksi ovat Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä, Elisa Oyj, DNA Oyj, TeliaSonera Finland Oyj sekä Auris Kaasunjakelu Oy. Kaupunkiorganisaatiosta sopimuksen mukaiseen toimintaan osallistuvat tilaajina rakennusviraston lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto ja liikennelaitos-liikelaitos sekä tuottajana rakentamispalvelu Stara. Sopimukseen voidaan ottaa uusia sopijaosapuolia, edellyttäen, että kaikki sopijaosapuolet hyväksyvät sen. Kieltäytyminen hyväksymästä voi tapahtua vain perustellusta syystä.

Sopimuksessa määritetään YKT -toimintaan osallistuvien sopijaosapuolten yhteistoiminnan periaatteet sekä oikeudet, velvollisuudet ja vastuut yhteisen toiminnan ja sen kehittämisen osalta. Yhteistoiminnalla tarkoitetaan sopimuksessa rakennushankkeiden ohjelmointi-, suunnittelu- ja rakentamisvaiheen johtamista ja ohjaamista sekä yhteistoiminnan edistymisen seurantaa, kehittämistä ja koordinoitua.

Sopimuksessa on kuvattu toimintamallit prosessin eri vaiheissa YKT-hankkeen tunnistamisesta suunnitteluun, rakennuttamiseen, rakentamiseen ja takuu-aikaan. Aikaisempi sopimus tehtiin alun perin kaupungin sisäisten toimijoiden yhteistyötä kuvaavaksi. Uusi sopimus on jo lähtökohtaisesti tehty kaupungin ja ulkoisten toimijoiden välisenä, mikä on otettu huomioon myös sopimuksen laatimisessa.

Uusi sopimus on monessa kohden yksityiskohtaisempi kuin aikaisempi sopimus, ja sopimuksen ohjaava merkitys hankkeiden läpiviennissä on entistä korostuneempi. Tarkennuksia ja muutoksia on mm. hankintayhteistyötä, osapuolten vastuuta ja velvollisuuksia sekä kustannusjakoa koskevissa asioissa.

Hankkeiden yhteiseen ohjelmointiin ohjataan sopimuksella entistä paremmin. Hankinnat pyritään tekemään yhteisesti. Yhteistyö hankinnoissa on kuvattu sopimuksessa sekä yksityiskohtaisemmin liitteenä olevassa ohjeistuksessa. Vanhassa sopimuksessa ei ole yhteishankintoja koskevaa kohtaa.

Yhteishankkeiden osapuolten roolit ja vastuut on kuvattu aikaisempaa kattavammin. Päätilaaja koordinoi koko hanketta aikatauluineen. Pääsuunnittelija huolehtii eri alojen suunnittelijoiden yhteistyön järjestämisestä ja vastaa suunnitelmien yhteensovittamisesta. YKT-hankkeelle nimetään yksi tilaajien yhteinen rakennuttaja, joka johtaa yhteistä rakennushanketta.

Tilaaajaosapuolten välisistä velvoitteista on keskeiset määräykset itse sopimuksessa sekä tarkemmat kuvaukset hankekohtaisissa suunnitelun ja rakentamisen malliasiakirjoissa. Tilaaajaosapuolten keskinäisiä vastuita on uudessa sopimuksessa rajoitettu välittömien vahinkojen osalta toisin kuin aikaisemmassa asiakirjassa, joka oli alun perin tehty vain kaupungin omien toimijoiden kesken. Uudessa sopimuksessa on välittömille vahingoille asetettu korvauskatto, joka määräytyy vahingon aiheuttavan tilaaajaosapuolen urakan arvon mukaan.

Kustannusjaosta YKT-toiminnassa syntyvien kustannusten osalta on sovittu tarkasti erillisessä liitteessä. Vanhassa sopimuksessa ei ole käsitelty yhteisten kustannusten jakoa.

Myös koko YKT-toiminnan johtamisesta ja seurannasta on tarkemmat määräykset kuin aikaisemmin. Toiminnalle on tarkoitus asettaa kunkin sopijapuolen edustajista ohjausryhmä, joka vastaa YKT-toiminnan kehittämistä ja johtamisesta. Yhteistoiminnalle on myös kaksi muuta käytännön työtä seuraavaa ja ohjaavaa ryhmää sekä koordinaattori.

Sopimukseen on lisäksi otettu lainsäädännön tuomia velvoitteita mm. työturvallisuudesta ja turvallisuuskoordinaattorin tehtävistä, ilmoitusmenettelyistä ja tilaajavastuulain velvoitteista.

Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijaosapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Sopijaosapuolet ovat todenneet 7.11.2016 pidetyssä sopijaosapuolten välisessä neuvottelussa, että valmius sopimuksen allekirjoittamiselle on olemassa.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että sopimus on päivitetty vastaamaan toiminnan tarpeita sekä lainsäädännössä ja toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Uusi sopimus liitteineen on hyvä väline nykyistä sujuvamman ja tehokkaamman yhteistoiminnan aikaansaamiseksi infrarakennushankkeissa. Eri osapuolten velvoitteet ja vastuut on yksilöity, ja kokonaisprosessi on entistä selkeämpi. Uusi sopimus palvelee paremmin tavoitteita rakentamisesta aiheutuvien haittojen vähentämisestä ja toteutusaikojen lyhentämisestä, mitkä kumpikin ovat olleet yhteinen kunnallistekninen työmaa –toiminnan keskeisiä lähtökohtia.

Nykyisin lähes kaikki rakennusviraston katu- ja puisto-osaston hankkeet ovat YKT-hankkeita. YKT-hankkeiden ohjelmatiedoissa on rakennusviraston mukaan tällä hetkellä noin 190 toteutettavissa olevaa ja

noin 140 vahvistettua YKT-hanketta sekä lisäksi noin 60 sellaista hanketta, jotka on alustavasti todettu toteutettavissa oleviksi.

Esittelijä toteaa, että kaupunginkanslian oikeuspalvelut on ollut mukana sopimuksen valmistelutyössä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteinen kunnallistekninen työmaa -sopimus 2008
- 2 YKT-yhteistoimintasopimus viimeistely
- 3 Yhteinen kunnallistekninen työmaa, Hankekohtainen suunnittelun valmistelun malliasiakirja
- 4 Yhteinen kunnallistekninen työmaa Hankekohtainen rakentamisen valmistelun malliasiakirja
- 5 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 17 k.)
- 6 Ohjeistus yhteenliittymän yhteishankinnoista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKR
Ksv
HKL
Stara
Kv

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 22.11.2016 § 447

HEL 2016-012029 T 10 05 00

HKR 2008-655 Ki 5.6.2008 § 1048

Esitys

Yleisten töiden lautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se oikeuttaa rakennusviraston allekirjoittamaan kaupungin puolesta liitteenä 1 olevan Yhteistä kunnallisteknistä työmaata koskevan tilaajien välisen

19.12.2016

Ryj/1

sopimuksen. Sopimuksen muut sopijaosapuolet ovat Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä, Elisa Oy, DNA Oy sekä TeliaSonera Finland Oy.

Kaupunkiorganisaatiosta sopimuksen mukaiseen toimintaan osallistuvat tilaajina rakennusviraston lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto ja liikennelaitos-liikelaitos sekä tuottajana rakentamispalvelu Stara.

Tämä sopimus korvaa aikaisemman Yhteinen kunnallistekninen työmaa -tilaajien välisen sopimuksen (2008) sekä siihen myöhemmin tehdyt teleoperaattoreita koskevat liittymissopimukset (2013).

Esittelijä

vs. kaupungininsinööri
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Eva-Lisa Karlsson, projektinjohtaja, puhelin: 310 64387
eva-lisa.karlsson(a)hel.fi
Kristiina Jokinen, lakimies, puhelin: 310 39015
kristiina.jokinen(a)hel.fi

19.12.2016

Ryj/2

§ 1151

Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi Laajasalon joukkoliikenteestä metrolle Herttoniemeen

HEL 2016-009762 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 31.8.2016 hyväksymän toivomusponnen (Jarmo Nieminen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään Kruunusillat –hankkeen hankesuunnitelman kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

'Hyväksyessään Kruunusillat -hankkeen kaupunginvaltuusto edellyttää, että huolehditaan myös Laajasalon nopeasta ja tiheästä joukkoliikenteestä metrolle Herttoniemeen.' (Jarmo Nieminen)

19.12.2016

Ryj/2

Kvston työjärjestyksen 24 §:n mukaan Khn on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta on saatu kaupunkisuunnittelulautakunnan, liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunnan sekä yleisten töiden lautakunnan lausunnon.

Kruunusillat-hankkeen valmistuessa Herttoniemeen ja Itä-Helsinkiin suuntautuvat yhteydet tarjotaan jatkossakin bussiliikenteellä. Joukkoliikenneyhteydet Laajasalosta Herttoniemeen ovat jatkossakin hyvät. Liityntäbussiliikenne säilyy nykyisenkaltaisena ja laajenee myös Kruunuvuorenrannan uusille asuinalueille.

Bussiliikenteen tarjonta mitoitetaan palvelutasomäärittelyn mukaisesti. Reiteistä ja aikatauluista vastaa joukkoliikenneviranomaisena Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Joukkoliikenneyhteyttä Laajasalon ja Herttoniemen välillä on tarkoitus kehittää edelleen. Uudessa yleiskaavassa tälle välille on merkitty pikaraitiotiellä tai bussilla toteutettava runkolinjayhteys.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jarmo Niemisen toivomusponsi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 29.11.2016 § 467

19.12.2016

Ryj/2

HEL 2016-009762 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hyväksyessään Kruunusillat-hankkeen kaupunginvaltuusto edellytti, että huolehditaan myös Laajasalon nopeasta ja tiheästä joukkoliikenteestä metrolle Herttoniemeen.

Nykyisin Laajasalon joukkoliikenne perustuu liityntäbussiliikenteeseen Herttoniemen metroasemalle. Liityntälinjoja on seitsemän. Palvelutaso on kysyntään nähden hyvä.

Kruunusillat-hankkeen yhteydessä on laadittu raitiotieyhteyden yleisuunnitelma, jossa sisältyy tuleva liikennejärjestelmä. Uusi raitiotieyhteys tarjoaa korkealaatuisen joukkoliikenneyhteyden Laajasalosta kantakaupunkiin, ja uudelta raitiotieltä on suorat vaihtoyhteydet metroon, lähijuniin, keskustan raitiolinjoihin ja laajaan bussiverkostoon. Myös joukkoliikenneyhteydet Laajasalosta Herttoniemeen ovat jatkossakin hyvät. Liityntäbussiliikenne säilyy nykyisenkaltaisena ja laajenee myös Kruunuvuorenrannan uusille asuinalueille.

Bussiliikenteen tarjonta mitoitetaan palvelutasomäärittelyn mukaisesti. Reiteistä ja aikatauluista vastaa joukkoliikenneviranomaisena Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Rakennusvirasto vastaa tehtäviensä mukaisesti katujen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta saamiensa resurssien puitteissa.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.11.2016 § 385

HEL 2016-009762 T 00 00 03

Hankennumero 5264_59

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.8.2016 Kruunusillat-hankkeen hanke-suunnitelman ja raitiotien yleissuunnitelman.

Laajasalon joukkoliikenne perustuu nykyisin liityntäbussiliikenteeseen Herttoniemen metroasemalle. Näin tulee olemaan myös Kruunusillat-hankkeen valmistumiseen asti vuonna 2026. Jo tätä ennen Laajasalon saaren asukasmäärä tulee voimakkaasti kasvamaan, mikä tuo tarpeen kehittää Laajasalon ja Herttoniemen välistä joukkoliikenneyhteyttä.

Kruunusillat-hankkeen valmistuessa uusi raitiotieyhteys tarjoaa korkea-laatuisen joukkoliikenneyhteyden Laajasalosta kantakaupunkiin suuntautuville matkoille. Herttoniemeen ja Itä-Helsinkiin suuntautuvat yhteydet tarjotaan jatkossakin bussiliikenteellä. Kruunusillat-hankkeen valmistumisen jälkeen arviolta noin kolmannes Laajasalosta lähtevistä joukkoliikennematkoista suuntautuu liityntäbussilla Herttoniemeen ja sieltä eteenpäin.

Bussiliikenteen tarjonta mitoitetaan palvelutasomäärittelyn mukaisesti; reiteistä ja aikatauluista vastaa joukkoliikenneviranomaisena Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL). Laajasalon asukasmäärän kasvaessa matkustuskysynnän Herttoniemen suuntaan ennustetaan pysyvän vähintään nykyisellä tasolla uudesta raitiotieyhteydestä huolimatta. Bussiliikenteen linjastoa laajennetaan uudelle Kruunuvuorenrannan alueelle alueen rakentumisen tahdissa ja tarjontaa lisätään matkustajamäärien kasvaessa.

Laajasalon ja Herttoniemen välisen joukkoliikenneyhteyden sujuvuus on tärkeää koko Laajasalon toiminnan kannalta. Joukkoliikenteen sujuvuudelle ja toimivuudelle on tärkeää Herttoniemen terminaalin toimivuus ja riittävä kapasiteetti erityisesti ennen Kruunusillat-yhteyden valmistumista, mutta myös sen jälkeen. Sujuva ja nopea yhteys edellyttää myös joukkoliikenteen priorisointia Laajasalon ja Herttoniemen välillä mm. joukkoliikennekaistoin.

Kruunusillat-yhteyden valmistuttua on tärkeää varmistaa bussi- ja raitio- liikenteen välisten vaihtoyhteyksien toimivuus ja sujuvuus Laajasalossa; keskeisiä vaihtopaikkoja tulevat olemaan Yliskylän keskuksen pysäkki Laajasalontielle sekä Reiherintien pysäkki Koirasaarentielle.

Joukkoliikenneyhteyttä Laajasalon ja Herttoniemen välillä on tarkoitus kehittää edelleen. Uudessa 26.10.2016 kaupunginvaltuuston hyväksymässä yleiskaavassa tälle välille on merkitty pikaraitiotielle tai bussilla toteutettava runkolinjayhteys. Toimiva runkolinjayhteys edellyttää, että koko yhteysvälillä on oltava erilliset joukkoliikennekaistat.

19.12.2016

Ryj/2

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Niko Setälä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 10.11.2016 § 184

HEL 2016-009762 T 00 00 03

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien Jarmo Niemisen toivomuspontta, että Kruunusillat –hankkeen hyväksymisen jälkeen huolehditaan myös Laajasalon nopeasta ja tiheästä joukkoliikenteestä metrolle Herttoniemeen.

Laajasalon raitiotieyhteys on joukkoliikenteen runkoyhteys ja se tarjoaa Laajasalon keskeisille alueille erittäin hyvän joukkoliikenteen palvelutason. Raitiotien yleissuunnitelman osana on suunniteltu tulevan raitiotieyhteyden lisäksi myös Laajasalon bussiliikennettä. Bussiliikenteen tarkemmasta suunnittelusta vastaa Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL).

Kruunusillat-hankkeeseen liittyy uuden Kruunuvuorenrannan alueen rakentamisen lisäksi merkittävää täydennysrakentamista muualla Laajasalossa, minkä vuoksi matkustuskysynnän myös Herttoniemen suuntaan ennustetaan säilyvän vähintään nykyisellä tasolla uudesta raitiotieyhteydestä huolimatta. Lisäksi bussiliikenteen linjastoa laajennetaan nykytilanteeseen verrattuna uudelle Kruunuvuorenrannan alueelle.

Kaikki Laajasalon bussiliikenne kulkee Herttoniemen terminaaliin Laajasalontien ja Linnanrakentajantien kautta. HKL:n kannalta onkin oleellista, että HSL laatii matkustajamääräarviot alueelle Herttoniemen terminaalin tulevia kunnostus- ja muutostöitä varten, jotta näihin voidaan varautua ajoissa. Herttoniemen terminaalialueen käyttäminen ja töiden aikataulu ovat yhteydessä myös alueen muun maankäytön kehittämisen aikatauluun ja niihin yhteistyösopimukseen, joita mahdollisesti tul-laan tekemään Herttoniemen alueen tulevaan liiketilarakentamiseen liit-tyen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

19.12.2016

Ryj/2

Markus Keisala, kehittämisspäälikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Ryj/3

§ 1152

Tavoitteet ja toimenpiteet viherkattojen rakentamisen edistämiseksi Helsingissä

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä virastojen ja liikelaitosten ohjeellisenä noudatettavaksi Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen "Stadin katot elävät" strategiset linjaukset ja toimenpiteet.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala:

Korvataan koko nykyinen päätösehdotus seuraavasti:

"Kaupunginhallitus päättää hyväksyä virastojen ja liikelaitosten ohjeellisenä noudatettavaksi Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen "Stadin katot elävät" strategiset linjaukset ja toimenpiteet."

Kannattaja: Pilvi Torsti

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 10

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 10.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Ryj/3

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleisten töiden lautakunnan esitys 24.11.2015
- 2 Helsingin kaupungin viherkattolinjaus 2015
- 3 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto 1.3.2016
- 4 Ympäristölautakunnan lausunto 2.2.2016
- 5 Helsingin yliopiston lausunto 1.3.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä virastojen ja liikelaitosten ohjeellisen noudatettavaksi seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet viherkattojen rakentamisen edistämiseksi Helsingin kaupungissa:

Tavoitteet:

- Helsingin kaupunki edistää viherkattojen rakentamista asemakaavoituksen, tontinluovutuksen ja viherkattojen koerakentamisen avulla.
- Helsingin kaupunki edistää ja etsii ympäristövastuullisia ratkaisuja, mm. resurssitehokkaiden materiaalien käyttöä viherkaton rakenteissa.
- Kaupunki lisää viherkatto-osaamista hankkeiden seurannalla ja arvioinnilla, kaupungin henkilöstön koulutuksella ja erilaisilla koerakentamis- ja tutustumiskohteilla. Kaupunki jakaa tietoa viherkattorakentamisen hyödyistä, toimivista rakenneratkaisuista, kustannuksista ja hyvistä käytännöistä.

Toimenpiteet:

- Kaupunki rakentaa teknisesti toimivia viherkattoja uusiin kouluihin, päiväkoteihin, hallinto-, palvelu- ja huoltorakennuksiin, omaan asunto-tuotantoonsa sekä muihin soveltuviin kohteisiin, kun viherkatto on kokonaisarvioinnin perusteella perusteltu ratkaisu. Peruskorjauskohteissa selvitetään mahdollisuudet viherkattojen toteuttamiseksi.
- Kaupunki käynnistää koerakentamishankkeita, joiden avulla selvitetään ja kehitetään Helsingin alueelle parhaiten sopivia ja ympäristövastuullisia sekä ylläpidollisesti, taloudellisesti ja teknisesti toimivia ratkaisuja. Viherkatoille kokeillaan erilaisia biotooppeja erityisesti paikallista

alkuperää olevia kasvilajeja suosien. Koerakentamiskohteet dokumentoidaan, seurataan ja arvioidaan.

- Kaupunki tekee yhteistyötä viherkattotutkimustyötä tekevien tahojen kanssa. Tärkeässä asemassa on koerakentamiskohteiden yhteissuunnittelu (co-design) ja tutkimus.
- Kaupunki osallistuu aktiivisesti viherkattoja koskevaan koulutus- ja tutkimustoimintaan. Kaupunki perustaa viherkattosivuston, joka sisältää tietoa viherkattorakentamisesta.

Esittelijän perustelut

Yleisten töiden lautakunnan ja viherkattotyöryhmän esitykset

Kaupunginvaltuusto käsitteli 15.5.2013 valtuutettu Anni Sinnemäen aloitteen viherkattojen rakentamisesta. Kaupunginhallitus katsoi vastauksessaan aloitteeseen, että linjausten laatiminen viherkattojen ja vastaavien rakentamisen edistämiseksi on kannatettavaa. Kaupunginhallitus päätti 20.5.2013 kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntönpäannon yhteydessä kehottaa rakennusvirastoa yhteistyössä eri hallintokuntien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa laatimaan kaupungille viherkattojen ja vastaavien edistämistä koskevat linjaukset.

Laaja poikkihallinnollinen työryhmä on valmistellut ehdotuksen viherkattolinjaukseksi. Yleisten töiden lautakunta on 24.11.2015 lähettänyt linjaukset kaupunginhallitukselle. Yleisten töiden lautakunnan esitys on liitteenä 1 ja viherkattolinjaus liitteenä 2.

Yleisten töiden lautakunnan esitys syntyi äänestyksen (äänin 5 - 4 esittelijän ehdotuksen mukaan) jälkeen. Äänestyksessä lautakunnan enemmistö kannatti esityksen kirjauksia viherkattojen ensisijaisuudesta uudisrakentamisessa ja peruskorjauskohteissa sekä asemakaavoituksessa, kun taas lautakunnan vähemmistö oli lievemällä kannalla.

Työryhmän linjaus sisältää katsauksen viherkattojen tarpeeseen hyvin yleisellä tasolla, strategiset linjaukset sekä toimenpide-ehdotukset vastuutahoineen. Linjauksessa ei ole taustoitettu viherkattorakentamista taikka esitetty perusteluja valituille strategisille päämäärille ja toimenpide-ehdotuksille.

Linjauksesta on pyydetty asuntotuotantotoimikunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan, kiinteistölautakunnan, liikuntalautakunnan, pelastuslautakunnan, rakennuslautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot. Lausunnot ovat päätöshistoriassa. Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto on liitteenä 3, ympäristölautakunnan lausunto liitteenä 4 ja Helsingin yliopiston lausunto liitteenä 5.

Yleisten töiden lautakunta on 7.6.2016 antanut lausuntojen johdosta oman lausuntonsa, joka on päätöshistoriassa. Yleisten töiden lautakunnan esitys syntyi äänestyksen (äänin 4 – 4, yksi poissa esittelijän ehdotuksesta poiketen) jälkeen. Äänestys koski strategisista linjauksista sitä, joka liittyy asemakaavoitukseen ja suunnitteluun. Äänestyksessä voitti kanta, jonka mukaan viherkattojen ei tule olla ensisijaisia kaavoituksessa ja suunnittelussa eikä kylmissä talousrakennuksissa ja katoksissa.

Saadut lausunnot

Saadut lautakuntien asiantuntijalausunnot viherkattolinjauksen sisältöön ovat pääasiassa myönteisiä. Linjauksen päämääriä pidetään yleisesti ottaen hyvinä, kannatettavina ja realistisina.

Useissa lausunnoissa kuitenkin tuodaan esiin se, että Suomen olosuhteisiin sopivista ratkaisuista on tähän asti saatu vain vähän kokemuksia. Lisäksi useissa lausunnoissa painotetaan viherkattorakentamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia sekä sitä, ettei viherkattomääräyksiä asetettaessa pidä aiheuttaa rakennuttajille ja kiinteistönomistajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Yleisten töiden lautakunta on lausunnossaan täydentänyt aikaisempaa esitystään mm. kansainvälisillä vertailukohteilla.

Yleistä

Viherkatot ovat kattoja, joiden uloimman rakennekerroksen muodostaa elävä kasvimateriaali ja sen vaatima kasvualusta. Lainsäädännössä ei ole erikseen viherkattoja nimenomaisesti koskevia määräyksiä, vaan periaatteessa viherkattojen rakentamista ohjaavat samat maankäyttö- ja rakennuslain sekä muun lainsäädännön normit kuin muutakin rakentamista.

Voimassa olevat valtakunnalliset rakentamismääräykset eivät velvoita toteuttamaan viherkattoja. Helmikuussa 2016 on julkaistu Rakennustietosäätiön viherkattorakentamista ohjaava kolmen RT-ohjekortin sarja, joka käsittelee viherkattojen periaatteita, kasvillisuutta ja rakenteita. Uusiin viherkatto-ohjeisiin on koottu alan parhaat rakenneratkaisut ja tämän hetken paras tietämys toimivien ja kestävien viherkattojen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi Suomen olosuhteissa.

Kaavoituksella voidaan ohjata viherkattojen rakentamista joko yksittäisissä hankkeissa tai alueellisin periaattein. Kaavoituksen yhteydessä voidaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan antaa asemakaavamääräyksiä, joita tarvitaan asemakaava-aluetta rakennettaessa tai muutoin käytettäessä. Viherkattoja koskevia asemakaavamääräyksiä on Helsingin

gissä käytetty joillakin uusilla kaava-alueilla, ja määräyksiä on perusteltu hulevesien hallinnan, kaupunkikuvan ja viihtyisyyden näkökulmasta.

Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla voidaan rakentamisen ohjaamiseksi antaa alueellisia tai koko kuntaa koskevia rakentamistapaohjeita. Rakennustapaohje voisi koskea myös viherkattojen rakentamista, mutta Helsingissä keinoa ei ole käytetty.

Rakennusjärjestyksen määräyksillä ei voida sitovasti velvoittaa rakentamaan viherkattoja ilman joko sitovia valtakunnallisia rakentamismääräyksiä, asemakaavaan sisältyviä sitovia määräyksiä tai tontinluovutusehtoja. Tontin luovutus sopimukseen ja maankäyttösopimukseen voidaan sisällyttää viherkattoja koskevia ehtoja. Kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen ja maankäyttösopimusten ehdot eivät kuitenkaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan saa olla maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle kohtuuttomia.

Helsingin kaupungilla ei ole tällä hetkellä nimenomaisia viherkattoja koskevia yleisiä linjauksia tai suosituksia. Viherkattorakentaminen on huomioitu aikaisemmassa asumisen ja maankäytön toteutusohjelmassa. Kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymässä toteutusohjelmassa 2012 todettiin eräänä tavoitteena (Päämäärä IV Asuntokanta, Tavoite 12 Asuntokannan kehittäminen) 'Jatketaan monimuotoisen kerrostaloesumisen kehittämistä, lisätään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä, ullakkorakentamista ja lisäkerrosrakentamista sekä edellytetään viherkattorakentamista.'

Kaupunginvaltuuston 22.6.2016 hyväksymässä uudessa asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa 2016 edellisen asunto-ohjelman ehdoton viherkattorakentamisen edistämismuoto on haluttu muotoilla lievemmin. Ohjelmassa todetaan, että 'Edistetään uusiutuvien ja ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavien rakennusmateriaalien ja tuotantotapojen käyttöä sekä mahdollistetaan kiinteistökohtaisten energialähteiden käyttöönotto.'

Viherkattojen rakentaminen on eräs keino hallita hulevesiä kaupunkitulvien estämiseksi rankkasateiden aikana. Kaupunginhallituksen 28.1.2008 hyväksymän Helsingin kaupungin hulevesistrategian mukaan hulevedet käsitellään ensisijaisesti paikallisesti ja hulevesiä pyritään ensisijaisesti imeyttämään. Jos hulevesiä ei voi imeyttää, mahdollisuuksien mukaan huleveden virtaamaa hidastetaan tai viivytetään tontilla/yleisellä alueella ennen sen pois johtamista. Strategiassa esitetään hulevesiin liittyvät yleiset toimintaperiaatteet, joita suunnittelussa ja rakentamisessa on tarkoitus noudattaa. Strategiassa ja sen toimenpiteissä ei ole suoraan viherkattoja koskevia nimenomaisia ehdotuksia tai toimenpiteitä.

Ulkomailla viherkattorakentaminen ja sen ohjeistus on monissa maissa pitemmällä kuin Suomessa. Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa 7.6.2016 on selostettu esimerkkejä siitä, millä tavoin viherkattorakentamista ohjataan ulkomailla eri keinoin.

Viherkattojen tarve

Työryhmä on kiteyttänyt linjauksen neljä päämäärää:

- Hulevesien parempi hallinta rankkasateiden aikana
- Kaupunkirakenteen lämpösaarekeilmiön hillitseminen
- Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen
- Kattojen aktiivinen hyödyntäminen toiminnallisena, taloudellisena ja esteettisenä voimavarana.

Esittelijä toteaa, että työryhmän esittämät yleiset tavoitteet ovat kannattavia. Viherkatoilla voidaan lieventää kaupunkiympäristöille tyypillisiä haitallisia olosuhteita ja ilmaston ääri-ilmiöiden vaikutuksia. Viherkattoja voidaan käyttää osana hulevesien hallintajärjestelmää. Viherkatoilta valuvien hulevesien määrä on huomattavasti vähäisempää kuin tavanomaisella kattorakenteella. Kasvit voivat imeä ja haihduttaa parhaimmillaan jopa 70 – 80 % kosteudesta ja viivyttaa veden tulvimista sadevesijärjestelmään.

Viherkatot voivat jossain määrin vähentää rakennuksen lämmitys- ja jäähdytysenergiankulutusta. Kattokasvillisuus rakennekerroksineen parantaa katon lämmöneristävyttä ja suojaa katon vedeneritystä lämpötilan vaihteluilta ja UV-säteilyltä. Kasvillisuus voi parhaimmillaan vähentää kattorakenteen lämpötilavaihteluita jopa 70 %. Viherkattojen kasvualustan ja kasvien avulla voidaan myös hillitä lämpösaarekeilmiötä ja tasata lämpöeroja.

Jossain määrin viherkatoilla voidaan parantaa ääneneristävyttä erityisesti lentomelualueilla sekä parantaa ilmanlaatua suodattamalla ilmaa saasteita.

Esittelijä toteaa, että työryhmän työssä ei ole arvioitu sitä, kuinka suuressa osassa Helsinkiä nimenomaan viherkatot voisivat olla hulevesien hallinnan ja lämpösaarekeilmiön kannalta käyttökelpoinen tai harkinnan arvoinen toimenpide. Tällaisen taustatiedon tuottaminen suunnittelun pohjaksi olisi hyödyllistä ja siihen tulisi jatkossa panostaa.

Viherkattojen potentiaalista Helsingissä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Helsingissä on viimeksi kuluneen kymmenen vuoden ajan käytetty asemakaavoissa sitovia viherkattomääräyksiä esimerkiksi Kalasatamassa, Kuninkaantammessa ja Jätkäsaarella. Kuninkaantammi on Helsingin hulevesistrategian pilottikohde, jossa sade- ja sulamisvesiä viivytetään myös tonteilla, ja viherkatot ovat siten osa hulevesistrategiaa. Esimerkiksi Kuninkaantammenkallion alueen asemakaavan muutosehdotukseen (nro 12312, kaupunkisuunnittelulautakunnan esitys 12.1.2016) sisältyvän kaavamääräyksen mukaan tulee kaikkiin yksikerroksisiin rakennusosiin, talousrakennuksiin, auto- ja polkupyörä- ym. katoksiin rakentaa viherkatto.

Helsingin kaupungin omat kokemukset viherkattorakentamisesta ovat vielä vähäiset. Tilakeskus on viime aikoina toteuttanut viherkattoja päiväkotien kylmiin piharakennuksiin tavoitteena testata viherkattojen rakennusteknistä toimivuutta Helsingin ilmastossa. Hulevesien hallinnan kannalta näillä kohteilla sen sijaan ei ole merkitystä kohteiden pienen kattopinta-alan takia. Hulevesien hallintaan tarkoitettuja viherkattoja ei Helsingin kaupungin toimesta ole vielä toteutettu.

Liikuntavirasto on toteuttanut kolme pientä kohdetta, joissa viherkaton toimivuutta testataan: Johanneksen kentän ja Lauttasaaren liikuntapuiston varastot sekä Brahen kentän huoltorakennus, joissa kaikissa on käytetty kevyttä ja matalaa kasvualustaista rakentamistekniikkaa sekä matalakasvuisia ruohovartisia kasveja. Asuntotuotantotoimiston rakennuttamassa Eskolantien puukerrostalohankkeessa autokatosten katemateriaalina on käytetty maksaruohoa.

Rakennuslautakunnan mukaan viherkattojen rakentaminen on edistynyt Helsingissä vähitellen, eikä se toistaiseksi ole valtavirtaa. Eniten viherkattoja on toteutettu autokatoksiin ja talousrakennuksiin. Asuntotuotantotoimikunnan mukaan teknisten ratkaisujen osalta kokemuksia toteutuneista kohteista on toistaiseksi vielä hyvin rajallinen määrä. Ratkaisujen kirjo on laaja, mutta parhaiten Suomen olosuhteisiin sopivat ja pitkäikäiset kestävät ratkaisut ovat vielä testaamatta.

Kaiken kaikkiaan viherkattoja on arvioitu Suomessa olevan käytössä muutama sata. Helsingin yliopisto on todennut, että rakenteeltaan raskeampien viherkattojen rakenteiden toimivuudesta ja kestävyydestä Suomen ilmastossa on vielä niukasti kokemusta ja tutkimustietoa. Viherkaton riskit liittyvät mm. lisääntyneen kuorman aiheuttamaan rasi- tukseen, talvikaudella veden ja kostean viherkerroksen jäätymiseen ja sulamiseen sekä siitä mahdollisesti seuraaviin vesivahinkoihin.

Viherkattotyöryhmän mukaan Helsingissä on mahdollista selvästi kasvattaa toteutettavien viherkattojen määrää nykytilanteesta ja siten myös niistä saatavia hyötyjä. Työryhmä ei kuitenkaan ole arvioinut viherkatto-

jen tämänhetkistä määrää eikä potentiaalia yleisellä tasolla. Työryhmä ei myöskään ole arvioinut tilannetta erityyppisten kohteiden tai rakenteiden osalta Helsingissä taikka kaupungin omassa rakennuskannassa ja tulevilla hankkeissa.

Yleisten töiden lautakunnan lausunnossa 7.6.2016 todetaan, että viherkatot toimivat teknisesti parhaiten loivilla kattolappeilla, jotka ovat kerrostalorakentamisessa tavanomaisimpia. Työryhmän ehdotuksessa sama asia näkyy strategisessa linjauksessa II, joka koskee uudisrakentamista. Voidaan siten päätellä, että työryhmän mukaan suurin potentiaali Helsingissä olisi kerrostalovaltaisessa uudisrakentamisessa.

Olemassa olevan rakennuskannan osalta viherkattojen toteuttamismahdollisuudet ovat haasteellisemmat kuin uudisrakentamisessa. Kiinteistölautakunnan lausunnossa 10.3.2016 tuodaan hyvin esiin niitä moninaisia näkökohtia, joita joudutaan pelkän teknisen soveltuvuuden lisäksi ottamaan huomioon.

Nykyisen kiinteistökannan teknisen soveltuvuuden arviointi viherkatoille pinta-alapohjaisesti ei kiinteistölautakunnan mukaan ole mahdollista. Lautakunnan esityksessä luetellaan eräitä yleisesti tiedossa olevia tekijöitä, jotka ainakin vaikuttavat soveltuvuuteen. Lautakunnan mukaan näitä ovat:

- Rakennuksen suojelumerkintä asemakaavassa
- Kattopintojen kulmat ja muodot sekä paikalliset valaistusuolosuhteet
- Kattomateriaalit, kattorakenteet ja niiden vahvistustarve
- Kantavat seinärakenteet, perustukset ja niiden vahvistustarve
- Kattojen ja yläpohjien mahdolliset palo-osastoinnin vaatimukset
- Hulevesien hallinta ja toisaalta maaperän riittävän kosteuden turvaaminen tontilla.

Mikäli edellä mainitut tekijät mahdollistavat viherkerroksen lisäämisen, tulee kiinteistölautakunnan mukaan arvioida katon muutos- ja vahvistustoimenpiteistä aiheutuvien investointikustannusten määrää suhteessa koko rakennuksen ja kiinteistön elinkaarikustannuksiin. Viherkerroksen lisäämisen tarkempi ajoitus riippuu rakennuksen korjausvelan hallinnasta ja ennen kaikkea kattorakenteiden kunnosta. Mikäli koko rakennuksen kattava peruskorjaus on 10 - 15 vuoden päässä, on perusteltua ajoittaa viherkerroksen lisääminen tämän peruskorjauksen yhteyteen.

Viherkattojen taloudellisista hyödyistä ja kustannuksista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Työryhmä ei ole arvoinut viherkattorakentamisen ja laaditun viherkattostrategian taloudellista puolta ja kaupunkitaloudellisia vaikutuksia lainkaan. Saaduissa lausunnoissa sekä yleisten töiden lautakunnan lausunnossa 7.6.2016 on jossain määrin käsitelty viherkattojen kustannuksia hanketasolla sekä yleisemminkin.

Viherkattojen taloudellisia hyötyjä ja kustannuksia on tunnistettu Suomessa tehdyssä kustannus-hyötyanalyysissä, joka on julkaistu vuonna 2013 Ilmatieteen laitoksen raporttina. Tutkimuksessa on keskitytty kevyisiin ja helppohoitoisiin viherkattoihin, jotka eivät ole tarkoitettuja oleskeluun. Kustannuksia ja hyötyjä arvioitiin Helsingin kaupunkiolosuhteissa. Hyödyt ovat keskiarvoja koko Helsingin alueella, joten tutkimuksessa ei ole otettu huomioon paikallisia olosuhteita ja reunaehtoja, kuten vaihtelua talotyypin ja alueiden välillä. Hyötyjä on selvityksessä tarkasteltu yhtä asennettua viherkattoneliötä kohti.

Ilmatieteen laitoksen selvityksen mukaan tarkasteltavien viherkattojen lisäkustannukset ovat 50 – 60 euroa/m² (yhden viherkaton osalta, ml. alv). Kustannusarvio ei sisällä niitä kustannuksia, joita syntyy, jos kohderakennukseen pitää tehdä rakenteellisia muutoksia, eikä myöskään mahdollisia kasvaneita ylläpitokustannuksia. Viherkattojen kustannusarviot ovat erittäin korkeita verrattuna niihin maihin, joissa viherkattoja on rakennettu enemmän ja pidempään.

Selvityksessä on tarkasteltu skenaariota, jossa kustannustason oletetaan laskevan myös Suomessa käyttöönoton kasvaessa ja jossa puolet Helsingin kattopinta-alasta olisi muutettu viherkatoiksi (eli noin 1700 ha viherkattoja). Tällöin kokonaiskustannusten hintaluokka olisi noin 600 - 900 miljoonaa euroa.

Selvityksessä on tarkasteltu myös yhteiskunnalle koituvia hyötyjä. Merkittävimpiä hyötyjä ovat kattopinnan pidentynyt käyttöikä, energiansäästö paremman eristävyys ja viilentävän vaikutuksen ansiosta, hulevesien imeytyminen ja hulevesipiikkien hallinta, ilmanlaadun paraneminen ja äänieristävyys lentomelualueilla. Selvityksessä on myös arvioitu näiden hyötyjen taloudellista arvoa. Selvityksen perusteella viherkattojen 40 vuoden aikana saavutettavat yksityiset hyödyt (rakennuksen omistajan tai asukkaan hyödyt) ovat 30 – 40 euroa/m² ja julkiset hyödyt (koko yhteisön hyödyt) ovat noin 10 euroa/m² (sekä lisäksi tulevat biodiversiteettihyödyt ja esteettiset hyödyt) hypoteettisessa skenaariossa, jossa 50 % Helsingin kattopinta-alasta olisi viherkattoja.

Selvityksen johtopäätöksenä todetaan mm., että yksityiset hyödyt eivät ole tarpeeksi suuret kattamaan viherkattojen kokonaiskustannuksia, mutta yksityiset ja julkiset hyödyt yhteen laskien viherkattojen voidaan osoittaa olevan yhteisön kannalta hyödyllinen investointi. Jos minkään-

laisia kannustimia ei kehitetä, viherkattojen käyttöasteen voidaan olettaa pysyvän alhaisena.

Yleisten töiden lautakunnan mukaan useat viherkatoilla saavutettavat hyödyt ovat luonteeltaan julkisia, yksittäistä tonttia laajemmalle alueelle kohdistuvia etuja, joiden arvoa on vaikea määritellä taloudellisesti. Tällaisia ovat kaupunkiluonnon monimuotoisuuden edistäminen ja viihtyvyyden ja kaupunkikuvan esteettisen laadun paraneminen. Lautakunnan mukaan näiden tekijöiden merkitys korostuu, kun kaupunkirakennetta tiivistetään. Suurimmat taloudelliset säästöt viherkatoista koituvat lautakunnan käsityksen mukaan viherkatoista osana hulevesien hallintajärjestelmää eli mahdollisista kaupunkitulvista aiheutuvien vahinkojen ehkäisystä.

Viherkattojen kustannukset riippuvat toteutuksen ratkaisuista, mutta niiden toteuttaminen on yleensä jonkin verran kalliimpaa kuin vastaavan kasvittoman katon. RAKLI ry:n vuonna 2015 julkaisemassa kaavamääräysten kustannusvaikutuksia käsittelevässä selvityksessä viherkattomääräyksiä ei arvioitu kustannusvaikutuksiltaan merkittävimpien määräysten joukkoon. Verrattuna halvimpaan tasakattovaihtoehtoon viherkaton arvioitiin nostavan kustannuksia noin 13 euroa/k-m², mikä on samaa mittaluokkaa kattoterassin rakentamisen tai parvekelasituksen kanssa. RAKLI:n selvityksessä kustannus on laskettu kevyelle, kaltevalle maksaruohokatolle.

Asuntotuotantotoimisto on osaltaan arvioinut viherkaton rakentamiskustannuksia esityslistallaan 2.3.2016 antaessaan lausuntoa viherkattolinjauksista. Asuntotuotantotoimistossa rakennetyyppien perusteella lasketut lisäkustannukset viherkaton rakentamisesta vaihtelevat välillä 35 – 70 euroa/katto-m². Arvio 70 euroa/katto-m² on laskettu loivan käännetyn kattorakenteen päälle tehtävästä viherkatosta, jossa voi kasvaa nurmikko ja pieniä perennoja. Jos viherkaton kustannus lasketaan 5-kerroksiselle ja 2-lamelliselle (12x68 m) rakennukselle, jonka rakennusoikeus on 3200 k-m² ja asuntoala noin 2750 asm², aiheutuu viherkatosta lisäkustannusta noin 57 000 euroa = 17,8 euroa/k-m² = 20,7 euroa/asm². Ko. kustannus ei pidä sisällään hoitotakuuta, jonka urakoitsija sisällyttää tarjoukseensa, eikä kustannuksissa ole huomioitu käytön aikaisen huollon tarvetta. Matalammissa rakennuksissa vaikutus asuinieliön hintaan on suurempi.

Kiinteistöviraston tilakeskus on puolestaan alustavasti arvioinut, että viherkatto nostaa hanketasolla uudisrakennuksen katon ja sen tukirakenteiden kustannuksia noin 1,3 – 2-kertaisiksi. Perusparannuskohteissa tutkitaan kussakin tapauksessa erikseen soveltuuko viherkatto olemassa olevaan kiinteistöön lisättäväksi. Niissä tapauksissa kun sitä voidaan käyttää, arvioidaan katon ja tukirakenteiden kustannuksien nousevan

1,5–2-kertaisiksi. Naapurimaiden ja keskieurooppalaisten esimerkkien perusteella voidaan kiinteistöviraston mukaan kuitenkin olettaa, että myös Suomessa viherkattorakentamisen hinnat laskevat nykyisestä kysynnän lisääntyessä ja teknisten ratkaisujen kehittyessä.

Kustannusten vaihtelu johtuu vesikaton kantavan rakenteen vaihtelusta sekä viherkaton rakenteesta. Kevyet maksaruohokatot vaativat alustaltaan vähemmän ja ovat edullisempia toteuttaa. Mikäli katolle halutaan vaihtelevaa ja suurikokoisempaa kasvillisuutta tai kattoa käytetään oleskeluun, tulee kustannuksista suuremmat ja katosta rakenteiltaan raskaampi.

Viherkaton ylläpitokustannukset ovat jonkin verran perustasakattoa korkeammat, ja ylläpidossakin viherkatolla käytettävät materiaalit ja rakennet materiaalit vaikuttavat kustannuksiin. Mikäli viherkatto on rakennettu teknisesti oikein, sen ylläpidon lisäkustannus perustuu viherkerroksen vuosittaiseen hoitamiseen.

Esittelijä toteaa, että rakentamisen ja ylläpidon kustannukset ovat eräs merkittävä yksittäinen asia, joka vaikuttaa viherkatoista saataviin hyötyihin ja siten osaltaan myös viherkattorakentamisen yleistymiseen. Yksityisten kiinteistöjen kannalta ja myös kaupungin yksittäisten rakennushankkeiden kannalta lisäkustannukset viherkattorakentamisesta voivat olla suuremmat kuin saatava hyöty esim. energiansäästöissä. Sen vuoksi tapauskohtainen arviointi, jota työryhmän ehdotuksissakin tuodaan esiin, on tärkeää.

Kaupunkitason kokonaishyötyjen arviointia ei toistaiseksi ole vähäisten kokemusten johdosta tehty, eikä kiinteistövirasto myöskään vielä ole voinut arvioida hanketason hyötyjä kaupungin omistamissa rakennuksissa. Jatkossa tähän on syytä panostaa.

Strategisista linjauksista

Työryhmä ehdottaa viittä strategista linjausta, jotka koskevat asema-kaavoitukseen ja viherkattorakentamisen edistämiseen (I linjaus) sekä uudisrakentamiseen (II linjaus) liittyviä asioita, viherkattojen rakenteellisia ratkaisuja (III ja IV linjaukset) sekä viherkatto-osaamisen ja kokemusten levittämistä (V linjaus).

Näistä I sekä IV – V linjaukset ovat luonteeltaan viherrakentamisen edistämiseen tähtäviä verrattain yleisluontoisia linjauksia, joita voidaan pitää kannatettavina.

Linjaus II koskee sitä, kuinka viherkattoja pitäisi toteuttaa uudisrakennuksissa. Työryhmän mukaan viherkatot toimivat teknisesti parhaiten loivilla kattolappeilla, jotka ovat kerrostalorakentamisessa tavanomai-

simpia. Työryhmän ehdotuksen mukaan, jota yleisten töiden lautakunta esityksessään 24.11.2015 kannatti, 'Uudisrakennuksissa, joiden katto- kulma on alle 20 astetta, tulee kaavoituksessa ja suunnittelussa viher- katon olla ensisijaisesti tutkittava vaihtoehto. Kylmissä talousrakennuk- sissa ja katoksissa tulee ensisijaisesti olla viherkatto.'

Työryhmän linjaus III koskee viherkattojen toteuttamistapoja. Linjauk- sen mukaan rakennettavien viherkattojen kasvualustojen syvyyden tu- lee vastata toiminnallisia vaatimuksia, sekä viherkatoilla on pyrittävä syvyyden vaihtelevuuteen, kasvillisuuden monipuolisuuteen sekä koti- maista alkuperää olevan lajiston ja kasvualustojen suosimiseen. Työ- ryhmän esityksestä ei käy ilmi, miten näitä vaatimuksia on tarkoitus käytännössä soveltaa esimerkiksi kaavoituksessa tai tontinluovutuseh- doissa.

Yleisten töiden lautakunta on 7.6.2016 lausunnossaan lieventänyt lin- jauksen II sisältöä siten, että viherkattojen ei tule olla ensisijainen kaa- voituksessa eikä suunnittelussa eikä ensisijainen kylmissä talousraken- nuksissa tai katoksissa. Perusteluna on se, että viherkatot aiheuttavat pientalorakentajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Esittelijä toteaa, että rakennuslautakunnan lausunnossa työryhmän esittämää linjausta II pidettiin melko tiukkana. Rakennuslautakunta huomauttaa, ettei ilman joko sitovia valtakunnallisia rakentamismää- räyksiä, asemakaavaan sisältyviä sitovia määräyksiä tai tontinluovutu- sehtoja voida kohteilta ehdottomasti vaatia viherkattoja. Lausunnossa todetaan myös linjaukseen liittyvän toimenpide-ehdotuksen (toimenpide Rakennusjärjestys) osalta mm., että 'Linjaukseen sisältyvä ehdotus, jonka mukaan kaupunki edistää viherkattojen rakentamista kylmiin pi- harakennuksiin rakennusjärjestyksen määräyksellä, ei välttämättä ole ainakaan sitovana rakennusjärjestyksen määräyksenä nykylain mu- kaan mahdollinen.'

Työryhmän esityksestä ei käy ilmi, tarkoittaisiko viherkattovaatimus kyl- miin talousrakennuksiin ja katoksiin käytännössä vain kevyitä ja help- pohoitaisia viherkattoja, vai pitäisikö näissäkin linjauksen III mukaisesti mahdollisesti pyrkiä monipuoliseen ja vaativampaan kattorakentee- seen.

Se, että kylmissä talousrakennuksissa ja katoksissa tulisi ensisijaisesti olla viherkatto, voi taloudellisten toteuttamisedellytysten näkökulmasta olla hyvinkin merkittävä asia erityisesti pienrakentajille. Viherkattora- kentämisen kustannukset, niin investoinnin kuin ylläpidonkin osalta, on yleisesti todettu erääksi viherkattorakentämisen keskeiseksi haasteeksi.

Esittelijän mielestä on sinänsä hyvä ja kannatettavaa, että jo kaavoituksen yhteydessä ja muutoinkin jo suunnittelun alkuvaiheissa selvitetään mahdollisuuksia hyödyntää kasvillisuutta rakennusten kattorakenteissa. Kun viherkattorakentaminen on vielä kehitysvaiheessa ja tutkimustieto ja kokemukset toimivuuden lisäksi myös mm. investointi- ja ylläpitokustannuksista ovat kuitenkin vielä verrattain vähäisiä, on liian aikaista antaa yleisohjeita siitä, että uudiskohteilta taikka tietuystyypisiltä rakennuksilta vaadittaisiin viherkattoja. Kun lisäksi mm. hulevesien hallinnan osalta potentiaalia ei ole vielä tarkemmin tutkittu, on rakennuttajille hyvä jättää työryhmän ehdottamaa enemmän harkinnanvaraa mm. hulevesien hallintaa varten käytettäviin keinoihin.

Toimenpide-ehdotuksista

Viherkattolinjauksen tueksi työryhmä on laatinut toimenpide-ehdotukset, jotka koskevat rakennushankkeita, asemakaavoitusta, taloudellista tukea, koerakentamista, tutkimusta, koulutusta ja rakennusjärjestystä. Kullekin toimenpiteelle on määritetty vastuutaho ja yhteistyötahot.

Työryhmä esittää rakennushankkeiden osalta, että 'Kaupunki rakentaa teknisesti toimivia viherkattoja uusiin kouluihin, päiväkoteihin, hallinto-, palvelu- ja huoltorakennuksiin, omaan asuntotuotantoonsa sekä muihin soveltuviin kohteisiin, kun viherkatto on perusteltu viherkattolinjauksen päämäärien täyttämiseksi. Peruskorjauskohteissa selvitetään mahdollisuus viherkattojen toteuttamiseen.'

Asemakaavoituksen osalta työryhmä esittää, että 'Uudisrakentamiseen tähtäävissä asemakaavoissa edellytetään viherkattojen rakentamista, kun määräys on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen perusteltu viherkattolinjauksen päämäärien täyttämiseksi. Asemakaavamääräyksissä ja selostuksissa määritellään viherkattojen toiminnalliset tavoitteet kussakin tapauksessa.' Lisäksi on maininta viherkerroinmenetelmän hyödyntämisestä työkaluna.

Esittelijä toteaa, että toimenpidekirjaukset on peruskorjausta lukuun ottamatta muotoiltu toisaalta varsin velvoittavaan suuntaan, toisaalta hyvin väljiksi viherkattolinjausten päämäärien huomioimisen osalta. Jo kaavatasolla, kaavamääräyksissä, annettaisiin toiminnalliset tavoitteet viherkatoille kussakin tapauksessa. Avoimeksi jää, kuinka pitkälle ja minkälaisin kriteerein viherkattolinjauksen päämäärät käytännössä ohjaisivat rakennushankkeiden suunnittelua ja kaavoitusta, vaikka paikalliset olosuhteet onkin mainittu tarkasteluissa huomioon otettavana seikkana.

Kaavoituksen keinoja on tarpeen käyttää myös viherkattojen edistämiseksi ja niistä koituvien hyötyjen saamiseksi, kuten on eräissä kohteissa tehtykin mm. osana hulevesien hallintaa. Samalla on kuitenkin huo-

lehdittävä myös siitä, ettei aiheuteta tarpeettomia esteitä ja kustannuksia kaavojen toteuttamiselle.

Koerakentamisen osalta työryhmä esittää, että 'Kaupunki käynnistää koerakentamishankkeita, joiden avulla selvitetään ja kehitetään Helsingin alueelle parhaiten sopivia ja ympäristövastuullisia sekä ylläpidollisesti, taloudellisesti ja teknisesti toimivia ratkaisuja. Viherkatoille kokeillaan erilaisia biotooppeja erityisesti paikallista alkuperää olevia kasveja suosien.'

Esittelijä toteaa, että kaupungin omien koerakentamiskohteiden käynnistäminen on perusteltua, jotta saadaan kokemuksia viherkattojen ominaisuuksista, rakenteiden teknisestä toimivuudesta, kustannuksista ja kaupunkitaloudellisista vaikutuksista. On tarpeen kerätä kokemuksia kasvillisuuden käytöstä kattorakenteissa niin kaupungin omissa kohteissa kuin rakentamisessa yleensäkin. On kaiken kaikkiaan hyvä, jos eteneminen viherkattojen toteuttamisessa tapahtuu aluksi koerakentamisen kautta parhaita ratkaisuja erityyppisissä kohteissa etsien.

Viherkattolinjauksissa ehdotettu koulutuksen järjestäminen viherkattoihin liittyen on hyödyllistä, samoin yhteistyö tutkimukseen ja koerakentamiseen liittyvissä asioissa. Viherkattotyöryhmän esityksessä onkin lisätty lukuisia tutkimuksia, joita viherkatoista jo on viime vuosina tehty. Mm. Helsingin yliopiston Viides ulottuvuus -tutkimushankkeessa tarkastellaan viherkattoja luonnon monimuotoisuuden ja ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden näkökulmasta. Erityisesti on tarpeen löytää Suomen ja Helsingin oloihin soveltuvia, taloudellisesti kestäviä ratkaisuja.

Työryhmä ehdottaa, että kaupunki tutkii tapoja kehittää taloudellinen instrumentti, jolla edistetään linjauksen kohtien III ja IV mukaisten viherkattojen rakentamista uudistuotannossa ja korjausrakentamisessa. Taloudellisten ohjauskeinojen tarve on todettu mm. Ilmatieteen laitoksen aiemmin mainitussa selvityksessä.

Taloudellisten kannustimien osalta mahdollisina keinoina on mm. Helsingin yliopiston lausunnossa mainittu vapaaehtoisuuteen perustuva kannustinjärjestelmä, joka ottaisi huomioon julkiset hyödyt esim. hulevesien määrän vähenemisen ja siitä saatavan hyödyn. Rakennuslautakunta mainitsee esimerkinomaisesti rakennusvalvontataksaan sisällytettävän lupamaksualennuksen, jos kohteessa käytetään vapaaehtoisesti viherkattoratkaisua. Esittelijä toteaa, että riittävien taloudellisten kannustimien löytäminen kaupungin keinovalikoimista voi olla käytännössä hankalaa. Kannan ottamista kannustuskeinoihin hankaloittaa se, ettei työryhmän työ pitänyt sisällään viherkattojen avulla saatavan julkisen hyödyn arviointia. Tällaista arviointia olisi suotavaa tehdä esim. hu-

levesityöryhmän ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän yhteistyönä. Toisaalta kannustimien kehittämistä ei voida pitää ensisijaisena kehittämisen kohteena viherkattoihin liittyen.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että viherkattotyöryhmä on laatinut varsin kunnianhimoiset linjaukset, jotka pyrkivät ottamaan huomioon monia hyviä ja kannatettavia tavoitteita ilmastonmuutokseen, kaupungistumiseen ja luonnon monimuotoisuuden varjelemiseen liittyvien haasteiden huomioon ottamiseksi. Puutteena voidaan pitää auki kirjoitettujen tarkempien perustelujen ja taustatietojen vähäisyyttä, sillä aihepiiriä ei ole juurikaan käsitelty kaupungin ohjelmissa tms. Tarkemmat perustelut olisivat tuoneet hyödyllistä informaatiota myös jatkovalmistelua ajatellen.

Yleisten töiden lautakunta on esittänyt perustettavaksi viherkattotyöryhmän seuraamaan ja kannustamaan viherkattolinjauksen toteutumista sekä arvioimaan viherkattojen rakentamista, hyötyjä, kokonaistaloudellisuutta, käyttöä ja ylläpitoa. Esittelijä pitää asian jatkoyöstämistä perusteltuna etenemistapana ja työryhmän tehtäväksi ehdotettuja asioita keskeisinä jatkoselvityksen aiheina. Jatkossa on hyvä kerätä yhteen kaupungin kokemuksia koerakentamisesta, tutkimusyhteistyön tuloksista ym., jonka jälkeen voidaan paremmin arvioida velvoittavien määräysten tarvetta ja taloudellisten kannusteiden tarvetta ja mahdollisuuksia.

Edellä sanotun perusteella ja lausunnoissa esitetyt näkökohdat huomioon ottaen strategiset linjaukset lukuun ottamatta linjauksia II ja III sekä toimenpide-ehdotukset lukuun ottamatta asemakaavoitusta, taloudellista tukea ja rakennusjärjestystä koskevia kohtia voidaan päätösehdotuksessa esitetyssä muodossa hyväksyä hallintokuntien toiminnassa ohjeellisina huomioon otettavaksi. Rakennushankkeita koskevaa kohtaa tulisi jossain määrin tarkistaa siten, että viherkattojen toteuttamista arvioidaan kattavamman kokonaisarvioinnin perusteella (paikallisten olosuhteiden ja viherkattorakentamisen päämäärien lisäksi mm. taloudelliset näkökohdat huomioiden). Esittelijän mielestä viherkattolinjauksen strategiset päämäärät ovat hyviä ja kannatettavia.

Kaupunginhallituksen päätettäväksi esitetään näin ollen tässä vaiheessa vain yleiset tavoitteet ja niitä koskevat toimenpiteet viherkattorakentamisen edistämiseksi Helsingin kaupungissa. Näitä voidaan tulevaisuudessa tarkistaa ja tarkemmat linjaukset laatia tämänhetkistä tarkemman ja kattavamman tietoaineiston pohjalta.

Lopuksi esittelijä toteaa, että kaupungin uudessa johtamisjärjestelmässä viherkattorakentamista koskevat asiat liittyvät valtaosaltaan kaupunkiympäristön toimialaan, minkä vuoksi mahdollinen työryhmän perustaminen on hyvä harkita erikseen myöhemmin.

19.12.2016

Ryj/3

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yleisten töiden lautakunnan esitys 24.11.2015
- 2 Helsingin kaupungin viherkattolinjaus 2015
- 3 Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto 1.3.2016
- 4 Ympäristölautakunnan lausunto 2.2.2016
- 5 Helsingin yliopiston lausunto 1.3.2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKR
Virastot ja liikelaitokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2016 § 1127

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2016 Pöydälle

Asian aikana kuultavina olivat Jukka Kauto, Jouni Heinänen ja Teemu Metsälä. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Os-
kalan ehdotuksesta.

07.12.2016 Pöydälle

29.04.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 07.06.2016 § 275

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Laaja poikkihallinnollinen työryhmä on valmistellut Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen kaupunginhallituksen kehotuksesta (kaupunginhallitus 29.4.2013 ja kaupunginvaltuusto 15.5.2013).

Yleisten töiden lautakunta päätti 24.11.2015 antaa Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen kaupunginhallitukselle.

Kaupunginkanslia on pyytänyt lausunnot lautakunnilta (asuntotuotanto-toimikunta, kaupunkisuunnittelulautakunta, kiinteistölautakunta, liikuntalautakunta, pelastuslautakunta, rakennuslautakunta ja ympäristö-lautakunta) 10.3.2016 mennessä.

Kaupunginkanslia pyytää yleisten töiden lautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle viherkattolinjauksesta saatujen lausuntojen johdosta sekä täydentäviä lisätietoja 30.6.2016 mennessä.

Valmistelusta ja viherkattolinjauksen lausunnoista

Linjauksen rakenne on pidetty lyhyenä ja pelkistettynä linjausasiakirjan käytettävyyden parantamiseksi. Taustatietoa, joka tukee ja avaa linjauksen sisältöä sekä teemoja, on runsaasti liitemateriaaleissa.

Saadut lautakuntien asiantuntijalausunnot viherkattolinjauksen sisältöön ovat pääasiassa myönteisiä. Linjauksen päämääriä, joilla viherkattojen todettu etuja saavutetaan, pidetään yleisesti ottaen hyvinä, kannatettavina ja realistisina.

Useimmat lautakunnat pitivät myös linjauksen toimenpideosiota hyvin perusteltuna ja se sisältää keskeisimpiä toimenpiteitä, joilla kaupunki voi ohjata ja edistää viherkattojen asianmukaista rakentamista.

Viherkattojen toteuttamiseen liittyvät kustannuskysymykset nousivat useammassakin lausunnossa esiin. Peräänkuulutettiin muun muassa tarkempaa tietoa ja kokemuksia rakentamisen ja ylläpidon kustannus-

vaikutuksista yleisellä tasolla sekä koerakentamisen tarpeellisuutta. Lisäksi todettiin, että hyödyt kaupungille ovat ilmeisiä, mutta yksittäisen rakennushankkeen näkökulmasta kustannukset voivat olla hyötyjä suuremmat.

Taustaa ja potentiaaleja

Viherkatot ovat kattoja, joiden uloimman rakennekerroksen muodostaa elävä kasvimateriaali ja sen vaatima kasvualusta. Viherkatoilla voidaan lieventää kaupunkiympäristöille tyypillisiä haitallisia olosuhteita ja ilmaston ääri-ilmiöiden vaikutuksia. Samalla viherkattojen avulla voidaan parantaa kaupunkialueen ekosysteemipalvelujen eli luonnon aineettomien ja aineellisten palvelujen tarjontaa sekä lisätä kaupunkilaisten hyvinvointia tulevaisuudessa.

Ilmastomuutoksen myötä sääilmiöt äärevöityvät. Viherkattoja voidaan käyttää osana hulevesien hallintajärjestelmää. Veden pidättäminen viherkatoilla auttaa tulvahuippujen madaltamisessa. Alueellisesti käytettynä viherkattojen avulla voidaan säästää hulevesijärjestelmien mitoituksessa. Suurimmat taloudelliset säästöt koituvatkin paikallisten tulvatuhojen eli rakennusten vesivahinkojen ja infran vaurioitumisen ehkäisystä. Tulvariski kasvaa voimakkaiden sateiden yleistyessä Suomessa. Tämän aiheuttamaa taloudellista riskiä kuvaa esimerkki Porista vuonna 2007, kun kolmen tunnin rankkasade aiheutti 20 miljoonan euron vahingot.

Useat viherkatoilla saavutettavat hyödyt ovat luonteeltaan julkisia, yksittäistä tonttia laajemmalle alueelle kohdistuvia etuja, joiden arvoa on vaikea määritellä taloudellisesti. Tällaisia ovat kaupunkiluonnon monimuotoisuuden edistäminen ja viihtyisyyden ja kaupunkikuvan esteettisen laadun paraneminen. Näiden tekijöiden merkitys korostuu voimakkaasti kun kaupunkirakennetta tiivistetään. Kattojen hyödyntäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia oleskeluun asuinympäristössä, työpaikoilla ja julkisissa rakennuksissa sekä esimerkiksi kaupunkiviljelyyn. Lisäksi aurinkoenergian käyttö sopii hyvin viherkatoille.

Viherkatot ovat hyvin tehtyinä tavanomaisia kattoja pitkäikäisempiä. Viherkatot voivat vähentää rakennuksen lämmitys- ja jäähdytysenergian kulutusta, parantaa ääneneristävyyttä erityisesti lentomelualueilla sekä parantaa ilmanlaatua. Viherkattojen kasvualustan ja kasvien avulla voidaan hillitä lämpösaarekeilmiötä ja tasata lämpötiloja. Viherkattojen taloudellisia hyötyjä on tunnustettu Suomessa tehdyssä kustannus-hyötyanalyysissä, joka on julkaistu vuonna 2013 Ilmatieteen laitoksen raportina. Monissa tutkimuksissa on myös todettu elävien luonnonelementtien kokemisen ja näkemisen terveyshyödyt.

Helsingissä on mahdollista selvästi kasvattaa toteutettavien viherkattojen määrää nykytilanteesta ja siten myös niistä saatavia hyötyjä. Viherkatot toimivat teknisesti parhaiten loivilla kattolappeilla, jotka ovat kerrostalorakentamisessa tavanomaisimpia. Viherkattoja rakennettaessa tulee huomioida lisääntyneen kuorman aiheuttama rasitus.

Kansainvälisestä kehityksestä

Lähes kaikki johtavat maailman pohjoisen pallonpuoliskon kaupungit edistävät viherkattojen rakentamista, toiset velvoittein ja toiset taloudellisin tuin sekä kannustavin linjauksin. Kaupunkisuunnittelun keskeiseksi tehtäväksi on noussut kaupunkien pitäminen toimintakykyisinä ja kilpailukykyisinä ilmaston muuttuessa.

Pohjois-Amerikassa edelläkävijöitä ovat Toronto, Portland, Seattle, Chicago ja New York, joissa tulvavahinkojen välttämisen taloudellisen hyödyn näkökulmaan yhdistyy kaupunkielämän laadun ja alueellisen statuksen näkökulma. Aasiassa ja Australiassa, kuten Singaporessa, Tokiossa ja Sydneyssä, viherkatoista haetaan helpotusta tulvimisongelmien lisäksi terveydelle vaarallisten lämpösaarekkeiden synnyn välttämiseen sekä virkistysalueiden tarpeeseen.

Euroopassa Saksa on viherkattorakentamisen tiennäyttävä, perusteina korostuvat ekologisen kestävyuden näkökulma sekä ilmastomuutokseen sopeutumisen taloudellinen hyöty. Berliini, Freiburg, Stuttgart ja noin 45 muuta saksalaiskaupunkia, sekä moni hollantilaiskaupunki Amsterdamin ja Rotterdamin johdolla, tukee rahallisesti viherkattorakentajia saadakseen yhteiskunnallista hyötyä viherkatteista. Valtaosa niistä on helppohoitoisia maksaruohokattoja, joiden tuotanto on tehokasta ja hinta on laskenut edulliselle tasolle. Sveitsissä Baselissa ja Zürichissa sen sijaan rakennetaan luonnonmukaisia niittykattoja ja pyritään käyttämään paikallista kasvualustaa ja kasveja. Lontoossa on kunnianhimoinen monimuotoisten viherkattojen ohjelma ja viherkatoilla on ilmastomuutokseen sopeutumisen lisäksi kaupunkikuvallinen tavoite. Pariisissa keskustaa ympäröivän kaupan ja teollisuuden vyöhykkeellä kaikki rakennukset on varustettava joko aurinkopaneeleilla tai viherkatoilla.

Myös Helsingin skandinaavisissa naapurikaupungeissa ollaan Helsinkiä edellä ilmastomuutokseen sopeutumisessa. Kööpenhaminassa kaupunki edellyttää kaupunginvaltuuston päätöksellä viherkattoja niin yksityisiin kuin julkisiin rakennuksiin aina kun kattokulma on alle 30 astetta. Tukholman keskeisillä uusilla projektialueilla, kuten Norra Djurgårdstadenin alueella, vaaditaan systemaattisesti viherkatot uudisrakennuksiin. Malmössä on rakennettu viherkattoja osaksi hulevesijärjestelmää muun muassa uudessa Västra Hamnenin kaupunginosassa

sekä Augustenborgin perusparannusalueella. Järjestelmän hyödyt konkretisoituivat elokuussa 2014, kun Malmössä satoi 100 mm vuorokaudessa. Suuressa osassa kaupunkia tulvi ja kaupungille koituvat vahingot nousivat euroissa kymmeniin miljooniin. 163 kaupungin omaa rakennusta vaurioitui. Sen sijaan vahingot ja kustannukset jäivät pieniksi niillä alueilla, joissa rankkasadetapahtumiin oli varauduttu rakentamalla viherkattoja osana luonnonmukaista hulevesijärjestelmää.

Kustannusvaikutuksia

Viherkattojen kustannukset riippuvat toteutuksen ratkaisuista, mutta niiden toteuttaminen on yleensä jonkin verran kalliimpaa kuin vastaavan kasvittoman katon. RAKLI ry:n vuonna 2015 julkaisemassa kaavamääräysten kustannusvaikutuksia käsittelevässä selvityksessä viherkattomääräyksiä ei arvioitu kustannusvaikutuksiltaan merkittävimpien määräysten joukkoon. Verrattuna halvimpaan tasakattovaihtoehtoon viherkaton arvioitiin nostavan kustannuksia noin 13 euroa/k-m², mikä on samaa mittaluokkaa kattoterassin rakentamisen tai parvekelasituksen kanssa. Verrattuna esimerkiksi pysäköintiratkaisujen, esteettömyyden tai yhteistilojen asumiskustannuksiin aiheuttamaan vaikutukseen, on viherkattojen vaikutus pieni. Esimerkiksi asemakaavoituksessa tavanomainen, kaupunkikuvallisilla syillä perusteltava määräys harjakattojen käyttämisestä nostaa RAKLI ry:n mukaan kerrosneliön hintaa 30 euroa.

Kiinteistöviraston tilakeskus on alustavasti arvioinut, että viherkatto nostaa uudisrakennuksen katon ja sen tukirakenteiden kustannuksia noin 1,3–2-kertaisiksi. Perusparannuskohteissa tutkitaan kussakin tapauksessa erikseen soveltuuko viherkatto olemassa olevaan kiinteistöön lisättäväksi. Niissä tapauksissa kun sitä voidaan käyttää, arvioidaan katon ja tukirakenteiden kustannuksien nousevan 1,5–2-kertaisiksi. Naapurimaiden ja keskieurooppalaisten esimerkkien perusteella voidaan olettaa, että myös Suomessa viherkattorakentamisen hinnat laskevat nykyisestä kysynnän lisääntyessä ja teknisten ratkaisujen kehityessä.

Myös viherkaton ylläpitokustannukset ovat jonkin verran perustasakattoa korkeammat. Maksaruoho- ja niitty- tai ketokatot vaativat hoitoa muutamia kertoja vuodessa, heinäkatot myös kastelua kuivina kausina.

Sääntely ja velvoittavuus sekä tapauskohtainen arviointi

Helsingissä on viimeksi kuluneen kymmenen vuoden ajan käytetty asemakaavoissa sitovia viherkattomääräyksiä esimerkiksi Kalasatamassa, Kuninkaantammassa ja Jätkäsaarella.

Helmikuussa 2016 julkaistiin viherkattorakentamista ohjaava kolmen RT-ohjekortin sarja, joka käsittelee viherkattojen periaatteita, kasvillisuutta ja rakenteita.

Helsingin viherkattolinjaus kannustaa viherkattojen etujen määrittelyyn kunkin rakennus- ja asemakaavahankkeen yhteydessä ja korostaa aihepiiriin merkitystä osana normaalia kaavoituksen ja rakennushankkeiden suunnittelua, mutta jättää harkinnanvaraa erilaisten intressien yhteensovittamiseen. Linjauksessa mainitut asema-kaavoituksessa huomioitettavat paikalliset olosuhteet sisältävät muun muassa pohjavesiolot, ympäröivän viherrakenteen, kaupunkikuvalliset tekijät, kaavatalouden ja alueelliset erot asuntojen markkinahinnoissa ja taloudellisissa toteutusedellytyksissä.

Viherkattojen ei tule olla ensisijainen kaavoituksessa ja suunnittelussa eikä ensisijainen kylmissä talousrakennuksissa tai katoksissa. Perusteluna on se, että viherkatot aiheuttavat pientalorakentajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Käsittely

07.06.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Dennis Pasterstein: Rakennusviraston lausuntoon lisätään kohta. Viherkattojen ei tule olla ensisijainen kaavoituksessa ja suunnittelussa eikä ensisijainen kylmissä talousrakennuksissa tai katoksissa. Perusteluna on se, että viherkatot aiheuttavat pientalorakentajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Kannattaja: Terhi Koulumies

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Rakennusviraston lausuntoon lisätään kohta. Viherkattojen ei tule olla ensisijainen kaavoituksessa ja suunnittelussa eikä ensisijainen kylmissä talousrakennuksissa tai katoksissa. Perusteluna on se, että viherkatot aiheuttavat pientalorakentajille kohtuuttomia lisäkustannuksia.

Jaa-äännet: 4

Jussi Heinämies, Aura Kostiainen, Pörrö Sahlberg, Maija Wirén

Ei-äännet: 4

Matti Kopra, Terhi Koulumies, Dennis Pasterstein, Mariam Rguibi

Tyhjä: 0

Poissa: 1
Eija Paananen

Esittelijän muutos:

Muutetaan kappaleessa 19 rivillä 3: sana "Kiinteistö- ja rakennusalan liiton Rakli ry:n" muotoon "RAKLI ry:n."

Äänten mennessä tasan 4-4, puheenjohtajan ääni ratkaisi päätöksen.

31.05.2016 Pöydälle

24.11.2015 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

17.11.2015 Pöydälle

18.12.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jussi Hyvärilä, arkkitehti, puhelin: 310 39835
jussi.hyvarila(a)hel.fi
Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 10.03.2016 § 103

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunnalla ei ole huomautettavaa Helsingin kaupungin viherkattolinjauksesta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kiinteistölautakuntaa antamaan Helsingin kaupungin viherkattolinjauksesta lausunnon kaupunginhallitukselle 29.2.2016 mennessä. Kaupunginkanslia on myöntänyt vastaukselle lisäaikaa 10.3.2016 saakka. Kiinteistöviraston tilakeskus on valmistellut tämän lausunnon yhteistyössä tonttiosaston kanssa.

Helsingin kaupunginhallitus on kehottanut rakennusvirastoa yhteistyössä eri hallintokuntien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa laatimaan kaupungille viherkattojen edistämistä koskevat linjaukset.

Viherkattolinjaus on laadittu vuonna 2012 tehdyn valtuustoaloitteen johdosta. Työryhmässä on ollut rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston, ympäristökeskuksen, kiinteistöviraston, kaupunginkanslian, rakennusvalvontaviraston, asuntotuotantotoimiston, liikuntaviraston ja pelastuslaitoksen edustajia. Asiantuntijan roolissa työhön on osallistunut myös Helsingin yliopisto, jonka kanssa kiinteistöviraston tilakeskus on tehnyt yhteistyötä nykyisten viherkattojen arvioinnin yhteydessä. Yleisten töiden lautakunta on käsitellyt laaditun viherkattolinjauksen 24.11.2015 ja antanut sen kaupunginhallitukselle.

Helsingin kaupunki haluaa profiloitua Suomessa viherkattorakentamisen edelläkävijänä. Helsingin viherkattolinjauksen päämäärinä ovat:

- Hulevesien parempi hallinta rankkasateiden aikana
- Kaupunkirakenteen lämpösaarekeilmiön hillitseminen
- Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen
- Kattojen aktiivinen hyödyntäminen toiminnallisena, taloudellisena ja esteettisenä voimavarana.

Viherkattolinjauksen strategiset linjaukset määrittelevät viherkattojen toteuttamisen reunaehdot. Linjausten tueksi on laadittu toimenpiteet, jotka ryhmittyvät seuraavien otsikoiden alle:

- Rakennushankkeet
- Asemakaavoitus
- Taloudellinen tuki
- Koerakentaminen
- Viherkattoryhmä
- Tutkimus
- Koulutus
- Rakennusjärjestys.

Nämä toimenpiteet määrittelevät työryhmän ehdottamat keinot ja vastuutahot, joiden toimesta viherkattolinjauksen päämäärät voidaan saavuttaa. Edellä mainittua seuraamaan kaupunki perustaa erityisen viherkattotyöryhmän, joka seuraa viherkattolinjauksen toteutumista ja arvioi viherkattojen rakentamista, hyötyjä, kokonaistaloudellisuutta, käyttöä ja ylläpitoa. Viherkattoryhmä raportoi toimenpiteiden toteutumisesta kaupunginhallitukselle.

Kiinteistöviraston tilakeskuksen vastuulla on ennen kaikkea kaupungin omien rakennushankkeiden ja niihin liittyvän koerakentamisen toimen-

piteet. Tilakeskus suhtautuu viherkattojen koerakentamisen käynnistämiseen myönteisesti.

Viherkattolinjauksen perusteella tilakeskus ja tonttiosasto ovat arvioineet alustavasti viherkattojen toteuttamista ja ylläpitoa tyypillisten uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden yhteydessä:

Uudisrakennushankkeissa viherkatto ja siihen liittyvät koko kiinteistöä koskevat vaatimukset on järkevintä linjata osaksi hankkeen tavoitteita ja kustannusraamia ennen suunnittelun aloittamista, jolloin toimivan viherkattoratkaisun selvittämiseen voidaan paneutua ja välttyään kertautuvalta suunnittelutyötä. Riippuen viherkerroksen paksuudesta ja sen aiheuttamasta kuormasta toteutettavissa olevan viherkaton lisääminen voi nostaa uudisrakennuksen katon ja sen tukirakenteiden kustannuksia noin 1,3 - 2 -kertaisiksi.

Tonttien luovuttamisen näkökulmasta uudisrakentamisessa tulee huomioida viherkattojen toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Nämä kustannukset eivät saa muodostua rakennuttajan tai tontin toteuttajan kannalta kohtuuttomiksi ja siten vaikeuttaa tonttien rakentumista. Viherkattorakentamista koskevia määräyksiä asetettaessa tulee siis huomioida muun ohella alueelliset erot asuntojen markkinahinnoissa ja taloudellisissa toteutusedellytyksissä.

Peruskorjaushankkeiden osalta lähtökohdat ovat haasteellisemmat. Nykyisen kiinteistökannan teknisen soveltavuuden arviointi viherkatoille pinta-alapohjaisesti ei ole mahdollista, koska soveltavuuteen vaikuttavat ainakin seuraavat yleisesti tiedossa olevat tekijät:

- Rakennuksen suojelumerkintä asemakaavassa
- Kattopintojen kulmat ja muodot sekä paikalliset valaistusuolosuhteet
- Kattomateriaalit, kattorakenteet ja niiden vahvistustarve
- Kantavat seinärakenteet, perustukset ja niiden vahvistustarve
- Kattojen ja yläpohjien mahdolliset palo-osastoinnin vaatimukset
- Hulevesien hallinta ja toisaalta maaperän riittävän kosteuden turvaaminen tontilla.

Mikäli edellä mainitut tekijät mahdollistavat viherkerroksen lisäämisen, tulee arvioida katon muutos- ja vahvistustoimenpiteistä aiheutuvien investointikustannusten määrää suhteessa koko rakennuksen ja kiinteistön elinkaarikustannuksiin. Viherkerroksen lisäämisen tarkempi ajoitus riippuu rakennuksen korjausvelan hallinnasta ja ennen kaikkea kattorakenteiden kunnosta. Mikäli koko rakennuksen kattava peruskorjaus on 10 - 15 vuoden päässä, on perusteltua ajoittaa viherkerroksen lisääminen tämän peruskorjauksen yhteyteen. Riippuen viherkerroksen paksuudesta ja sen aiheuttamasta lisäkuormasta toteutettavissa olevan vi-

herkaton lisääminen voi nostaa peruskorjattavan rakennuksen katon ja sen tukirakenteiden kustannuksia 1,5 - 2 -kertaisiksi.

Mikäli viherkatto on rakennettu teknisesti oikein, sen ylläpidon lisäkustannus perustuu viherkerroksen vuosittaiseen hoitamiseen. Helsingin kaupungin rakennusten viherkattojen vähäisestä määrästä johtuen tilakeskuksella ei ole käytössä erityistä viherkattojen ylläpito-ohjetta, ja tarpeen vaatiessa viherkerroksen huoltotoimenpiteet on tilattu erikseen kaupungin puutarhurilta. Tiedossa on, että nykyiset viherkerrosten tukirakenteet edellyttävät normaalia suurempaa ylläpitopanosta. Viherkaton riskit liittyvät lisääntyneen kuorman aiheuttamaan rasitukseen, talvikaudella tapahtuvaan veden ja kovan viherkerroksen jäätymiseen ja sulamiseen ja siitä seuraavan mahdollisen vesivahingon havaitsemiseen, paikantamiseen ja korjaamiseen nopeasti.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Teemu Metsälä, projektinjohtaja, puhelin: 310 33911
teemu.metsala(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 02.03.2016 § 34

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Asuntotuotantotoimikunta päätti, esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti poistaen lausuntoluonnoksen neljännen kappaleen, antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Viherkattolinjauksen päämäärät ja ääri-ilmiöiden hillitseminen ovat kannatettavia päämääriä. Viherkattojen hyöty kaupungin kannalta on kustannushyötyanalyysin perusteella ilmeinen, mutta yksittäisen vuokratalon kustannusten kannalta jokainen lisäkustannus on tarkkaan harkittava. Yksittäisen rakennushankkeen näkökulmasta kustannukset voivat olla hyötyä suuremmat. Kustannushyötyä pidemmällä aikavälillä voidaan parantaa kiinnittämällä erityistä huomiota rakenteen pitkäikäisyyteen. Pitkäikäisyyden tarve korostuu, kun huomioidaan viherkattorakenteiden suuremmat korjauskustannukset.

Teknisten ratkaisujen osalta kokemuksia toteutuneista kohteista on vielä toistaiseksi hyvin rajallinen määrä. Ratkaisujen kirjo on laaja, mutta parhaiten Suomen olosuhteisiin sopivat ja pitkäikäiset kestävät ratkai-

19.12.2016

sut ovat vielä testaamatta. Parhaan tiedon ja käyttökokemusten kerääminen onnistuu maltillisesti viherkattojen määrää lisäämällä.

10.02.2016 Pöydälle

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Marko Haikarainen, projektipäällikkö, puhelin: 310 32390
marko.haikarainen(a)att.hel.fi
Risto Mykkänen, rakennuttamisjohtaja, puhelin: 310 32312
risto.mykkanen(a)att.hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 01.03.2016 § 67

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Ksv 5264_26

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole huomautettavaa Helsingin kaupungin viherkattolinjaukseen.

29.01.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Suvi Tyynilä, projektipäällikkö, puhelin: 310 37264
suvi.tyynila(a)hel.fi
Jouni Heinänen, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Rakennusvalvontavirasto 16.2.2016

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Kaupunginhallituksen lausuntopyyntö

Rakennuslautakunta antaa rakennusviraston johdolla laaditusta, yleisten töiden lautakunnan 17.11.2015 kaupunginhallitukselle antamasta Helsingin kaupungin viherkattolinjauksesta seuraavan lausunnon.

Viherkattoteemaan liittyen on rakennuslautakunta lausunut ainakin kaksi kertaa aiemmin: 16.8.2011 ja 18.12.2012. Vuoden 2011 lausunto koski Hanna-Kaisa Siimeksen ynnä muiden valtuustoaloitetta kaupunki- ja kattoviljelyn edistämiseksi ja vuoden 2012 lausunto Anni Sinnemäen ynnä muiden aloitetta viherkattorakentamisen edistämiseksi Helsingissä.

Rakennuslautakunta arvioi vuonna 2011, että merkittävin keino vaikuttaa kaikenlaisen hyötyviljelyn mahdollisuuksien lisäämiseen on asettaa se yhdeksi asemakaavoituksen tavoitteeksi. Tämä merkitsee autopaikoituksen siirtämistä entistä enemmän maan alle, hulevesien hallinnan ja hyötykäytön edistämistä sekä rakentamista tavalla, joka mahdollistaa kattoviljelyn. Lausunnossaan vuonna 2012 rakennuslautakunta piti aloitetta viherkattostrategian laatimiseksi kannatettavana. Lautakunta piti tärkeänä, että strategia perustuu riittäviin selvityksiin ja siinä otetaan huomioon ilmasto, lainsäädäntö, rakentamismääräykset ja ohjeet, suomalainen rakennusten huoltokulttuuri sekä pitkän aikavälin kustannusvaikutukset.

Viherkattojen rakentaminen on edistynyt Helsingissä vähitellen. Mikään valtavirta se ei toistaiseksi ole. Eniten viherkattoja on toteutettu autokatoiksi ja talousrakennuksiin. Kuntatekniikka-lehden numeron 1/2016 artikkelissa todetaan viherkattojen ominaispiirteistä seuraavaa:

- imeyttävät ja viivyttävät hulevesiä
- tasoittavat lämpötilaeroja eli viilentävät kesällä ja eristävät lämpöä talvella
- vaimentavat rakennuksen sisätiloihin kulkeutuvaa melua
- parantavat ilmanlaatua suodattamalla ilmansaasteita
- tarjoavat elinympäristön ja lisäävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta
- toimivat hiilinieluinä
- hyvin hoidettuna lisäävät viihtyisyyttä ja voivat lisätä kiinteistöjen maisemallista ja rahallista arvoa.

Helsingin viherkattolinjauksen päämäärät ovat hyvin samantapaisia. Strategisina linjauksina esitetään muun muassa, että kaupunki edistää viherkattojen rakentamista asemakaavoituksen, tontinluovutuksen ja vi-

herkattojen koerakentamisen avulla. Melko tiukkana voi pitää linjausta, jonka mukaan uudisrakennuksissa, joiden kattokulma on alle 20 astetta, tulee kaavoituksessa ja suunnittelussa viherkaton olla ensisijaisesti tutkittava vaihtoehto. Kylmissä talousrakennuksissa ja katoksissa tulee ensisijaisesti olla viherkatto.

Rakennuslautakunta huomauttaa, ettei ilman joko sitovia valtakunnallisia rakentamismääräyksiä, asemakaavaan sisältyviä sitovia määräyksiä tai tontinluovutusehtoja voida kohteilta ehdottomasti vaatia viherkattoja. Tontinluovutusehtojen osalta kysymys on yksityisoikeudellisesta instrumentista, jonka noudattamisen valvonta on sopimusoikeudellinen eikä esimerkiksi viranomaiselle kuuluva tehtävä.

Kaupunki voi omissa rakennushankkeissaan, kuten kouluissa ja päiväkodeissa, näyttää viherkattojen rakentamisessa esimerkkiä. Näin on viherkattolinjauksen toimenpiteisiin kirjattukin.

Rakennusvalvonta on merkitty yhteistyötahoksi kolmeen toimenpidekohtaan: asemakaavoitus; taloudellinen tuki; ja viherkattoryhmä. Rakennusjärjestyksen osalta rakennusvalvonta on merkitty vastuutahoksi.

Asemakaavoituksen osalta rakennuslautakunta toteaa, että rakennusvalvonta yleisesti ottaen kannattaa viherkattojen määrän lisäämistä.

Taloudellista tukea koskevaa toimenpidettä on määritelty tarkemmin niin, että kaupunki tutkii tapoja kehittää viherkattolinjauksia edistävää taloudellista instrumenttia. Rakennusvalvonnan rooli voi tässä työssä tuskin olla mitenkään keskeinen. Lähinnä kysymykseen voi tulla rakennusvalvontataksaan sisällytettävä lupamaksualennus, jos kohteessa käytetään vapaaehtoisesti viherkattoratkaisua.

Viherkattoryhmän osalta voi todeta, että rakennusvalvonta voi osallistua työhön voimavarojensa puitteissa. Viherkattorakentaminen vaatii erityistä huolellisuutta suunnittelussa ja varsinkin toteutuksessa.

Rakennusjärjestyksen laatiminen on perinteisesti tapahtunut rakennusvalvonnan toimesta. Rakennusjärjestyksen laatimisprosessi on tarkkaan säännelty lainsäädännössä ja kokonaan uuden rakennusjärjestyksen laatiminen vie kokemusten mukaan ainakin kaksi vuotta. Myös rakennusjärjestyksen muuttaminen tapahtuu samojen lain sääntöjen mukaan kuin uuden laatiminen. Helsingin nykyinen rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa vuonna 2010.

Hierarkisesti rakennusjärjestys on toissijainen verrattuna kuntakaavoitukseen ja valtakunnallisiin rakentamismääräyksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 14 §:n 4 momentin mukaan rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä ei sovelleta, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa, ase-

makaavassa tai Suomen rakentamismääräyskokoelmassa on asiasta toisin määrätty.

Erikseen on laissa säädetty, etteivät rakennusjärjestyksen määräykset saa olla maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Voimassa olevat valtakunnalliset rakentamismääräykset eivät velvoita toteuttamaan viherkattoja. Linjaukseen sisältyvä ehdotus, jonka mukaan kaupunki edistää viherkattojen rakentamista kylmiin piharakennuksiin rakennusjärjestyksen määräyksellä, ei välttämättä ole ainakaan sitovana rakennusjärjestyksen määräyksenä nykylain mukaan mahdollinen. Mahdollista sen sijaan olisi lähteä laatimaan rakennusjärjestyksen 2 §:n tarkoittamalla tavalla viherkattojen rakentamista, esimerkiksi tiettyjä kaupunginosia koskevaa rakentamistapaohjetta. Rakentamistapaohjeen tarkoituksena on rakennusjärjestyksen mukaan edistää alueen ominaispiirteisiin ja paikallisiin erityisolosuhteisiin sopivaa ja kestävää rakentamista. Rakentamistapaohjeen hyväksyy rakennuslautakunta.

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Esittelijätiedot

virastopäällikkö
Lauri Jääskeläinen

Lisätiedot

Lauri Jääskeläinen, virastopäällikkö, puhelin: 310 26220
lauri.jaaskelainen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 04.02.2016 § 31

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin viherkattolinjauksesta.

Liikuntalautakunta katsoo, että viherkattojen toteuttaminen tiiviisti rakennetuilla, kantakaupunkimaisilla alueilla sekä tiivistyissä aluekeskuksissa ja asuntoalueilla, joissa viherkattojen rakentamisesta saadaan suurimmat positiiviset vaikutukset, on hyödyllistä ja kannatettavaa.

On tärkeää, että viherkattojen toteutuksesta Helsingin olosuhteissa saadaan tietoa ja kokemuksia koerakentamishankkeiden ja tutkimuksen kautta. Tarkempia tietoja ja kokemuksia tarvittaisiin niin rakenteiden, toimivien ratkaisuiden, kestäväen kasvillisuuden, kuin rakentamisen ja ylläpidon kustannusvaikutusten osalta.

Kokemusten saamiseksi on liikuntavirasto viime vuosien aikana toteuttanut kokeiluna kolmeen pieneen rakennukseen, Johanneksen kentän ja Lauttasaaren liikuntapuiston varastot sekä Brahen kentän huoltorakennus, viherkatot, joissa on käytetty kevyttä ja matala kasvualustaista rakentamistekniikkaa sekä matalakasvuisia ruohovartisia kasveja.

Olisi kuitenkin tärkeää saada laajempaa kokemusta ja tarkempaa tietoa suurempien kattojen toteuttamisesta koerakentamiskohteiden, niiden dokumentoinnin, seurannan ja arvioinnin kautta, sekä kehittää taloudellisen tuen mallia, ennen kuin viherkattojen toteutukseen aletaan suuressa määrin asemakaavoituksen kautta velvoittamaan.

Muutoin liikuntalautakunnalla ei ole huomautettavaa Helsingin kaupungin viherkattolinjaukseen.

Esittelijä

osastopäällikkö
Kirsti Laine

Lisätiedot

Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743

Ympäristölautakunta 02.02.2016 § 49

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

08.01.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 15.12.2015 § 139

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin viherkattolinjauksesta (HEL 2012-013805):

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa Helsingin kaupungin viherkattolinjaukseen. Viherkattolinjaus on kirjattu tavoite viherkattojen rakentamiseksi. Tehtävät strategiset linjaukset määrittelevät miten ja millaisin reunaehdoin viherkattoja toteutetaan.

Esittelijä

vs. pelastuskomentaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 15.05.2013 § 154

HEL 2012-013805 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Anni Sinnemäen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

19.12.2016

Ryj/4

§ 1153

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 49 ja 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	8.12.2016
teknisen palvelun lautakunta	15.12.2016
yleisten töiden lautakunta	13.12.2016
ympäristölautakunta	13.12.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

Sj/1

§ 1154

Kaupunginhallituksen lausunto Helsinki-viikon säätiön sääntöjen muuttamisesta

HEL 2016-013010 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta lausuntoon, että sillä ei ole huomautettavaa Helsinki-viikon säätiön esityksestä sääntöjensä muuttamisesta paitsi että sääntöjen 15 §:n 2 momentissa tulee mainita sekä säätiön lakkauttaminen että purkaminen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Johanna Lesell, ma. kaupunginasiamies, puhelin: 310 25237
johanna.lesell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-viikon säätiön ehdotus säännöiksi
- 2 Helsinki-viikon säätiön säännöt
- 3 Helsinki-viikon säätiön ehdotus, vertailu
- 4 Helsinki-viikon säätiön lausuntopyyntö 23.11.2016
- 5 Helsinki-viikon säätiön hallituksen kokouksen pöytäkirja 1.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsinki-viikon säätiö on pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa säätiön sääntöjen muuttamiseksi viitaten 1.12.2015 voimaan tulleeseen uuteen säätiölakiin sekä 8.6.2016 voimaan tulleeseen kaupungin konserniohjeeseen. Sääntöehdotus on liitteenä 1., nykyisin voimassa ole-

vat säännöt ovat liitteenä 2. ja nykyisten sääntöjen ja ehdotuksen vertailu on liitteenä 3.

Ehdotetut sääntömuutokset ovat luonteeltaan pitkälti selkeyttäviä, ja niitä on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden ja talous- ja konserniohjausyksikön kanssa. Selkeyttäviä säännöksiä ovat mm. varainhoitoa koskeva 4 § ja hallituksen tehtäviä koskeva 5 §, jotka vastaavat uuden säätiölain säännöksiä. Konserniohjeen perusteella säätiön hallituksen jäsenmäärää on laskettu seitsemästä viiteen.

Ehdotettujen sääntöjen 7 §:ssä on säännös toimitusjohtajasta ja hänen sijaisestaan. Nykyisissä säännöissä ei ole toimitusjohtajaa koskevaa määräystä. Uuden säätiölain nojalla säätiöllä voi olla toimitusjohtaja ja hänellä sijainen vain, jos säännöissä niin määrätään.

Ehdotuksen 11 §:ssä on lueteltu se piiri, joka voi edustaa säätiötä. Toimitusjohtajalla tai hänen sijaisellaan on suoraan säännöksen nojalla tällainen edustusosoikeus, kun taas johtajalle annettava nimenkirjoitusosoikeus, jatkossa säätiön edustaminen, vaatii hallituksen päätöksen.

Säätiön nykyisten sääntöjen mukaan säätiön toiminnan lakkauttaminen ja säätiön sääntöjen muuttaminen edellyttävät Helsingin kaupunginhallituksen lausuntoa. Vastaava säännös sisältyy myös sääntöehdotuksen 15 §:ään "Sääntöjen muuttaminen ja säätiön purkaminen". Mainittu 15 § kuuluu seuraavasti:

"Säätiön sääntöjä voidaan muuttaa tai säätiö purkaa sen jälkeen kun Helsingin kaupunki on antanut siitä lausuntonsa. Toimenpiteelle on saatava Patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus.

Jos säätiö puretaan, käytetään säätiön varat, ellei erityissäännöksissä tai muulla tavalla ole toisin määrätty, Helsingin kaupungin määräämällä tavalla 2 §:ssä mainittuun säätiön tarkoituksen mukaiseen toimintaan."

Patentti- ja rekisterihallitus on suosittanut, että uuden säätiölain nojalla uusittavissa säännöissä käytettäisiin termiä purkaminen, eikä enää lakkauttaminen. Sääntöehdotus on nyt kirjoitettu tämän suosituksen mukaisesti, Säätiölain 2 luvun 3 §:ssä säädetään kuitenkin, että säännöissä on määrättävä, miten säätiön varat on käytettävä, jos säätiö purkautuu tai lakkautetaan. Varojen käyttämistä koskevaa säännöksen 2. momenttia on tämän vuoksi syytä täydentää niin, että 2. momentin 1. virkkeen alku kuuluu "Jos säätiö puretaan tai lakkautetaan...".

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

19.12.2016

Sj/1

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054

leena.mickwitz(a)hel.fi

Johanna Lesell, ma. kaupunginasiames, puhelin: 310 25237

johanna.lesell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-viikon säätiön ehdotus säännöiksi
- 2 Helsinki-viikon säätiön säännöt
- 3 Helsinki-viikon säätiön ehdotus, vertailu
- 4 Helsinki-viikon säätiön lausuntopyyntö 23.11.2016
- 5 Helsinki-viikon säätiön hallituksen kokouksen pöytäkirja 1.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

19.12.2016

Kj/2

§ 1155

Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän raportointi ja arviointi sekä myöntämisehtojen päivittäminen

HEL 2015-006992 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mirka Vainikan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, Palvelupäällikkö, puhelin: 0403526791
annamaija.aalto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä saadun selvityksen tiedoksi.

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevat työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämistä koskevat perusteet noudatettavaksi 01.01.2017 lukien ja oikeuttaa kaupunginkanslian elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita periaatteiden soveltamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää kumota kaupunginhallituksen 17.8.2015 tekemän päätöksen § 743 Helsinki-lisän myöntämisen perusteista.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki on kannustanut työnantajia rekrytoimaan työttömiä helsinkiläisiä maksamalla työllisyydenhoidon kunta- eli Helsinki-lisää vuodesta 1998 lähtien. Kaupunginhallitus edellytti päätöksessä Helsinki-lisän myöntämisperusteiden uudistamisesta (17.8.2015, § 743) raportointia ja arviointia Helsinki-lisästä. Arvioinnissa tuli toimeksiannon

mukaan kiinnittää erityistä huomiota lisän vaikuttavuuden arviointiin työllisyydenhoidossa.

Helsinki-lisän uudistuksessa (17.8.2015, § 743) tuen myöntämisperusteita muutettiin EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen ja kansallisen palkkatukilainsäädännön noudattamiseksi ja lisä jaettiin yhdistyksille, säätiöille ja vajaakuntoisia työllistävälle yrityksille suunnattuun työllistämistukeen ja kaikille työnantajille suunnattuun rekrytointitukeen. Vuoden 2015 uudistuksen tavoite oli, että uudet myöntämisperusteet parantavat Helsinki-lisän vaikuttavuutta: Helsinki-lisän rekrytointituki lähentää matkaa välityö- ja avointen työmarkkinoiden välillä ja Helsinki-lisän työllistämistuki kohdentuu aiempaa useammille työnantajille ja työntekijöille. Helsinki-lisä on kaupungille taloudellisesti kannattava tuki silloin, kun se suuntautuu henkilöille, joista kaupunki maksaa työmarkkinatuen kuntaosuutta tai kun se suuntautuu kuntaosuusmaksun ehkäisemiseksi.

Rekrytointituella työllistyy lähtökohtaisesti lähempänä avoimia työmarkkinoita olevia työttömiä kuin työllistämistuella, jonka kohderyhmään kuuluu vaikeammin työllistyviä henkilöitä. Tukimuodoilla on erilaiset tehtävät: rekrytointitukijakson jälkeen on perusteltua odottaa työllistymistä avoimille työmarkkinoille, mutta työllistämistukijakson kohdalla positiivisena lopputuloksena voi pitää esimerkiksi vajaakuntoisen henkilön työelämäosallisuuden ja toimintakyvyn lisäämistä tai palkkatukityön jatkumista joko samalla tai toisella työnantajalla.

Tuen vaikuttavuus

Uusimuotoista tukea käyttäneet työnantajat ovat kesällä 2016 tehdyn kyselytutkimuksen perusteella erittäin tyytyväisiä Helsinki-lisään ja kokevat sen merkittäväksi avuksi rekrytoinnissa. Helsinki-lisän työpaikko- ja synnyttävästä vaikutuksesta kertoo, että suurin osa vastaajista ilmoittaa Helsinki-lisän käytön motiiviksi halun palkata uusi työntekijä tilanteessa, jossa työllistäminen ei olisi ollut mahdollista ilman kaupungin taloudellista tukea. Yrityksiin haetaan Helsinki-lisällä pääosin pitkäaikaista työvoimaa, mutta yhdistyksissä resurssit eivät yleensä mahdollista työsuhteiden jatkamista Helsinki-lisän päättyessä. Helsinki-lisään uudistuksessa käyttöön otettu rekrytointipalkkio, joka maksetaan työsuhteen jatkuttua vuoden, kiinnostaa kaikkia työnantajia ja etenkin rekrytointituen käyttäjiä. Palkkio toimii vastausten perusteella varsin merkittävänä kannustimena työsuhteiden jatkamiselle tukijakson päättyessä, mutta tämä ei vielä näy konkreettisina rekrytointipalkkiohakemuksina.

Työllisyydenhoidon seurantakysely, ns. vaikuttavuusmittaristo, selvittää henkilöasiakkaan tilannetta kuusi kuukautta tukijakson päättymisen jälkeen. Vuoden 2016 työllisyydenhoidon vaikuttavuusmittaristoa varten

tähän mennessä haastatelluille on pääosin myönnetty Helsinki-lisää vanhoilla myöntämisperusteilla. Näiden haastatteluiden alustavat tulokset antavat viitteitä, että työllistyminen avoimille työmarkkinoille Helsinki-lisäjakson jälkeen on kasvanut. Aineisto on tässä vaiheessa niin pieni, ettei vaikuttavuudesta voi vielä tehdä tilastollisesti päteviä johtopäätöksiä. Tarkempia ja kattavampia tuloksia Helsinki-lisän uudistamisen vaikutuksista työsuhteiden jatkumiseen saadaan vasta keväällä 2017 valmistuvasta työllisyydenhoidon vuoden 2016 vaikuttavuusmittaristosta.

Helsinki-lisän uudistuksessa tukijaksojen enimmäiskestoja lyhennettiin, jotta määrärahaa voitaisiin käyttää entistä useamman henkilön työllistämiseen. Tästä huolimatta lokakuuhun 2016 mennessä sekä tuella työllistyneiden että tukea vastaanottaneiden yritysten ja yhteisöjen määrät ovat kuitenkin pudonneet merkittävästi edellisvuoden tasosta. Laskua selittää osittain työllistämistuen myöntämistä alkuvuonna rajoittaneet haasteet TE-toimiston myöntämien palkkatukijaksojen pituuksien yhteensovittamisessa Helsinki-lisään. Lokakuun puolivälissä Helsinki-lisällä on vuoden 2016 aikana työllistynyt 377 henkilöä ja tukeen budjetoidusta 3,4 miljoonasta eurosta on sidottu 47,8 prosenttia. Noin 15 prosenttia työsuhteista on alkanut rekrytointituen avulla ja loput työllistämistuella.

Tuen vaikuttavuutta pyritään lisäämään parantamalla edelleen kaupungin työllisyyspalveluiden yritys yhteistyötä ja siten rekrytointitukijaksoja. Osana kehittämistä Helsinki-lisän viestinnässä ja palvelumuotoilussa on mukana viestintätoimisto. Lisäksi Helsinki-lisällä palkatuille työntekijöille tarjolla olevia kaupungin työllisyyskoulutuksia tarjotaan jatkossa tehostetusti jatkotyöllistymisen parantamiseksi.

Myöntämisperusteiden päivittäminen

Vaikka uudistetun Helsinki-lisän vaikuttavuudesta henkilöiden työllistämiseen tukijakson jälkeen saadaan kattavampi käsitys vasta vaikuttavuusmittaristo-seurantakyselyn valmistumisen yhteydessä keväällä 2017, ehdotetaan tässä yhteydessä myöntämisperusteiden päivittämistä. Päivittämistarve perustuu yhä jatkuneeseen pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun, työllisyyspalveluiden asiakkaiden yhdenvertaisuuden parantamiseen sekä palveluiden nopean pilotoinnin tarpeeseen. Lisäksi myöntämisperusteiden päivittämisellä varaudutaan toimintaympäristömuutoksiin odotettavissa olevan työssäoloehdon muutoksen myötä pidentämällä tuen enimmäiskestoja.

Uudet kohderyhmät pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi

Myöntämisperusteiden päivittämisessä ehdotetaan Helsinki-lisän kohderyhmiä koskemaan sellaisia työllistymisen tukea tarvitsevia uusia

kohderyhmiä, joiden työttömyyden pitkittymiseen voitaisiin vaikuttaa myönteisesti Helsinki-lisän avulla. Helsinki-lisän kohderyhmälajajennus tarkoittaisi tuen ulottamista a) kaksi vuotta (24 kk 28 kk:n aikana) työttömänä olleisiin, b) kuntien velvoitetyöllistettäviin sekä c) kaikkiin työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkaisiin.

Muutosten myötä kohderyhmän koko kasvaisi arviolta 35 prosenttia noin 20 000 henkilöstä 27 000 henkilöön. Lyhentämällä työttömyyden keston vaatimusta saadaan Helsinki-lisän piiriin erityisesti sellaisia työnhakijoita, jotka voivat työllistyä rekrytointituella yrityksiin ja joiden jatkotyöllistymiselle on paremmat edellytykset. Muutokset parantavat sekä Helsinki-lisän kattavuutta että Helsinki-lisäjaksojen vaikuttavuutta ja ehkäisevät työmarkkinatuen kuntaosuuden piiriin päätymistä.

a) Kaksi vuotta työttömänä olleet. Työttömyyden keston alarajaa Helsinki-lisän saamiseksi ehdotetaan laskettavan kahteen vuoteen. Tällä hetkellä Helsinki-lisän nykyiset myöntämisperusteet rajaavat tuen piiristä monia, joiden tilanteeseen Helsinki-lisä voi tuoda ratkaisun. Palvelutarve Helsinki-lisään syntyy jo ennen kuntaosuuslistalle päätymistä. Koska työllistymisen todennäköisyys on varsin pieni työttömyysjakson pitkittyttyä monivuotiseksi, on kaupungin etujen mukaista pyrkiä katkaisemaan työttömyysjakso ennaltaehkäisevästi jo ennen kuntaosuuslistalle päätymistä. Kaksi vuotta kestänyt työttömyys on myös viestinnällisesti selkeä kriteeri sekä työnhakijoille että työnantajille verrattuna nykyiseen hallinnolliseen rajaukseen 300 passiivisesta työmarkkinatuki-päivästä.

b) Kuntien velvoitetyöllistettävät. Kunnilla on velvollisuus järjestää TE-toimiston osoituksesta kuuden kuukauden ajaksi työntekomahdollisuus 57-59-vuotiaille työttömille työnhakijoille, joiden oikeus palkansaajan työttömyyspäivärahaan päättyy. Kaupungin palkatessa työllistämismelvoitteen piiriin kuuluvan henkilön, TE-toimisto maksaa palkkatukena 50 % velvoitetyöllistetyn palkkakustannuksista. Kunnan työllistämismelvoitteen piiriin tulevat työnhakijat eivät nykyisellään ole oikeutettuja Helsinki-lisään, koska he eivät ole saaneet työmarkkinatukea. Kaupungin kannattaa kuitenkin pyrkiä tukemaan heidän työllistymistään muuallekin kuin kaupunkiorganisaatioon, koska TE-toimiston osoittaman työllistämismelvoitteen välttäminen säästää kaupungin palkkakustannuksista, mahdollistaa työnhakijalle pääsyn paremmin osaamistaan vastaavaan työhön ja luo paremmat edellytykset jatkotyöllistymiselle. Velvoitetyöllistettävät ovat saaneet työttömyysetuutta noin kaksi vuotta, joten muutos ei erikseen kasvata kohderyhmää.

c) Monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkaat. Vuoden 2017 alussa työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) siirtyy kaupunginkanslian alaisuuteen. Monialaisen yhteispalvelun tarve arvioidaan,

19.12.2016

kun työtön on saanut työmarkkinatukea vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella; täyttänyt 25 vuotta ja hän on ollut työtön yhtäjaksoisesti 12 kuukautta; tai alle 25-vuotias ja hän on ollut työtön yhtäjaksoisesti kuusi kuukautta. TYP-asiakkuus riittää henkilön kohdalla todisteeksi palvelutarpeesta ja Helsinki-lisän hyödyistä. Nykyiset myöntämisperusteet rajaavat arviolta 1600 asiakasta tuen ulkopuolelle. Työelämään siirtyminen sijoittuu pääasiassa TYP-asiakkuuden loppupäähän, jolloin suurin osa asiakkaista on ollut työttömänä vähintään kahden vuoden ajan.

Palveluiden nopea pilotointi

Helsinki-lisän myöntäminen nykyistä joustavammin kaupungin työllisyydenhoidon kokeilujen kohderyhmille mahdollistaisi uusien, nykyistä vaikuttavampien, toimintatapojen syntymisen työllisyydenhoidossa. Jotta myöntämisedellytyksistä voidaan poiketa, on kokeilulla oltava hallittava asiakasvirta.

Helsinki-lisän tukijaksojen enimmäiskeston pidentäminen

Alustavien tietojen mukaan vuoden 2017 alusta on tulossa TE-hallinnon linjaus, jossa palkkatukityö kerryttää työssäoloehto vain 75-prosenttisesti nykyisen 100 prosentin sijaan. Riittävällä jakson pituudella varmistetaan työssäoloehdon täytyminen tukityön aikana ja siten henkilöiden poistuminen kuntaosuuslistalta. Tästä syystä ehdotetaan tuen keston enimmäiskeston nostamista kymmeneen kuukauteen.

Tukijakson pidentäminen vaikuttaa nykyisin vuoden mittaisesta työsuhteesta Helsinki-lisä-tukijakso mukaanlukien kertapalkkiona maksettavan rekryointipalkkion määräytymiseen. Kymmenen tukikuukauden jälkeen nykyinen vuoden työsuhteen vaatimus ei ole merkittävä, joten sen sijaan ehdotetaan, että tukijakson jälkeen vähintään kuusi kuukautta jatkuneesta työsuhteesta maksetaan kertapalkkiona rekryointipalkkio.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, Palvelupäällikkö, puhelin: 0403526791
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsinki-lisän raportointi ja arviointi -raportti
- 2 Ehdotetut Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet
- 3 Voimassa olevat Helsinki-lisän myöntämisen periaatteet

19.12.2016

Kj/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.08.2015 § 743

HEL 2015-006992 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä 1 olevat työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämistä koskevat perusteet noudatettavaksi 1.7.2015 lukien ja oikeuttaa kaupunginkanslian elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita periaatteiden soveltamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti kumota kaupunginhallituksen 6.5.2013 tekemän päätöksen § 567 Helsinki-lisän myöntämisen perusteista.

Lisäksi kaupunginhallitus edellytti arviointia ja raportointia syksyllä 2016 työllisyydenhoidon Helsinki-lisästä. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota lisän vaikuttavuuden arviointiin työllisyyden hoidossa.

Käsittely

17.08.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään Lasse Männistön vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Samalla kaupunginhallitus edellyttää arviointia ja raportointia syksyllä 2016 työllisyydenhoidon Helsinki-lisästä. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota lisän vaikuttavuuden arviointiin työllisyyden hoidossa.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

10.08.2015 Pöydälle

22.06.2015 Pöydälle

19.12.2016

Kj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1156

Olympiastadionia koskevan vuokrasopimuksen muuttaminen

HEL 2016-012430 T 10 01 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää liikuntalautakunnalle oikeuden muuttaa liikuntaviraston ja Stadion-säätiön välistä vuokrasopimusta seuraavin ehdoin liitteen mukaisesti:

Tällä vuokrasopimuksen lisäliitteellä sovitaan liikuntaviraston ja Stadion-säätiön (jäljempänä säätiö) 9.12.2008 tehdyn pitkäaikaisen vuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamisesta siten, että vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana 12 kuukauden irtisanomisajalla molemminpuolisin irtisanomisajoin niin, että ensimmäinen mahdollinen irtisanomisajan alkamispäivä on 31.12.2034 ja tämän jälkeen kunkin kuukauden viimeinen päivä.

Lisäksi voimassa olevaa vuokrasopimuksen kohtaa 8 (Siirto-oikeus) muutetaan niin, että vuokralaisella ei ole oikeutta siirtää vuokraoikeutta toiselle ilman vuokranantajan suostumusta.

Vuokrasopimuksen tarkentamista koskeva velvoite

Sopijapuolet sitoutuvat tarkentamaan vuokrasopimuksen ehtoja seuraavasti:

Sopijapuolet sitoutuvat tarkentamaan sopimusta viimeistään yhden (1) kuukauden kuluttua perusparannus- ja uudistamishankkeen valmistuttua vastaamaan hankkeen valmistuttua täsmentyneitä tietoja mm. vuokra-alan, vuokran ja vuokraa koskevan arvonlisäveron suhteen kuitenkin siten, että vuokra-aika ja irtisanomisaika eivät lyhene edellä mainitusta.

Tulevien ylläpitoon sisältyvien ylläpito- ja vuosikorjausten kustannusten osalta vuokranantajalla on oikeus korottaa vuokran määrää kulloinkin siltä osin, kun vuokranantajalle aiheutuu arvonlisäverotappioita.

Mikäli sopimusaikana tapahtuu vuokran määrään vaikuttavia muutoksia, liikuntavirastolla on oikeus korottaa säätiön vuokraa vastaavalla tavalla.

Kunnossapito

Hankkeen valmistuttua säätiö on velvollinen laatimaan ja ylläpitämään viiden vuoden kunnossapitosuunnitelmaa. Kunnossapitosuunnitelman

19.12.2016

tarkoituksena on Olympiastadionin arvon ja teknisen kunnon säilyminen vuosikorjauksia jaksottamalla siten, että tilakokonaisuus palvelee toimintaa pitkällä aikavälillä.

Kunnossapitosuunnitelma on ensimmäisen kerran laadittava viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistuttua. Säätiön on esiteltävä kunnossapitosuunnitelma kaupungille tarvittaessa tai vähintään 12 kuukauden välein. Kunnossapitosuunnitelma on hyväksyttävä kaupungilla.

Säätiöllä on velvollisuus pitää kunnossapitosuunnitelmaa yllä jatkuvasti Kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta tehdyn sopimuksen (13.3.2013) ja siihen tehdyn lisäyksen (4.3.2015) mukaisesti.

Kunnossapitosuunnitelman perusteella kaupunki, valtio ja säätiö sopivat vuosittaisesta kunnossapitokustannusten euromäärästä, joista säätiö vastaa. Näistä kustannuksista on sovittava vuosittain kaupungin talousarviovalmistelun yhteydessä, ennen säätiön avustushakemuksen jättämistä, myöhemmin kaupungin ilmoittamaan määräpäivään mennessä. Säätiö vastaa tässä yhteydessä mahdollisesti tehtävistä tarkennusten sisällyttämisestä kunnossapitosuunnitelmaan.

Säätiö raportoi kunnossapitosuunnitelman toteuttamisesta vuosittain kaupungin talousarviovalmistelun yhteydessä, myöhemmin kaupungin ilmoittamaan määräpäivään mennessä Helsingin kaupungille sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Raportista on ilmentävä, mitä kunnossapitotoimia säätiö on toteuttanut. Säätiö on velvollinen tekemään tarvittavat lisätyöt sille asetetussa määräajassa, jos kunnossapitotoimenpiteet eivät ole olleet riittävät. Arvion kunnossapitotoimien riittävydestä tekee kaupunki.

Mikäli kunnossapitosuunnitelma ei toteudu, tai säätiö ei noudata velvollisuuttaan kunnossapitotoimien toteuttamisesta, kaupungilla on oikeus teettää kunnossapitotoimet säätiön kustannuksella.

Sopijapuolet toimivat yhteistyössä vuokrasopimuksen, tämän vuokrasopimuksen lisäliitteen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, kuten sopijapuolten ja valtion sopimassa sopimuksessa 13.3.2013 ja lisäyksessä mainittuun sopimukseen 10.3.2015 on sovittu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

19.12.2016

Sj/3

hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrasopimuksen lisäliite
- 2 Vuokrasopimus 2008
- 3 Sopimus 2013
- 4 Lisäys sopimukseen 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntalautakunta esittää 17.11.2016, että kaupunginhallitus myöntäisi liikuntalautakunnalle oikeuden muuttaa liikuntaviraston ja Stadion-säätiön välistä vuokrasopimusta.

Kaupunginhallitus on 17.11.2008 päättänyt oikeuttaa liikuntalautakunnan tekemään vuokrasopimuksen Stadion-säätiön kanssa. Liikuntavirasto on liikuntalautakunnan 9.12.2008 tekemän päätöksen perusteella vuokrannut 1.1.2009 alkaen Stadion-säätiölle 14. kaupunginosassa (Taka-Töölö) yleisten rakennusten tontilla 91-14-514-3 sijaitsevan Olympiastadionin pihapiireineen, yhteensä noin 14 397 m², liikunta- ja kulttuuritoimintaa varten. Vuokrasopimus on voimassa tällä hetkellä 31.12.2028 asti.

Olympiastadionin peruskorjaus- ja laajennushanke on käynnissä Stadion-säätiön toimesta. Rahoitukseen liittyen on syntynyt tarve pidentää vuokra-aikaa.

Kiinteistöviraston tilakeskuksen ja liikuntaviraston väliseen vuokrasopimukseen, joka koskee Olympiastadionia, on tehty muutos ja lisäys. Sen mukaan sopimus on voimassa 1.11.2016 lukien toistaiseksi molemminpuolisin 12 kuukauden irtisanomisajoin siten, että ensimmäinen mahdollinen irtisanomisajan alkamispäivä on 31.12.2034 ja tämän jälkeen kunkin kuukauden viimeinen päivä.

Helsingin kaupunki ja valtio ovat allekirjoittaneet 13.3.2013 sopimuksen yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta. Lisäys sopimukseen on allekirjoitettu 10.3.2015.

Kaupungin ja valtion välisen sopimuksen mukaan kaupunki ja säätiö sitoutuvat tarkentamaan voimassa olevan vuokrasopimuksen ehtoja Olympiastadionin kunnossapidon osalta.

Peruskorjaus- ja laajennushankkeen on arvioitu valmistuvan vuonna 2019, jonka jälkeen vuokrasopimus uusitaan (arviolta vuoden 2020 alussa) vastaamaan hankkeen tietoja.

Vuokrasopimuksen lisäliitteeseen ei tässä vaiheessa voi laatia arvioita, miten kunnossapitokustannukset mahdollisesti tulevat muuttumaan, koska hanke on kesken. Myöskään arviota tilakeskuksen perimän vuokran määrästä hankkeen valmistuttua ei vielä voida tehdä.

Säätiö veloitetaan laatimaan ja ylläpitämään viiden vuoden kunnossapitosuunnitelmaa, jonka toteutumisesta se raportoi vuosittain kaupungille sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Kunnossapitosuunnitelman perusteella valtio, kaupunki ja säätiö sopivat vuosittaisesta asianmukaisesta kunnossapitokustannusten euromäärästä. Näin on sovittu vuonna 2015 allekirjoitetussa lisäyksessä sopimukseen Helsingin kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusrannushankkeen rahoittamisessa.

Vuokrasopimuskauden jatkaminen on perusteltua rahoituksen järjestämiseen liittyvistä syistä. Opetus- ja kulttuuriministeriön antamissa ohjeissa "Liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen rakentamisavustukset" todetaan, että avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hankittava omaisuus tulee avustuksen saajan omistukseen. Tontin osalta edellytetään lisäksi, että avustuksen saaja omistaa tai pitkäaikaisella vuokrasopimuksella hallitsee maapohjaa, jolla rakennus tai laitos sijaitsee. Maanvuokrasopimuksen tulee olla voimassa vähintään 15 vuotta avustuksen myöntämisestä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrasopimuksen lisäliite
- 2 Vuokrasopimus 2008
- 3 Sopimus 2013
- 4 Lisäys sopimukseen 2015

Muutoksenhaku

19.12.2016

Sj/3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikuntalautakunta
Liikuntavirasto

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 17.11.2016 § 145

HEL 2016-012430 T 10 01 03

Eesitys

Esittelijä muutti esitystään siten, että vuokrasopimuksen voimassaoloaika täsmennetään kuulumaan seuraavasti.

Tällä vuokrasopimuksen lisäliitteellä sovitaan liikuntaviraston ja Stadion-säätiön (jäljempänä säätiö) 9.12.2008 tehdyn pitkäaikaisen vuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamisesta siten, että vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana 12 kuukauden irtisanomisajalla molemminpuolisin irtisanomisajoin niin, että ensimmäinen mahdollinen irtisanomisajan alkamispäivä on 31.12.2034 ja tämän jälkeen kunkin kuukauden viimeinen päivä.

Lisäksi esittelijä muutti esitystään siten, että kohdassa "Vuokrasopimuksen tarkentamista koskevan velvoite" kappale 3 poistettiin ja korvattiin viimeisellä kappaleella seuraavasti:

Mikäli sopimusaikana tapahtuu vuokran määrään vaikuttavia muutoksia, liikuntavirastolla on oikeus korottaa säätiön vuokraa vastaavalla tavalla.

Liikuntalautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Liikuntalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus myöntäisi liikuntalautakunnalle oikeuden muuttaa liikuntaviraston ja Stadion-säätiön välistä vuokrasopimusta seuraavin ehdoin:

Tällä vuokrasopimuksen lisäliitteellä sovitaan liikuntaviraston ja Stadion-säätiön (jäljempänä säätiö) 9.12.2008 tehdyn pitkäaikaisen vuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamisesta siten, että vuokrasopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana 12 kuukauden irtisanomisajalla molemminpuolisin irtisanomisajoin niin, että ensimmäinen mahdollinen ir-

tisa-nomisajan alkamispäivä on 31.12.2034 ja tämän jälkeen kunkin kuukauden viimeinen päivä.

Lisäksi voimassa olevaa vuokrasopimuksen kohtaa 8 (Siirto-oikeus) muutetaan niin, että vuokralaisella ei ole oikeutta siirtää vuokraoikeutta toiselle ilman vuokranantajan suostumusta.

Vuokrasopimuksen tarkentamista koskeva velvoite

Sopijapuolet sitoutuvat tarkentamaan vuokrasopimuksen ehtoja seuraavasti.

Sopijapuolet sitoutuvat tarkentamaan sopimusta viimeistään yhden (1) kuukauden kuluttua perusparannus- ja uudistamishankkeen valmistuttua vastaamaan hankkeen valmistuttua täsmentyneitä tietoja mm. vuokra-alan, vuokran ja vuokraa koskevan arvonlisäveron suhteen kuitenkin siten, että vuokra-aika ja irtisanomisaika eivät lyhene edellä mainitusta.

Tulevien ylläpitoon sisältyvien ylläpito- ja vuosikorjausten kustannusten osalta vuokranantajalla on oikeus korottaa vuokran määrää kulloinkin siltä osin kun vuokranantajalle aiheutuu arvonlisäverotappioita.

Mikäli sopimusaikana tapahtuu vuokran määrään vaikuttavia muutoksia, liikuntavirastolla on oikeus korottaa säätiön vuokraa vastaavalla tavalla.

Kunnossapito

Hankkeen valmistuttua säätiö on velvollinen laatimaan ja ylläpitämään viiden vuoden kunnossapitosuunnitelmaa. Kunnossapitosuunnitelman tarkoituksena on Olympiastadionin arvon ja teknisen kunnan säilyminen vuosikorjauksia jaksottamalla siten, että tilakokonaisuus palvelee toimintaa pitkällä aikavälillä.

Kunnossapitosuunnitelma on ensimmäisen kerran laadittava viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa peruskorjaus- ja laajennushankkeen valmistuttua. Säätiön on esiteltävä kunnossapitosuunnitelma kaupungille tarvittaessa tai vähintään 12 kuukauden välein. Kunnossapitosuunnitelma on hyväksyttävä kaupungilla.

Säätiöllä on velvollisuus pitää kunnossapitosuunnitelmaa yllä jatkuvasti Kaupungin ja valtion välisestä yhteistyöstä Helsingin Olympiastadionin perusparannushankkeen rahoittamisesta tehdyn sopimuksen (13.3.2013) ja siihen tehdyn lisäyksen (4.3.2015) mukaisesti.

Kunnossapitosuunnitelman perusteella kaupunki, valtio ja säätiö sopivat vuosittaisesta kunnossapitokustannusten euromäärästä, joista sää-

tiö vastaa. Näistä kustannuksista on sovittava vuosittain kaupungin talousarviovalmistelun yhteydessä, ennen säätiön avustushakemuksen jättämistä, myöhemmin kaupungin ilmoittamaan määräpäivään mennessä. Säätiö vastaa tässä yhteydessä mahdollisesti tehtävistä tarkennusten sisällyttämisestä kunnossapitosuunnitelmaan.

Säätiö raportoi kunnossapitosuunnitelman toteuttamisesta vuosittain kaupungin talousarviovalmistelun yhteydessä, myöhemmin kaupungin ilmoittamaan määräpäivään mennessä Helsingin kaupungille sekä opetus- ja kulttuuriministeriölle. Raportista on ilmevä, mitä kunnossapitotoimia säätiö on toteuttanut. Säätiö on velvollinen tekemään tarvittavat lisätyöt sille asetetussa määräajassa, jos kunnossapitotoimenpiteet eivät ole olleet riittävät. Arvion kunnossapitotoimien riittävydestä tekee kaupunki.

Mikäli kunnossapitosuunnitelma ei toteudu, tai säätiö ei noudata velvollisuuttaan kunnossapitotoimien toteuttamisesta, kaupungilla on oikeus teettää kunnossapitotoimet säätiön kustannuksella.

Sopijapuolet toimivat yhteistyössä vuokrasopimuksen, tämän vuokrasopimuksen lisäliitteen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi (kuten sopijapuolten ja valtion sopimassa sopimuksessa 13.3.2013 ja lisäyksessä mainittuun sopimukseen 10.3.2015 on sovittu.

Liikuntalautakunta päättää, että viraston päälliköllä on oikeus tehdä tarvittavat vähäiset, teknisluonteiset muutokset lisäliitteen tekstiin.

Lisäksi liikuntalautakunta päättää, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

17.11.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Riitta Hämäläinen-Bister

Esittelijä

va. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

§ 1157

Lausunnon antaminen opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksestä laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liit- tyviksi laeiksi

HEL 2016-012290 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa

Lakiesityksen mukaan jatkossa ammatillisen osaamisen hankkimista, osoittamista ja todentamista säänneltäisiin yhdellä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalla. Nykyisistä erillisistä ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen luvista luovuttaisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntäisi edelleen koulutuksen järjestämisluvan, jossa määrättäisiin tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta.

Yksi järjestämislupa kaikelle ammatilliselle koulutukselle on kannatettavaa. Yksi järjestämislupa antaa koulutuksen järjestäjälle mahdollisuuden päättää koulutuksen kohdentumisesta väestön ja työelämän koulutustarpeitten mukaan. Kaupunginhallitus tuo esille, että Helsingin kaupungin nykyinen järjestämislupa on liian suppea työelämän osaamistarpeisiin vastaamiseksi. Nopeasti muuttuvan työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen edellyttää useiden eri alojen ja tutkintojen yhdistelmiä. Jotta Helsingin kaupunki pystyy kouluttamaan moniosaajia työelämän tarpeisiin, on järjestämisluvan laajentaminen uusiin tutkintoihin ja tutkinnon osiin välttämätöntä. Lisäksi monipuolisempi koulutustarjonta mahdollistaa väärän alavalinnan tehneiden opiskelijoiden ohjaamisen toiseen tutkintoon ilman opintojen keskeyttämistä. Helsingin kaupungilla suurena monialaisena koulutuksen järjestäjänä tulee olla mahdollisuus hyödyntää koko tutkintojärjestelmää tarjotessaan opiskelijoille yksilöllisiä koulutuspolkuja samalla tavoin kuin tämä mahdollisuus on muilla suurilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä.

Kaupunginhallitus huomauttaa, että lakiesityksessä ei oteta kantaa kaksoistutkinnon suorittamiseen. Kaksoistutkinto on kuitenkin merkittävä asia asiakaslähtöisessä opiskelumahdollisuuksien tarjonnassa ja tämä mahdollisuus tulisi edelleen säilyttää. Lakiesityksessä ei ole mainintaa urheilijoiden ammatillisen koulutuksen erityistehtävästä. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että urheilijoille suunnattua erityistehtävää jatketaan. Erityistehtävän myötä urheilijoilla on mahdollisuus suorittaa am-

matti ja urheilu-uran päättyessä heillä olisi mahdollisuudet työllistyä. Ilman erityistehtävää on opiskelun ja urheilun yhdistäminen mahdotonta.

Lakiesityksen mukaan järjestämislupa myönnetään tiettyihin tutkintoihin eikä muita koulutuksia saisi järjestää eikä ostaa toisilta koulutuksen järjestäjiltä. Jatkossa koulutuksen järjestäjät voisivat järjestää oppisopimuskoulutustakin vain koulutustehtävänsä mukaisissa tutkinnoissa. Tämä vaikuttaisi noin 70 järjestäjän toimintaan ja koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksiin vastata työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeista lähtevään kysyntään merkittävästi, koska nykyisin oppisopimuskoulutusta on ollut mahdollista järjestää kaikilla koulutusaloilla. Koulutuksen saataavuuteen ehdotetulla muutoksella olisi vaikutuksia, koska muutos kaventaisi merkittävästi oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksia vastata joustavasti työelämän osaamistarpeisiin.

Oppisopimuskoulutuksen tietopuolisen koulutuksen rajaaminen koulutuksenjärjestäjäkohtaisesti vain järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin supistaisi oppisopimuskoulutuksen järjestämistä merkittävästi myös Helsingin kaupungilla, ellei järjestämislupaa laajennettaisi uusiin tutkintoihin. Kun Helsingin kaupungilla ei ole ollut kaupan ja hallinnon alan koulutusta järjestämisluvassaan, se on hankkinut oppisopimuskoulutuksen tietopuolista koulutusta kaupan ja hallinnon alan tutkinnoissa muilta koulutuksen järjestäjiltä. Esimerkiksi vuonna 2015 kaupan ja hallinnon tutkintoja kaikista oppisopimuksista oli 31 %. Jos Helsingin kaupunki ei voisi jatkossa järjestää kaupan ja hallinnon alan oppisopimuskoulutusta, se ei pystyisi vastaamaan joustavasti ja nopeasti työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin ajatellen esimerkiksi monialaisia työnantajia. Monialaisten työnantajien mahdollisuudet hankkia oppisopimuskoulutusta hankaloituisivat, sillä heidän olisi jatkossa hankittava oppisopimuskoulutusta useammalta koulutuksen järjestäjältä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että uusimuotoista järjestämislupaa myönnettäessä arvioidaan myös koulutuksen järjestäjän edellytykset ja osaaminen oppisopimuskoulutuksen järjestämiseksi, eikä lupaa myönnettäisi automaattisesti kaikille nykyisen ammatillisen perus- tai lisäkoulutuksen järjestämisluvan omaaville.

Lakiesityksen mukaan järjestämislupa mahdollistaa koulutuksen järjestämisen myös oman toiminta-alueen ulkopuolella. Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla on jo tällä hetkellä useita kymmeniä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Jos koulutuksen järjestäjiä tulee toiminta-alueen elinkeinoelämän ulkopuolelta vielä lisää, on huolena se, ettei kaikkein toimijoiden koulutus kohdennu työelämän ja opiskelijoiden tarpeen mukaisesti. Toiminta-alueen ulkopuolisten voi olla vaikeaa tuntea pääkaupunkiseudun työelämän ja työpaikkojen tarpeita, jolloin myös koulutuksen sisältö ja laatu eivät kohdennu tarkoituksenmukaisella tavalla.

Helsingin kaupunki on sitoutunut hoitamaan koulutustakuuta tarjoamalla opiskelupaikan kaikille ilman toisen asteen koulutusta oleville nuorille. Jos koulutuksen järjestäjiä on alueella useilta eri toiminta-alueilta, on huolena se, ettei nuoriso- ja koulutustakuun toteutumista pystytä hoitamaan ja koordinoimaan laadukkaasti ja riittävästi.

Koulutukseen hakeutuminen ja henkilökohtaistaminen

Ammatilliseen koulutukseen hakeutumisessa olisi lakiesityksen mukaan kaksi pääväylää. Näitä olisivat jatkuva haku ja valtakunnallinen yhteishaku. Yhteishaku järjestettäisiin keväällä ja olisi tarkoitettu perusopetuksen päättäneille sekä muille vailla ammatillista tutkintoa oleville. Jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjät päättäisivät hakuajoista ja muista hakemiseen liittyvistä menettelyistä. Kaikessa ammatillisessa koulutuksessa otettaisiin lakiesityksen mukaan käyttöön yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi, johon kirjataan yksilön saavutettu osaaminen, puuttuva osaamisen hankkiminen, osaamisen osoittaminen, arviointi sekä tarvittavat tukitoimet.

Koulutukseen hakeutumisessa pääpainon siirtyminen jatkuvaan haakuun on hyvä uudistus ja tukee asiakaslähtöisyyttä. Yhteishaun säilyttäminen perusopetuksen päättäneiden hakuväylänä on kannatettavaa. Yhteishakuun liittyen lakiesitykseen on kirjattu oppimisvalmiuksia mittaava koe niille hakijoille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen oppimäärää tai todistus ei ole muutoin vertailukelpoinen. Tämä oppimisvalmiuksia mittaava koe asettaisi yhteishaussa hakevat hakijat kuitenkin eriarvoiseen asemaan jatkuvan haun hakijoiden kanssa. Helsingissä huolena on suuri maahanmuuttajahakijoiden määrä, joita kyseinen koe ei riittävästi huomioi. Yhteishaun hakuryhmänä voisi olla pelkästään perusopetuksen päättäneet ja jatkuvan haun kohderyhmä olisivat muut hakijat. Näin jatkuvan haun hakumenettelyistä päättäisi koulutuksen järjestäjä itse ja se palvelisi moninaista hakijaryhmää parhaiten.

Yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi kaikkeen ammatilliseen koulutukseen on kannatettavaa. Henkilökohtaistamista yksinkertaistetaan siirtymällä yhteen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan. Tämä on tasavertaisuuden ja osaamisperusteisuuden kannalta hyvä asia. Yhdenmukaisella henkilökohtaistamisprosessilla mahdollistetaan opintojen asiakaslähtöinen suunnittelu ja toteutus.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilökohtaistamisprosessi on kirjattu lakiesitykseen liian yksityiskohtaisesti. Laissa voitaisiin säätää kyseisen prosessin pääpiirteet. Sisällöt pitäisi olla koulutuksen järjestäjän päätettävissä.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan lakiesityksen mukaan tarvittavat tukitoimet opiskelijan osaamisen saavutta-

miseksi. Lakiesityksen mukaan erityinen tuki ulotetaan koskemaan kaikkia opiskelijoita, mikä on kannatettavaa opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Erityisen tuen ulottaminen kaikkiin opiskelijoihin, myös aikuisiin, edellyttää kuitenkin merkittävien lisäresurssien tarvetta.

Työpaikalla järjestettävä koulutus

Lakiesityksen mukaan pääpaino ammatillisen osaamisen saavuttamiseen siirtyisi työpaikoille. Kaikki työelämässä järjestettävä koulutus tapahtuisi joko koulutussopimuksella tai oppisopimuksella. Kummankin sopimuksen puitteissa työpaikalla voitaisiin toteuttaa tavoitteellista ja ohjattua oppimista opiskelijan ja työnantajan kannalta kulloinkin soveltuvimmalla tavalla. Lakiesityksessä oppisopimus perustuisi määräaikaiseen työ- tai virkasuhteeseen, kun taas koulutussopimus ei olisi työsuhteinen. Osaamisen arviointi tapahtuisi lakiesityksen mukaan työelämässä. Osaamisen arvioinnista vastaisi kaksi koulutuksen järjestäjän nimeämää arvioijaa, joista toinen edustaisi koulutuksen järjestäjää ja toinen työelämää.

On hyvä, jos opiskelija pystyy joustavammin opiskelemaan välillä koulutussopimuksella ja välillä oppisopimuksella. Vaarana on, että yrityksen kannalta ns. palkaton koulutussopimus nähdään houkuttelevampana vaihtoehtona, jolloin oppisopimusten solmiminen vaikeutuu. Vaikka esityksessä todetaankin, että oppisopimus solmitaan silloin, kun opiskelija hankkii suurimman osan osaamisestaan työelämässä, jää koulutussopimuksen ja oppisopimuksen suhteen määrittely lakiesityksessä epäselväksi. Kaupunginhallitus toteaa, että koulutussopimukseen pitäisi määritellä ajallinen rajaus, jotta oppisopimus säilyy kannattavana vaihtoehtona yritysten kannalta.

Työelämästä on saatu palautetta, että työpaikoilla ei ole resursseja eikä valmiutta vastaanottaa nykyistä suurempaa määrää opiskelijoita. Mikäli opiskelijoiden määrä työelämässä lisääntyy merkittävästi, on huolena myös työpaikkojen vähäisyys ja tehtävien yksipuolisuus.

Työpaikoille ollaan siirtämässä yhä suurempi osa koulutuksen järjestäjille kuuluvista tehtävistä. Lakiesitykseen on kirjattu, että osaamisen osoittaminen jokaisessa ammatillisessa tutkinnon osassa tulee tehdä pääsääntöisesti työpaikalla. Tätä voi olla vaikeaa toteuttaa tilanteissa, jossa näyttöön soveltuvia työpaikkoja on vaikea saada. Näyttöjen toteutuksessa työelämän roolia korostaa myös se, että toinen näytön arvioijista on aina työelämän edustaja. Työelämään saattaa ohjautua myös opiskelijoita antamaan näytön osaamisestaan ilman koulutukseen osallistumista, jolloin työpaikka ei hyödy opiskelijan työpanokses-

ta. Tämä voi johtaa siihen, että työpaikat alkavat vaatia näytöistä erillistä korvausta.

Lakiesityksessä todetaan, että erityisestä syystä näyttö voidaan järjestää myös muualla kuin yrityksessä tai julkishallinnon työpaikassa. Epäselväksi jää, mikä tämä muu erityinen syy on. Lakiesityksessä jää myös epäselväksi, hyväksytäänkö oppilaitoksen työpaikka eli asiakastyöt tai osuuskuntatoiminta työpaikoiksi.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta säädellään laissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Lakiesityksessä rahoitus muodostuu ehdotetun säännöksen mukaan niin, että perusrahoituksen osuus olisi 50 %, suoritusrahoituksen osuus 35 %, vaikuttavuusrahoituksen osuus 15 % ja strategiarahoituksen osuus voisi vaihdella vuosittain ollen enintään 4 % tarkoitetusta kokonaismäärärahasta.

Ammatillisen koulutuksen valtion rahoituksesta päätettäisiin vuosittain valtion budjetin yhteydessä, kun nykyisin rahoitus perustuu toteutuneisiin kustannuksiin. Todellisten kustannusten mukainen rahoitus mahdollistaa kustannusten ja rahoituksen välisen läpinäkyvyyden. Koska koulutuksen järjestäjien on suunniteltava toimintaansa pitkällä aikajännteellä ja kyettävä varautumaan tuleviin koulutustarpeisiin, rahoituksen tulee olla ennakoitavissa ja riittävän vakaalla tasolla. Valtionrahoituksen tulee perustua jatkossakin koulutuksen järjestämisestä aiheutuviin todellisiin kustannuksiin, eikä esitetyllä tavalla valtion talousarvioon. Rahoituksen enimmäismäärän päättäminen vuosittain valtion talousarvion yhteydessä heikentää koulutuksen järjestäjän näkökulmasta rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Rahoituksen ennakoitavuutta heikentää lakiesityksessä opetus- ja kulttuuriministeriölle esitetty suuri harkintavalta opiskelijavuosien jakamisessa sekä eri alojen koulutusten ja tutkintojen sijoittamisessa kustannuskoreihin. Lisäksi ongelmaksi ennakoitavuudessa tulee, kun rahoitus on suhteellista eli tuloksia verrataan muihin koulutuksen järjestäjiin. Näin ollen se ei riippuisi pelkästään koulutuksen järjestäjän omista toimista, vaan myös siitä mitä muut tekevät.

Helsingin kaupungin kannalta perusrahoituksen osuus 50 % on liian pieni. Sen pitäisi olla ainakin 60 % kokonaisrahoituksesta. Kuten esityksessä on todettu, perusrahoituksen tarkoituksena on luoda ennakoitavaa (rahoitus)perustaa koulutuksen järjestämiselle. Nuorisotakuun toteuttamiseksi Helsinki on lisännyt viime vuosina ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Opiskelijamäärän kasvaessa opiskelijoiksi tulee entistä enemmän moniongelmaisia nuoria, joiden on vaikea kiinnittyä opintoihin tai mihinkään muihinkaan yhteiskunnan palveluihin. Perusra-

hoitus osaltaan kannustaa koko ikäluokan kouluttamiseen turvaamalla rahoitusta myös silloin, kun opiskelija ei eri syistä saisi suoritettua tutkinnon osia tai suorittaisi niitä keskimääräistä hitaammin. Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä tulee varmistaa jatkossakin riittävä perusrahoitus koko ikäluokan kouluttamiseksi ja erilaisten opiskelijoiden tarpeiden huomioimiseksi. Tällä taataan koulutuksellinen tase-arvo ja koulutustakuun toteutuminen.

Pääkaupunkiseudun ja erityisesti Helsingin näkökulmasta esityksen puutteena on, ettei perusrahoituksessa huomioida korottavana tekijänä vieraskielisiä opiskelijoita. Helsingin kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 23,7 % puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisikin painottaa vieraskielisyyskertomella, kuten nyt on esitetty painotettavaksi ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoita erityisopetuksen kertomella.

Vastaavasti koulutustakuun näkökulmasta 15 %:n vaikuttavuusrahoituksen osuus on liian korkea. Helsingin kaupunki on sitoutunut tarjoamaan opiskelupaikan kaikille nuorille, joiden joukossa on paljon erityistä tukea tarvitsevia ja maahanmuuttajataustaisia. Heidän voi olla muita haastavampaa työllistyä valmistumisen jälkeen. Sama haaste koskee suorituksiin perustuvaa rahoitusta.

Vaikuttavuusrahoitus määräytyisi tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen sekä opiskelijapalautteen ja työelämäpalautteen perusteella. Vaikuttavuusrahoitus määräytyisi tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymisen sekä opiskelijapalautteen (voimaan 2018, vaikuttaisi vuoden 2020 rahoitukseen) ja työelämäpalautteen (voimaan 2020, vaikuttaisi vuoden 2022 rahoitukseen) perusteella.

Esityksessä ei ole avattu vaikuttavuusrahoituksen laskentatapaa tai laskentakriteereitä, jotka on tarkoitus säätää opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Tästä johtuen vaikuttavuusrahoitukseen ei pysty ottamaan tässä vaiheessa kantaa. Opiskelija- ja työelämäpalautteen keräämisjärjestelmästä voi olla ongelmallista saada riittävän luotettavaa ja läpinäkyvää, jotta se voisi toimia rahoituksen perusteena.

Esityksen mukaan rahoitusjärjestelmä olisi suhteellinen, jolloin suoritteille ei enää asetettaisi etukäteen kiinteää yksikköhintaa, vaan koulutuksen järjestäjän saama valtionrahoitus vastaisi koulutuksen järjestäjän toteuttamien suoritteiden suhteellista osuutta kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista. Suoritusrahoitus tulisi esityksen mukaan perustumaan varsin vanhaan tietoon tutkintojen osien ja tutkintojen määrästä (varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävänä kahtena vuonna suori-

tettujen tutkintojen osien ja tutkintojen määriin). Helsingin kaupungilla on paine lisätä koulutustarjontaa. Tarjonnan lisääminen tarkoittaisi, että rahoitus pohjautuisi todellista suoritusta määrää pienempään määrään.

Myöskään strategiarahoituksen jakamisperiaatteita ei ole esitetty. Strategiarahoituksen prosentuaalinen osuus päätettäisiin esityksen mukaan valtion talousarviossa ja osuus voisi vaihdella vuosittain. Strategiarahoituksena myönnettäisiin lain 44§:n 1 momentissa tarkoitetut valtionavustukset. Tämä saattaa lisätä valtion harkinnanvaraista säätelyä ammatillisen koulutuksen rahoituksessa.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen lainsäädäntö tulee voimaan 1.1.2018. Ammatillisen koulutuksen rahoitusta alennetaan ammatillisen koulutuksen uudistuksessa 190 milj. eurolla määräämällä oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä 12,5 prosenttia järjestämislupien mukaista enimmäismäärää alhaisemmalle tasolle. Hallitusohjelmassa on kuitenkin linjaus, että pidättäydytään uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavan suuruisista velvoitteiden karsimisista tai uusien velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Helsingin kaupunki katsoo, että suurten kasvukeskusten oppilaitosten mahdollisuudet vastata kasvavaan palvelutarpeeseen tulee lainmuutoksessa turvata.

Yhteenveto

Kaupunginhallitus pitää toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistamista tarpeellisenä ja lakiesitystä ammatillisesta koulutuksesta hyvänä uudistuksena, jonka lähtökohtana on osaamisperusteisuus, asiakaslähtöisyys ja elinikäinen oppiminen. Ehdotetut lakimuutokset keventävät ja yksinkertaistavat hallintoa. Aikuisten ja nuorten koulutuksen raja-aitojen häviäminen siirtää painopisteen ikään sidotusta koulutuksesta yksilöllisistä tarpeista lähtevään koulutukseen. Ehdotetut uudistukset tuovat joustavuutta ja työelämälähtöisyyttä ammatillisen osaamisen saavuttamiseen. Muutos on opiskelijalähtöinen ja palvelee paremmin erilaisia opiskelijoita.

Kaupunginhallitus katsoo kuitenkin, että esityksessä tulisi selkeämmin kuvata lainsäädäntöhankkeen tosiasialliset tavoitteet ja se, miten ne esityksen mukaisilla muutoksilla saavutetaan. Esityksessä ei esimerkiksi selkeästi kuvata esitettyjen muutosten vaikutusta Suomen nykyiseen koulutusjärjestelmään, vaikka kyseessä on mittava koulutusjärjestelmä koskeva säädösvalmistelu. Uudistus ei saa pitkälläkään aikavälillä heikentää perusopetuksen päättävän ikäluokan kouluttautumismahdollisuuksia. Lisäksi lakiesityksen perusteluista syntyy vaikutelma, että tällä esityksellä esivalmistellaan ammatillisen koulutuksen siirtämistä val-

tion ohjauksessa oleviin ammatillisen koulutuksen osakeyhtiöihin. Ammatillisen koulutuksen järjestäminen tulisi kuitenkin säilyttää kuntien vastuulla ehdotetun yhtiöittämisen sijaan. Ammatillisen koulutuksen ohjaus-, säätely- ja rahoitusjärjestelmän tulee tukea kuntien omistajaohjausta.

Nykyinen järjestämislupa on liian suppea työelämän tarpeisiin. Jotta Helsingin kaupunki pystyy kouluttamaan moniosajia työelämän tarpeisiin, on järjestämisluvan laajentaminen uusiin tutkintoihin ja tutkinnon osiin välttämätöntä. Lakiesityksessä eri oteta kantaa kaksoistutkinnon suorittamiseen. Tämä mahdollisuus tulisi edelleen säilyttää.

Yhteishakuun liittyen lakiesitykseen on kirjattu oppimisvalmiuksia mittaava koe niille hakijoille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen oppimäärää tai todistus ei ole muutoin vertailukelpoinen. Tämä oppimisvalmiuksia mittaava koe asettaisi yhteishaussa hakevat hakijat kuitenkin eriarvoiseen asemaan jatkuvan haun hakijoiden kanssa. Helsingissä huolena on suuri maahanmuuttajakokorakenteen määrä, joita kyseinen koe ei riittävästi huomioi. Yhteishaun hakuryhmänä voisi olla pelkästään perusopetuksen päättäneet ja jatkuvan haun kohderyhmä olisivat muut hakijat. Näin jatkuvan haun hakumenettelyistä päättäisi koulutuksen järjestäjä itse ja se palvelisi moninaista hakijaryhmää parhaiten.

Rahoituksen ennakoitavuutta heikentää lakiesityksessä opetus- ja kulttuuriministeriölle esitetty suuri harkintavalta opiskelijavuosien jakamisessa sekä eri alojen koulutusten ja tutkintojen sijoittamisessa kustannuskoreihin. Lisäksi ongelmaksi ennakoitavuudessa tulee, kun rahoitus on suhteellista eli tuloksia verrataan muihin koulutuksen järjestäjiin. Näin ollen se ei riippuisi pelkästään koulutuksen järjestäjän omista toimista, vaan myös siitä mitä muut tekevät. Koulutuksen pitkäjänteinen järjestäminen edellyttää ennakoitavaa rahoitusjärjestelmää, jossa koulutuksen järjestäjä pystyy arvioimaan toimintansa laajuutta useamman vuoden eteenpäin.

Helsingin kaupungin kannalta perusrahoituksen osuus 50 % on liian pieni. Sen pitäisi olla ainakin 60 % kokonaisrahoituksesta. Kuten esityksessä on todettu, perusrahoituksen tarkoituksena on luoda ennakoitavaa (rahoitus)perustaa koulutuksen järjestämiselle. Nuorisotakuun toteuttamiseksi Helsinki on lisännyt viime vuosina ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Opiskelijamäärän kasvaessa opiskelijoiksi tulee entistä enemmän moniongelmaisia nuoria, joiden on vaikea kiinnittyä opintoihin tai mihinkään muihinkaan yhteiskunnan palveluihin. Perusrahoitus osaltaan kannustaa koko ikäluokan kouluttamiseen turvaamalla rahoitusta myös silloin, kun opiskelija ei eri syistä saisi suoritettua tutkinnon osia tai suorittaisi niitä keskimääräistä hitaammin. Toisen asteen koulutuksen rahoitusjärjestelmässä tulee varmistaa jatkossakin

riittävä perusrahoitus koko ikäluokan kouluttamiseksi ja erilaisten opiskelijoiden tarpeiden huomioimiseksi.

Pääkaupunkiseudun ja erityisesti Helsingin näkökulmasta esityksen puutteena on, ettei perusrahoituksessa huomioida korottavana tekijänä vieraskielisiä opiskelijoita. Helsingin kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 23,7 % puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisikin painottaa vieraskielisyyskertoimella, kuten nyt on esitetty painotettavaksi ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoita erityisopetuksen kertoimella. Vastaavasti koulutustakuun näkökulmasta 15 %:n vaikuttavuusrahoituksen osuus on liian korkea. Helsingin kaupunki on sitoutunut tarjoamaan opiskelupaikan kaikille nuorille, joiden joukossa on paljon erityistä tukea tarvitsevia ja maahanmuuttajataustaisia. Heidän voi olla muita haastavampaa työllistyä valmistumisen jälkeen. Sama haaste koskee suorituksiin perustuvaa rahoitusta.

Käsittely

Vastaehdotus:
Henrik Nyholm:

Korvataan kohta (36) ensimmäiset kaksi lausetta kuulumaan:

"Helsingin kaupungin kannalta perusrahoituksen osuus 50% on liian pieni. Sen pitäisi olla yli 70% kokonaisrahoituksesta"

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Henrik Nyholmin vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 10

Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Lasse Männistö, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Ei-äännet: 5

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Tuomas Rantanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 5.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.11.2016
- 2 Lakiluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa 19.12.2016 mennessä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Esityksessä ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskeva lainsäädäntö uudistettaisiin kokonaisuudessaan vastamaan tulevaisuuden osaamistarpeita yhdistämällä nykyiset ammatillisen perusopetuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, oppisopimuskoulutuksen ja erityisoppilaitosten rahoitukset. Uudistuksella toteutettaisiin toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi. Lisäksi muutettaisiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja, joita on tarpeen muuttaa ammatillisen koulutuksen reformissa.

Uudistusten tavoitteena on ammatillisen koulutuksen järjestelmä, joka vastaa aiempaa oikea-aikaisemmin, osuvammin ja tehokkaammin työelämän, yksilöiden ja yhteiskunnan yhä nopeammin muuttuviin ammatillisiin osaamistarpeisiin. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformissa vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallista merki-

tystä sekä uudistetaan koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opintokelpoisuus säilyttäen. Lisäksi huolehditaan alueellisesti kattavasta koulutuksesta sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

Ammatillista koulutusta koskevat säännökset koottaisiin yhteen lakiin, jossa lähtökohtana olisivat osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. Ammatillisessa koulutuksessa otettaisiin käyttöön yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi, jossa hakeutujalle suunniteltaisiin soveltuva tutkinto tai koulutus, tunnistettaisiin ja tunnustettaisiin aiemmin hankittu osaaminen, sekä suunniteltaisiin puuttuvan osaamisen hankkiminen, osaamisen osoittaminen ja arviointi. Koulutuksen järjestäjä päättäisi koulutuksen toteuttamistavoista. Koulutuksen järjestäjällä olisi laajat mahdollisuudet toteuttaa yksilöllisiä opintopolkuja ja hyödyntää niissä erilaisia oppimisympäristöjä ja pedagogisia ratkaisuja. Oppisopimuskoulutus säilyisi keskeisiltä osin nykyisellään. Ammatillisen koulutuksen säätely- ja ohjausjärjestelmää uudistettaisiin siten, että kaikkea ammatillista koulutusta säädeltäisiin jatkossa yhdellä järjestämisluvalla. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä ehdotetaan uudistettavaksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi yhdistämällä nykyiset ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, oppisopimuskoulutuksen ja ammatillisen erikoisoppilaitosten rahoitukset. Valtionrahoitus muutettaisiin talousarvioperusteiseksi. Painopiste siirtyisi suorituksia ja koulutuksen vaikuttavuutta painottavaksi opiskeluun käytetyn ajan laskemisen sijasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 8.11.2016
- 2 Lakiluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

19.12.2016

Sj/4

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.12.2016 § 1128

HEL 2016-012290 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.12.2016 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Henrik Nyholmin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Opetusvirasto 25.11.2016

HEL 2016-012290 T 03 00 00

Opetusvirasto antaa seuraavan lausunnon:

Tiivistelmä

Esityksessä ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista aikuiskoulutusta koskeva lainsäädäntö uudistettaisiin kokonaisuudessaan vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeita. Uudistuksella toteutettaisiin toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformi. Lisäksi muutettaisiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia sekä eräitä muita lakeja, joita on tarpeen muuttaa ammatillisen koulutuksen reformissa.

Uudistusten tavoitteena on ammatillisen koulutuksen järjestelmä, joka vastaa aiempaa oikea-aikaisemmin, osuvammin ja tehokkaammin työelämän, yksilöiden ja yhteiskunnan yhä nopeammin muuttuviin ammatillisiin osaamistarpeisiin. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformissa vahvistetaan ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallista merkitystä sekä uudistetaan koulutuksen rahoitusta ja rakenteita jatko-opin-

tokelpoisuus säilyttäen. Lisäksi huolehditaan alueellisesti kattavasta koulutuksesta sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta.

Opetusvirasto pitää toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistamista tarpeellisenä ja lakiesitystä ammatillisesta koulutuksesta hyvänä uudistuksena, vaikkakin lakiesitys kaipaa vielä joiltakin osin selkiyttämistä. Ehdotetut lakimuutokset keventävät ja yksinkertaistavat hallintoa. Aikuisten ja nuorten koulutuksen raja-aitojen häviäminen siirtää painopisteen ikään sidotusta koulutuksesta yksilöllisistä tarpeista lähtevään koulutukseen. Ehdotetut uudistukset tuovat joustavuutta ja työelämälähtöisyyttä ammatillisen osaamisen saavuttamiseen. Muutos on opiskelijalähtöinen ja palvelee paremmin erilaisia opiskelijoita.

Opetusvirasto katsoo kuitenkin, että esityksessä tulisi selkeämmin kuvata lainsäädäntöhankkeen tosiasialliset tavoitteet ja se, miten ne esityksen mukaisilla muutoksilla saavutetaan. Esityksessä ei esimerkiksi selkeästi kuvata esitettyjen muutosten vaikutusta Suomen nykyiseen koulutusjärjestelmään, vaikka kyseessä on mittava koulutusjärjestelmää koskeva säädösvalmistelu. Uudistus ei saa pitkälläkään aikavälillä heikentää perusopetuksen päättävän ikäluokan kouluttautumismahdollisuuksia. Lisäksi lakiesityksen perusteluista syntyy vaikutelma, että tällä esityksellä esivalmistellaan ammatillisen koulutuksen siirtämistä valtion ohjauksessa oleviin ammatillisen koulutuksen osakeyhtiöihin. Ammatillisen koulutuksen järjestäminen tulisi kuitenkin säilyttää kuntien vastuulla ehdotetun yhtiöittämisen sijaan. Ammatillisen koulutuksen ohjaus-, säätely- ja rahoitusjärjestelmän tulee tukea kuntien omistajaohjausta.

Tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa

Lakiesityksen mukaan jatkossa ammatillisen osaamisen hankkimista, osoittamista ja todentamista säänneltäisiin yhdellä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalla. Nykyisistä erillisistä ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen luvista luovuttaisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntäisi edelleen koulutuksen järjestämisluvan, jossa määrättäisiin tutkinnot, joita koulutuksen järjestäjällä on oikeus myöntää ja joihin se voi järjestää tutkintokoulutusta.

Yksi järjestämislupa kaikelle ammatilliselle koulutukselle on kannatettavaa. Yksi järjestämislupa antaa koulutuksen järjestäjälle mahdollisuuden päättää koulutuksen kohdentumisesta väestön ja työelämän koulutustarpeitten mukaan. Opetusvirasto tuo esille, että Helsingin kaupungin nykyinen järjestämislupa on liian suppea työelämän osaamistarpeisiin vastaamiseksi. Nopeasti muuttuvan työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen edellyttää useiden eri alojen ja tutkintojen yhdistelmiä.

Jotta Helsingin kaupunki pystyy kouluttamaan moniosaajia työelämän tarpeisiin, on järjestämisluvan laajentaminen uusiin tutkintoihin ja tutkinnon osiin välttämätöntä. Lisäksi monipuolisempi koulutustarjonta mahdollistaa väärän alavalinnan tehneiden opiskelijoiden ohjaamisen toiseen tutkintoon ilman opintojen keskeyttämistä. Helsingin kaupungilla suurena monialaisena koulutuksen järjestäjänä tulee olla mahdollisuus hyödyntää koko tutkintojärjestelmää tarjotessaan opiskelijoille yksilöllisiä koulutuspolkuja samalla tavoin kuin tämä mahdollisuus on muilla suurilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä.

Opetusvirasto huomauttaa, että lakiesityksessä ei oteta kantaa kaksoistutkinnon suorittamiseen. Kaksoistutkinto on kuitenkin merkittävä asia asiakaslähtöisessä opiskelumahdollisuuksien tarjonnassa ja tämä mahdollisuus tulisi edelleen säilyttää. Lakiesityksessä ei ole mainintaa urheilijoiden ammatillisen koulutuksen erityistehtävästä. Opetusvirasto pitää tärkeänä, että urheilijoille suunnattua erityistehtävää jatketaan. Erityistehtävän myötä urheilijoilla on mahdollisuus suorittaa ammatti ja urheilu-uran päättyessä heillä olisi mahdollisuudet työllistyä. Ilman erityistehtävää on opiskelun ja urheilun yhdistäminen mahdotonta.

Lakiesityksen mukaan järjestämislupa myönnetään tiettyihin tutkintoihin eikä muita koulutuksia saisi järjestää eikä ostaa toisilta koulutuksen järjestäjiltä. Jatkossa koulutuksen järjestäjät voisivat järjestää oppisopimuskoulutustakin vain koulutustehtävänsä mukaisissa tutkinnoissa. Tämä vaikuttaisi noin 70 järjestäjän toimintaan ja koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksiin vastata työ- ja elinkeinoelämän osaamistarpeista lähtevään kysyntään merkittävästi, koska nykyisin oppisopimuskoulutusta on ollut mahdollista järjestää kaikilla koulutusaloilla. Koulutuksen saataavuuteen ehdotetulla muutoksella olisi vaikutuksia, koska muutos kaventaisi merkittävästi oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksia vastata joustavasti työelämän osaamistarpeisiin.

Oppisopimuskoulutuksen tietopuolisen koulutuksen rajaaminen koulutuksenjärjestäjäkohtaisesti vain järjestämisluvan mukaisiin tutkintoihin supistaisi oppisopimuskoulutuksen järjestämistä merkittävästi myös Helsingin kaupungilla, ellei järjestämislupaa laajennettaisi uusiin tutkintoihin. Kun Helsingin kaupungilla ei ole ollut kaupan ja hallinnon alan koulutusta järjestämisluvassaan, se on hankkinut oppisopimuskoulutuksen tietopuolista koulutusta kaupan ja hallinnon alan tutkinnoissa muilta koulutuksen järjestäjiltä. Esimerkiksi vuonna 2015 kaupan ja hallinnon tutkintoja kaikista oppisopimuksista oli 31 %. Jos Helsingin kaupunki ei voisi jatkossa järjestää kaupan ja hallinnon alan oppisopimuskoulutusta, se ei pystyisi vastaamaan joustavasti ja nopeasti työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin ajatellen esimerkiksi monialaisia työnantajia. Monialaisten työnantajien mahdollisuudet hankkia oppisopimuskoulutusta

hankaloituisivat, sillä heidän olisi jatkossa hankittava oppisopimuskoulutusta useammalta koulutuksen järjestäjältä.

Opetusvirasto pitää tärkeänä, että uusimuotoista järjestämislupaa myönnettäessä arvioidaan myös koulutuksen järjestäjän edellytykset ja osaaminen oppisopimuskoulutuksen järjestämiseksi, eikä lupaa myönnettäisi automaattisesti kaikille nykyisen ammatillisen perus- tai lisäkoulutuksen järjestämisluvan omaaville.

Lakiesityksen mukaan järjestämislupa mahdollistaa koulutuksen järjestämisen myös oman toiminta-alueen ulkopuolella. Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla on jo tällä hetkellä useita kymmeniä ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Jos koulutuksen järjestäjiä tulee toiminta-alueen elinkeinoelämän ulkopuolelta vielä lisää, on huolena se, ettei kaikkein toimijoiden koulutus kohdennu työelämän ja opiskelijoiden tarpeen mukaisesti. Toiminta-alueen ulkopuolisten voi olla vaikeaa tuntea pääkaupunkiseudun työelämän ja työpaikkojen tarpeita, jolloin myös koulutuksen sisältö ja laatu eivät kohdennu tarkoituksenmukaisella tavalla.

Helsingin kaupunki on sitoutunut hoitamaan koulutustakuuta tarjoamalla opiskelupaikan kaikille ilman toisen asteen koulutusta oleville nuorille. Jos koulutuksen järjestäjiä on alueella useilta eri toiminta-alueilta, on huolena se, ettei nuoriso- ja koulutustakuun toteutumista pystytä hoitamaan ja koordinoimaan laadukkaasti ja riittävästi.

Koulutukseen hakeutuminen ja henkilökohtaistaminen

Ammatilliseen koulutukseen hakeutumisessa olisi lakiesityksen mukaan kaksi pääväylää. Näitä olisivat jatkuva haku ja valtakunnallinen yhteishaku. Yhteishaku järjestettäisiin keväällä ja olisi tarkoitettu perusopetuksen päättäneille sekä muille vailla ammatillista tutkintoa oleville. Jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjät päättäisivät hakuajoista ja muista hakemiseen liittyvistä menettelyistä. Kaikessa ammatillisessa koulutuksessa otettaisiin lakiesityksen mukaan käyttöön yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi, johon kirjataan yksilön saavutettu osaaminen, puuttuva osaamisen hankkiminen, osaamisen osoittaminen, arviointi sekä tarvittavat tukitoimet.

Koulutukseen hakeutumisessa pääpainon siirtyminen jatkuvaan haakuun on hyvä uudistus ja tukee asiakaslähtöisyyttä. Yhteishaun säilyttäminen perusopetuksen päättäneiden hakuväylänä on kannatettavaa. Yhteishakuun liittyen lakiesitykseen on kirjattu oppimisvalmiuksia mittaava koe niille hakijoille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen oppimäärää tai todistus ei ole muutoin vertailukelpoinen. Tämä oppimisvalmiuksia mittaava koe asettaisi yhteishaussa hakevat hakijat kuitenkin eriarvoiseen asemaan jatkuvan haun hakijoiden kanssa. Helsingissä huolena on suuri maahanmuuttajahakijoiden määrä, joita kysei-

nen koe ei riittävästi huomioi. Yhteishaun hakuryhmänä voisi olla pelkästään perusopetuksen päättäneet ja jatkuvan haun kohderyhmä olisivat muut hakijat. Näin jatkuvan haun hakumenettelyistä päättäisi koulutuksen järjestäjä itse ja se palvelisi moninaista hakijaryhmää parhaiten.

Yhtenäinen henkilökohtaistamisprosessi kaikkeen ammatilliseen koulutukseen on kannatettavaa. Henkilökohtaistamista yksinkertaistetaan siirtymällä yhteen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan. Tämä on tasavertaisuuden ja osaamisperusteisuuden kannalta hyvä asia. Yhdenmukaisella henkilökohtaistamisprosessilla mahdollistetaan opintojen asiakaslähtöinen suunnittelu ja toteutus.

Opetusvirasto toteaa, että henkilökohtaistamisprosessi on kirjattu lakiesitykseen liian yksityiskohtaisesti. Laissa voitaisiin säätää kyseisen prosessin pääpiirteet. Sisällöt pitäisi olla koulutuksen järjestäjän päätettävissä.

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan lakiesityksen mukaan tarvittavat tukitoimet opiskelijan osaamisen saavuttamiseksi. Lakiesityksen mukaan erityinen tuki ulotetaan koskemaan kaikkia opiskelijoita, mikä on kannatettavaa opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. Erityisen tuen ulottaminen kaikkiin opiskelijoihin, myös aikuisiin, edellyttää kuitenkin merkittävien lisäresurssien tarvetta.

Työpaikalla järjestettävä koulutus

Lakiesityksen mukaan pääpaino ammatillisen osaamisen saavuttamiseen siirtyisi työpaikoille. Kaikki työelämässä järjestettävä koulutus tapahtuisi joko koulutussopimuksella tai oppisopimuksella. Kummankin sopimuksen puitteissa työpaikalla voitaisiin toteuttaa tavoitteellista ja ohjattua oppimista opiskelijan ja työnantajan kannalta kulloinkin soveltuvimmalla tavalla. Lakiesityksessä oppisopimus perustuisi määräaikaiseen työ- tai virkasuhteeseen, kun taas koulutussopimus ei olisi työsuhteeseen. Osaamisen arviointi tapahtuisi lakiesityksen mukaan työelämässä. Osaamisen arvioinnista vastaisi kaksi koulutuksen järjestäjän nimeämää arvioijaa, joista toinen edustaisi koulutuksen järjestäjää ja toinen työelämää.

On hyvä, jos opiskelija pystyy joustavammin opiskelemaan välillä koulutussopimuksella ja välillä oppisopimuksella. Vaarana on, että yrityksen kannalta ns. palkaton koulutussopimus nähdään houkuttelevampana vaihtoehtona, jolloin oppisopimusten solmiminen vaikeutuu. Vaikka esityksessä todetaankin, että oppisopimus solmitaan silloin, kun opiskelija hankkii suurimman osan osaamisestaan työelämässä, jää koulutussopimuksen ja oppisopimuksen suhteen määrittely lakiesityksessä epäselväksi. Opetusvirasto toteaa, että koulutussopimukseen pi-

täisi määritellä ajallinen rajausta, jotta oppisopimus säilyy kannattavana vaihtoehtona yritysten kannalta.

Työelämästä on saatu palautetta, että työpaikoilla ei ole resursseja eikä valmiutta vastaanottaa nykyistä suurempaa määrää opiskelijoita. Mikäli opiskelijoiden määrä työelämässä lisääntyy merkittävästi, on huolena myös työpaikkojen vähäisyys ja tehtävien yksipuolisuus.

Työpaikoille ollaan siirtämässä yhä suurempi osa koulutuksen järjestäjille kuuluvista tehtävistä. Lakiesitykseen on kirjattu, että osaamisen osoittaminen jokaisessa ammatillisessa tutkinnon osassa tulee tehdä pääsääntöisesti työpaikalla. Tätä voi olla vaikeaa toteuttaa tilanteissa, jossa näyttöön soveltuvia työpaikkoja on vaikea saada. Näyttöjen toteutuksessa työelämän roolia korostaa myös se, että toinen näytön arvioijista on aina työelämän edustaja. Työelämään saattaa ohjautua myös opiskelijoita antamaan näytön osaamisestaan ilman koulutukseen osallistumista, jolloin työpaikka ei hyödy opiskelijan työpanoksesta. Tämä voi johtaa siihen, että työpaikat alkavat vaatia näytöistä erillistä korvausta.

Lakiesityksessä todetaan, että erityisestä syystä näyttö voidaan järjestää myös muualla kuin yrityksessä tai julkishallinnon työpaikassa. Epäselväksi jää, mikä tämä muu erityinen syy on. Lakiesityksessä jää myös epäselväksi, hyväksytäänkö oppilaitoksen työpaikka eli asiakastyöt tai osuuskuntatoiminta työpaikoiksi.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta säädellään laissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Lakiesityksessä rahoitus muodostuu ehdotetun säännöksen mukaan niin, että perusrahoituksen osuus olisi 50 %, suoritusrahoituksen osuus 35 %, vaikuttavuusrahoituksen osuus 15 % ja strategiarahoituksen osuus voisi vaihdella vuosittain ollen enintään 4 % tarkoitetusta kokonaismäärärahasta.

Ammatillisen koulutuksen valtion rahoituksesta päätettäisiin vuosittain valtion budjetin yhteydessä, kun nykyisin rahoitus perustuu toteutuneisiin kustannuksiin. Valtionrahoituksen tulee perustua jatkossakin koulutuksen järjestämisestä aiheutuviin todellisiin kustannuksiin, eikä esitetyllä tavalla valtion talousarvioon. Rahoituksen enimmäismäärän päättäminen vuosittain valtion talousarvion yhteydessä heikentää koulutuksen järjestäjän näkökulmasta rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä.

Rahoituksen ennakoitavuutta heikentää lakiesityksessä opetus- ja kulttuuriministeriölle esitetty suuri harkintavalta opiskelijavuosien jakamisessa sekä eri alojen koulutusten ja tutkintojen sijoittamisessa kustan-

nuskoreihin. Lisäksi ongelmaksi ennakoitavuudessa tulee, kun rahoitus on suhteellista eli tuloksia verrataan muihin koulutuksen järjestäjiin. Näin ollen se ei riippuisi pelkästään koulutuksen järjestäjän omista toimista, vaan myös siitä mitä muut tekevät.

Helsingin kaupungin kannalta perusrahoituksen osuus 50 % on liian pieni. Sen pitäisi olla ainakin 60 % kokonaisrahoituksesta. Kuten esityksessä on todettu, perusrahoituksen tarkoituksena on luoda ennakoitavaa (rahoitus)perustaa koulutuksen järjestämiselle. Nuorisotakuun toteuttamiseksi Helsinki on lisännyt viime vuosina ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkoja. Opiskelijamäärän kasvaessa opiskelijoiksi tulee entistä enemmän moniongelmaisia nuoria, joiden on vaikea kiinnittyä opintoihin tai mihinkään muihinkaan yhteiskunnan palveluihin. Perusrahoitus osaltaan kannustaa koko ikäluokan kouluttamiseen turvaamalla rahoitusta myös silloin kun opiskelija ei eri syistä saisi suoritettua tutkinnon osia tai suorittaisi niitä keskimääräistä hitaammin.

Pääkaupunkiseudun ja erityisesti Helsingin näkökulmasta esityksen puutteena on, ettei perusrahoituksessa huomioida korottavana tekijänä vieraskielisiä opiskelijoita. Helsingin kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 23,7 % puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia. Ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen opiskelijavuosia laskettaessa vieraskielisiä opiskelijoita tulisikin painottaa vieraskielisyyskertoimella, kuten nyt on esitetty painotettavaksi ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoita erityisopetuksen kertoimella.

Vastaavasti koulutustakuun näkökulmasta 15 %:n vaikuttavuusrahoituksen osuus on liian korkea. Helsingin kaupunki on sitoutunut tarjoamaan opiskelupaikan kaikille nuorille, joiden joukossa on paljon erityistä tukea tarvitsevia ja maahanmuuttajataustaisia. Heidän voi olla muita haastavampaa työllistyä valmistumisen jälkeen. Sama haaste koskee suorituksiin perustuvaa rahoitusta.

Vaikuttavuusrahoitus määräytyisi tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen sekä opiskelijapalautteen ja työelämäpalautteen perusteella. Vaikuttavuusrahoitus määräytyisi tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymisen sekä opiskelijapalautteen (voimaan 2018, vaikuttaisi vuoden 2020 rahoitukseen) ja työelämäpalautteen (voimaan 2020, vaikuttaisi vuoden 2022 rahoitukseen) perusteella.

Esityksessä ei ole avattu vaikuttavuusrahoituksen laskentatapaa tai laskentakriteereitä, jotka on tarkoitus säätää opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Tästä johtuen vaikuttavuusrahoitukseen ei pysty ottamaan tässä vaiheessa kantaa. Opiskelija- ja työelämäpalautteen kerää-

19.12.2016

misjärjestelmästä voi olla ongelmallista saada riittävän luotettavaa ja läpinäkyvää, jotta se voisi toimia rahoituksen perusteena.

Suoritusrahoitus tulisi esityksen mukaan perustumaan varsin vanhaan tietoon tutkintojen osien ja tutkintojen määristä (varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävänä kahtena vuonna suoritettujen tutkintojen osien ja tutkintojen määriin). Helsingin kaupungilla on paine lisätä koulutustarjontaa. Tarjonnan lisääminen tarkoittaisi, että rahoitus pohjautuisi todellista suoritusmäärää pienempään määrään.

Myöskään strategiarahoituksen jakamisperiaatteita ei ole esitetty. Strategiarahoituksen prosentuaalinen osuus päätettäisiin esityksen mukaan valtion talousarviossa ja osuus voisi vaihdella vuosittain. Strategiarahoituksena myönnettäisiin lain 44§:n 1 momentissa tarkoitetut valtionavustukset. Tämä saattaa lisätä valtion harkinnanvaraista säätelyä ammatillisen koulutuksen rahoituksessa.

Lisätiedot

Sanna Velin, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86726
sanna.velin(a)hel.fi

Tiina Vanhala, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
tiina.vanhala(a)hel.fi

19.12.2016

Sj/5

§ 1158

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta	15.12.2016
kaupunginmuseon johtokunta	
kaupunginorkesterin johtokunta	12.12.2016
kulttuuri- ja kirjastolautakunta	13.12.2016
liikuntalautakunta	
nuorisolautakunta	15.12.2016
opetuslautakunta	13.12.2016
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto	15.12.2016
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto	13.12.2016
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta	
suomenkielisen työväenopiston johtokunta	
taidemuseon johtokunta	
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta	14.12.2016
Helsingin kaupungin työterveys -johtokunta	14.12.2016
eläintarhan johtaja	
museojohtaja	
kaupunginorkesterin intendentti	
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori	
suomenkielinen työväenopisto:	
- rehtori	
- apulaisrehtori	
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)	
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)	
taidemuseon johtaja	
tietokeskus:	
- johtaja	
- tutkimuspäällikkö	
- tietohuoltopäällikkö	
- kehittämispäällikkö	
työterveysjohtaja	
Henkilöstön kehittämispalvelut	
- toimitusjohtaja	
Työterveys Helsinki	

19.12.2016

Sj/5

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Asia tulisi käsitellä 19.12.2016 kokoukses-
sa**

§ 1159

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdystä valituksesta Kampin tontin 80/36 ja puistoalueen ym. asemakaava-asiassa (nro 12365)

HEL 2016-011819 T 03 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunginvaltuusto on 14.9.2016 (§ 233) hyväksynyt 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 80 tontin 36 ja puistoalueen asemakaavan muutosehdotuksen 3.11.2015 päivätyn piirustuksen numero 12365 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

***** on 21.10.2016 valittanut valtuuston päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valituksen johdosta kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valituksessa esitetyt vaatimukset ja niiden keskeiset perusteet

Valituksessa on vaadittu kaupunginvaltuuston päätöksen 14.9.2016 § 233 kumoamista lainvastaisena ja mainitun päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä siltä osin kuin se koskee uusien asuntojen rakentamista Kalevankatu 57:ssä sijaitsevan rakennuksen (As. Oy Kalevanranta) lisäkerrokseen ja sisäpihan puolelle puiston reunaan tulevaan uuteen nelikerroksiseen lisärakennukseen.

Valittaja on valituksensa perusteina todennut muun muassa, että maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n edellyttämiä kulttuurihistoriaan vaikuttavia asioita ei ole lainkaan selvitetty kaavoituksen yhteydessä. Kaupunginmuseo ei ole antanut lausuntoa asemakaavan muutos ehdotuksesta. Museovirasto olisi ollut toimivaltainen taho kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön suojelussa, mutta museoviraston lausuntoa ei ole valmisteluaineistossa. Riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä ei ole tehty alueen kerrostalon ja muun rakennetun ympäristön kulttuurihistoriasta, rakennustaiteesta ja maisemakulttuurista. Yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi asumisen ja toimitilojen alueeksi, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä. Asemakaavan muutos johtaisi siihen, että nämä merkittävät arvot tuhoutuvat. Oleellinen osa rakennuksen ulkoarkkitehtuuria tuhoutuisi. Kalevankatu 57 on palkittujen ark-

kitehtien Aili ja Niilo Pulkan tuotantoa. Vesikate, jota esitetään uudelleen muotoiltavaksi, on huomattava osa rakennuksen ulkoarkkitehtuuria. Nykyiset korkeuseroina ja muotoina vaihtelevat kattorakennelmat tuhoutuisivat täysin. Talon harjakorkeuden korottaminen ja katon ulko-reunojen eteenpäin työntäminen vaikuttaa talon ulkoiseen ilmeeseen yleiskaavan vastaisesti.

Lisäksi valittaja katsoo, että asemakaava on MRL 54 §:n vastaisesti yleiskaava 2002:n vastainen. Alueen muutos ja kehittäminen on tapahtunut vastoin voimassa olevan yleiskaavan velvoittavaa lausumaa (kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti, ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä).

Asemakaavan sallima enimmäiskerrosala ylittyy jo nyt.

Asemakaavan muutos ja lisärakentaminen aiheuttaa muille oikeudenhaltijoille (osakkeenomistajille ja asukkaille) kohtuutonta haittaa ja rajoitusta. Näkymät naapuritalojen pihoilta ja Kalevankatu 57:n parvekkeilta heikkenevät selvästi. Uusi rakennus estää myös As Oy Hietalahdenkatu 12 ja As Oy Eerikinkatu 50 asunnoista näkymät puistoon.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

MRL 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n 1 momentin mukaan kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakijan kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijalla on asiassa valitusoikeus.

Kuntalain 93 §:n mukaan kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 6 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 14.9.2016 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä Helsingin kaupungin kirjaamossa 23.9.2016. Valitus on toimitettu hallinto-oikeudelle 21.10.2016. Valitus on siten tehty määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston

päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valituksen johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Valituksen hylkääminen ja tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää jäljempänä esitettävien perustein, kaupunginvaltuuston päätöksestä 14.9.2016 § 233 ilmenevien perustein, kaavaselostuksesta sekä muiden valmisteluasiakirjoista ilmenevien seikkojen perusteella valituksen hylkäämistä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen tutkimatta jättämistä siltä osin kuin se kohdistuu valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen.

Perusteet

Yleiskaavan mukaisuus

Valittaja katsoo, että asemakaavan muutos on yleiskaava 2002:n vastainen.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi asumisen ja toimitilojen alueeksi, joka on lisäksi kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Lisäksi alue kuuluu kävelykeskustaksi merkitylle alueelle.

MRL 42 §:n 1 momentin mukaan yleiskaava toimii ohjeena laadittaessa tai muutettaessa asemakaavaa. Oikeuskirjallisuudessa (Jääskeläinen, Syrjänen, Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2014, s. 337 - 338) todetaan, että ohjausvaikutus on periaatepainotteinen, kaavalla osoitetaan tavoitellun kehityksen periaatteita ja erilaisia kehittämistarpeita, eikä täsmällisempään ohjausvaikutukseen ole edellytyksiä. Yleiskaavassa ratkaistaan esimerkiksi alueen pääasiallinen käyttötarkoitus, joka tarkentuu asemakaavassa. Silloin kun yleiskaavassa esitetään kehittämistavoitteita, ne ovat kaavan laatijalle osoitettuja optimointikäskyjä, joiden sisältämiä tavoitteita ei saa asemakaavalla loukata.

Yleiskaava 2002 selostuksen mukaan yleiskaavan vaikutukset kohdistuvat yleensä arvokkaiden alueiden rajautumiseen tai miljööseen kokonaisuutena. (Yleiskaava 2002, selostus, s. 104-106) Yleiskaavassa on

otettu esiin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävät aluekokonaisuudet. Yleiskaavan kulttuurihistoriallista arvoa osoittavien aluemarkintöjen keskeisenä tavoitteena on osoittaa, mitkä ovat Helsingin rakennetun ympäristön ominaispiirteet ja keskeiset arvot ja kuinka nämä arvot integroidaan kaupunkisuunnitteluun. Yleiskaavatyön yhteydessä on kartoitettu laajalti Helsingin rakennuskantaa. Alueiden valinta on suoritettu punnitsemalla paitsi kohteiden kansainvälistä, valtakunnallista ja seudullista merkitystä, myös erityisesti kohteiden paikallista merkityksellisuyttä. Rakennetun ympäristön ja maisemakulttuurin arvot ovat helsinkiläisen identiteetin syntymisen olennaisia edellytyksiä. Ne ovat osaltaan luomassa kaupungin ja eri kaupunginosien ominaisuutta, jota kohteiden valinnalla on mahdollisimman monipuolisesti nostettu esiin. (Yleiskaava 2002, selostus, s. 165 - 174)

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävät kohteet ja alueiden rajaukset voidaan yleiskaavassa esittää vain yleispiirteisesti. Yleiskaavan tarkoituksena on asettaa tavoitteet asemakaavoitukselle ja muulle yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle. Alueiden tarkemman suunnittelun tullessa ajankohtaiseksi arvojen säilymiseen tähtääviä periaatteita on täsmennettävä.

Aluekokonaisuuksien lisäksi Helsingissä on lukuisia yksittäisiä arvokkaita rakennuksia, joiden suojelu ratkaistaan asemakaavoituksessa. Helsingin yleiskaava 2002:een valitut merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt ovat kohteita, joiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulee erityisesti panostaa. Erilaisia täydennysrakentamis- tai muita uudistamis- ja korjaustoimenpiteitä suunniteltaessa tulee asettaa erityinen paino alueiden ominaisuuteen säilymiseen. Alueiden kehittäminen tulee tapahtua niiden omista lähtökohdista käsin ja alueen erityisarvojen sanelemin ehdoin. (Yleiskaava 2002, selostus, s. 180) Yleiskaavassa ei ole otettu kantaa yksittäisten rakennusten rakennustaiteellisiin tai muihin arvoihin, vaan ne arvioidaan asemakaavatasolla. Yksittäisten rakennusten rakennustaiteelliset tai muut arvot arvioidaan aina tapauskohtaisesti asemakaavatasolla. (Asemakaavamuutoksen nro 12365 vuorovaikutusraportti, s. 4-5)

Asemakaavan muutosalueella on voimassa asemakaava nro 8501 (vahvistettu 25.10.1982), jonka mukaan Kalevankatu 57:n kuusikerroksiseen asuinrakennukseen ei kohdistu suojelumääräyksiä eikä uusia suojelutavoitteita. (Asemakaavamuutoksen nro 12365 selostus, s. 4-5)

Voimassa olevan asemakaavan salliman enimmäiskerrosalan olemassa oleva ylitys Kalevankatu 57 tontilla johtuu siitä, ettei kaavan laatimissajankohtana maanpäällisiä kellareita tarvinnut lainkaan laskea mukaan kerrosalaan. Asemakaavan muutoksessa maantasokerroksen tilat

on kuitenkin nykyisen kerrosalan laskentaohjeiden mukaan laskettu mukaan kerrosalaan, kun on haluttu mahdollistaa niiden muuttaminen liike- ja myymälätiloiksi. (Vuorovaikutusraportti, s. 6)

Kalevankatu 57 kadunvarsirakennuksen ullakkokerros on todettu liian matalaksi, jotta sinne saataisiin ratkaistua asuinhuoneiden minikorkeuden täyttäviä tiloja, jolloin on päädytty mahdollistamaan nykyistä ullakkoa korkeamman, paikoilleen luontevasti istuvan lisäkerroksen rakentaminen. Asuinkerrosten 2-6 ilme säilyy ennallaan, eikä ullakon tilalle esitetty uusi sisäänvedetty kattokerros merkittävästi muuta asuinrakennuksen ilmettä. Sisäänvedetty korotusosa on pyritty tekemään eleettömästi, alkuperäisen arkkitehtuurin pelkistettyä ilmettä ja mittakaavaa noudattaen ja siten, ettei se nouse naapurirakennusten harjoja korkeammalle. (Vuorovaikutusraportti, s. 6)

Asemakaavakarttaan on kirjattu mm. vesikattojen ilmettä ja kadunvarsirakennuksen kattokerroksen ilmeikkyyttä sekä huolellista suunnittelua koskevia määräyksiä. Korotuksen ilme tarkentuu jatkosuunnittelun yhteydessä. (Vuorovaikutusraportti, s. 3)

Asemakaavamuutoksen valmistelussa suunnittelijat ovat arvioineet ja huomioineet Kalevankatu 57 kadunvarsirakennuksen arvot. Peruslähtökohtana kattokerroksen muutokselle on ollut rakennuksen suunnitteleiden arkkitehtien Niilo ja Aili Pulkan 1960-luvun tyylipuhdas asuinarkkitehtuuri, joka perustuu nauhaikkunajulkisivuun ja sisäänvedettyyn kattokerrokseen. Myös kaavaselostuksessa on todettu, että rakennuksen julkisivuille on leimallista vaalea modernismi nauhaikkunoineen. Rakennuksen piha- ja puistojulkisivuille on lisätty parvekkeita 1980-luvulla, eivätkä ne ole enää alkuperäisessä asussaan. (Vuorovaikutusraportti, s. 5-6)

Kaupunginmuseolta on pyydetty lausunnot sekä asemakaavan valmisteluaineistosta että muutosehdotuksesta. Kaavaselostuksesta sekä vuorovaikutusraportista selviää, että kaupunginmuseo on nimenomaisesti erikseen ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa valmisteluaineistosta eikä muutosehdotuksesta. Tästä on voitu todeta mm. asemakaavamuutoksen ratkaisun olevan linjassa rakennuksen arvojen kanssa. (Asemakaavamuutoksen 12365 selostus, s. 12)

Kaupunginmuseon ja Museoviraston välillä on laadittu sopimus yhteistyöstä ja työnjaosta kulttuuriympäristön vaalimisesta, minkä vuoksi lausuntoa ei ole pyydetty Museovirastolta. Sopimuksen kohdan 4.1 mukaan kaupunginmuseo edistää alueensa kulttuuriympäristön hoitoa ja seuraa maankäytön suunnittelua, vastaten maakunta-, yleis- ja asemakaavoitukseen liittyvistä asiantuntija- ja viranomaistehtävistä.

Yleiskaava 2002 on otettu huomioon asemakaavan muutoksessa siten kuin MRL 42 § edellyttää. Asemakaavan muutos on yleiskaava 2002:n mukainen.

Asemakaavamuutosta koskevat selvitykset

Valittajan mukaan MRL 9 §:n edellyttämiä kulttuurihistoriaan vaikuttavia asioita ei ole lainkaan selvitetty kaavoituksen yhteydessä.

MRL 9 §:n 1 momentin (L6.3.2015/204) mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Lain perustelujen (HE 334/2014, s. 14) mukaan tarkoituksena on täsmentää ja selkiyttää kaavan laatimiseen liittyvää selvitysten ja vaikutusten arvioinnin kohdentamista siten, että selvitykset kohdistuvat kaavaratkaisun kannalta olennaisiin asioihin ja välttämättä päällekkäisten selvitysten tekemistä. MRL:n alkuperäisen hallituksen esityksen (HE 101/1998, s. 63) mukaan tarpeellisiin tutkimuksiin ja selvityksiin kuuluu mm. kaavoitettavan alueen ja sen lähiympäristön luonnonoloja, ympäristön tilaa, olevia ja suunniteltuja toimintoja, alueen kehitysnäkymiä ja muita kaavoituksessa tehtäviin ratkaisuihin vaikuttavia asioita koskevia tutkimuksia ja selvityksiä. Kysymys on siis ns. perusselvityksistä, jotka antavat perustaa kaavoituksen tavoitteiden ja eri vaihtoehtojen asettamiselle. Oikeuskirjallisuudessa (Hallberg, Haapanala, Korjonen, Ranta, Reinikainen, Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2015, s. 68) todetaan, että tutkimusten ja selvitysten tarpeellisuutta oli jo pykälän alkuperäisen sanamuodonkin pohjalta arvioitava kyseessä olevan alueen ja kaavoitus-tehtävän pohjalta. Pykälän 1 momentin muutos vielä tähdentää tätä näkökulmaa.

Pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvittävät suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Oikeuskirjallisuudessa (Hallberg, Haapanala, Korjonen, Ranta, Reinikainen, Maankäyttö- ja rakennuslaki, 2015, s. 70-71) todetaan, että ympäristö- ja muut vaikutukset on selvittävät tarpeellisessa määrin. Tarpeellisuus taas on arvioitava tapauskohtaisesti kaavoituksen luonteesta riippuen.

Kuten edellä on todettu, jo yleiskaava 2002 valmistelun yhteydessä on laajalti kartoitettu Helsingin rakennuskantaa. Asemakaavamuutoksen valmistelun yhteydessä suunnittelijat ovat arvioineet ja huomioineet kadunvarsirakennuksen arvot. (Vuorovaikutusraportti, s. 6)

Kaupunginmuseolta asiantuntijana on kaavamuutosprosessin aikana pyydetty lausuntoa asemakaavan muutosta aloitettaessa sekä muutos ehdotuksesta. Kaupunginmuseo on kummassakin tapauksessa ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa. Näiden pohjalta on ollut oikeutettua arvioida, että esitetyllä muutoksella ei ole merkittäviä vaikutuksia kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa uusien asuntojen rakentaminen sisäpihalle puiston reunaan tulevaan lisärakennukseen sekä kadunvarsirakennuksen lisäkerrokseen. Lisäksi osa kadunvarsirakennuksen maantasokerroksen varasto- ja yhteistiloista osoitetaan myymälä-, liike ja työtilakäyttöön tai vastaavaan. Muutoksen yhteydessä annetaan myös virallinen nimi puistoalueelle osoitteessa Kalevankatu 59 nimistötoimikunnan ehdotuksen mukaisesti Köydenpuujanpuistikko – Repslagarskvären. Samalla puistoa koskevia ohjeellisia määräyksiä jalankulkuyhteyksistä tarkistetaan. Muutoksen tavoitteena on hyvä asumisen laatu ja alueen asuntotarjonnan parantaminen ja lisääminen, kaupunkikuvan eheyttäminen sekä katuympäristön elävöittäminen maantasokerrosta aktivoimalla. Tavoitteena on lisäksi uudisrakentamisen korkea kaupunkikuvallinen ja arkkitehtoninen laatu.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen asemakaavamuutoksen merkittävät vaikutukset on arvioitu suunnittelussa ja selvityksissä MRL 9 §:n säännösten edellyttämällä tavalla siten, että on mahdollista arvioida asemakaavan sisältövaatimusten täyttyminen. Enempien tutkimusten ja selvitysten tekeminen ei siten ole ollut tarpeen asemakaavamuutoksen valmistelussa.

Asemakaavan sisältövaatimukset ja asemakaavamääräykset

Valittaja katsoo, että elinympäristön laatu heikkenee perusteettomasti ja aiheuttaa muille oikeuden haltijoille kohtuutonta haittaa ja rajoitusta. Näkymät naapuritalojen pihoilta ja Kalevankatu 57:n parvekkeilta heikkenevät selvästi. Uusi rakennus estää myös As Oy Hietalahdenkatu 2 ja As Oy Eerikinkatu 50 asunnoista näkymät puistoon.

MRL 54 §:n mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä säädetään. Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

Kaupunginhallitus viittaa edellä kohdassa ”Yleiskaavan mukaisuus” lausuttuun ja katsoo, että asemakaavan muutos on yleiskaava 2002:n mukainen.

MRL 54.3 §:n mukaan asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeudenhaltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.

Lain perustelujen (HE 101/1998, s. 79) mukaan ”lähtökohtana on, että ihmisten elinympäristöä ei asemakaavalla heikennetä. Tämä osaltaan toteuttaa hallitusmuodon 14 a §:n mukaista perusoikeussäännöstä. Säännös kuitenkin mahdollistaa sellaisen asemakaavan laatimisen, jolla vähäisen henkilöryhmän elinympäristö jossakin määrin heikkenee, jos se asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen on perusteltua. Tällaisesta tilanteesta voi olla kysymys esimerkiksi täydennysrakentamisessa tai silloin, kun jokin yleisesti elinympäristön laatua heikentävä toiminto, esimerkiksi liikenneväylä tai muu häiriötä aiheuttava toiminto, on välttämättä sijoitettava jonnekin. Tällöin ratkaisun tulee olla sellainen, että toiminto sijoitetaan vähiten elinympäristöä heikentävällä tavalla ja sellaiseen paikkaan, jossa mahdollisimman vähäisen henkilömäärän elinympäristö heikkenee”.

Edelleen lain perusteluissa todetaan, että jos kaavalle asetettavat tavoitteet tai vaatimukset edellyttävät, voidaan kuitenkin MRL 54 §:n 3 momentin toisen virkkeen mukaan asettaa myös kohtuuttomaksi katsottavia rajoituksia tai haittoja. Säännöksessä mainitut tavoitteet ja vaatimukset voivat olla tämän säännöksen mukaisia tai yleisempiä kaavan laatimistavoitteita taikka tiettyä kaavaa koskevia tavoitteita. Pääsääntö on siis kohtuuttomien rajoitusten kieltö, josta poikkeaminen edellyttää erityisiä syitä.

Asemakaavamuutoksen selostuksen mukaan näkymät pihoilta ja Kalevankatu 57 kadunvarsirakennuksen parvekkeilta puiston suuntaan heikkenevät, mutta toisaalta sisäpihan viihtyvyys ja pihanäkymät asunnoista ja parvekkeilta paranevat, kun pysäköintialueena käytetty pihakansi muutetaan asukkaiden istutetuksi oleskelualueeksi. Lisärakentamisen vaikutus naapurien näkymiin on vähäinen. Kadunvarsirakennuksen lisäkerros on pihan puolella jonkin verran sisäänvedetty, joten sen samoin kuin lisärakennuksen varjostusvaikutus pihojen suuntaan on vähäinen. Lisärakentaminen luo taloudelliset edellytykset oleskelupihan rakentamiselle ja pihojen yhdistämiselle. Pihan viihtyisyyteen liittyvät asiat ovat oleellisella tavalla kytköksissä lisärakentamiseen.

Edellä lausutun perusteella voidaan todeta, että po. asemakaavan muutos, jolla mahdollistetaan täydennysrakentaminen Kalevankatu 57:ssä, ei ole MRL 54 §:n 3 momentissa tarkoitettu liikenneväylään tai

vastaavaan häiriötä aiheuttavaan toimintaan rinnastettava toiminto, eikä sitä voida pitää laissa tarkoitetulla tavalla yleisesti elinympäristön laatua heikentävänä tilanteena. Täydennysrakentamisen ei voida katsoa aiheuttavan kohtuutonta haittaa eikä lainkohdassa tarkoitettua eriarvoisuutta. Muutoksen tavoitteena on hyvä asumisen laatu ja alueen asuntotarjonnan parantaminen ja lisääminen, kaupunkikuvan eheyttäminen sekä katuympäristön elävöittäminen maantasokerrosta aktivoimalla. Tavoitteena on lisäksi uudisrakentamisen korkea kaupunkikuvallinen ja arkkitehtoninen laatu.

Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan asiassa tehdyt selvitykset osoittavat, että asemakaavamuutoksen nro 12365 voidaan katsoa toteuttavan lain vaatimusta terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomisesta. Se ei aiheuta elinympäristön laadun heikkenemistä, eikä myöskään aseta kohtuutonta rajoitusta tai kohtuutonta haittaa.

Yhteenvedo

Kaupunginhallitus toteaa, että valituksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n 2 momentin sisältövaatimukset, eikä se ole MRL 54 §:n 3 momentin tarkoittamalla tavalla kohtuuton. Päätös perustuu lain edellyttämiin kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei siten ole syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla tavalla virheellisessä järjestyksessä eikä päätös muutenkaan ole lainvastainen.

Kaupunginhallitus pyytää valituksen hylkäämistä perusteettomana ja sen jättämistä tutkimatta päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen kohdistuvilta osin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 26.10.2016
- 2 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyynnön 26.10.2016 liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

19.12.2016

Kaj/1

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon hallin-
to-oikeudelle toimittamista var-
ten

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 26.10.2016
- 2 Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyynnön 26.10.2016 liitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut lausunnon hallin-
to-oikeudelle toimittamista var-
ten

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

§ 1160

Vanhankaupunginkosken länsihaaran padon purkamisen vaihtoehtotarkastelun tulokset

HEL 2016-007395 T 11 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Oskalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi Vanhankaupungin kosken padon purkamisen oikeudellisia edellytyksiä ja vaihtoehtoisia toimenpiteitä koskevat selvitykset sekä Uudenmaan ELY -keskuksen lausunnon. Oikeudellisen selvityksen on laatinut ympäristöoikeuden professori Kai Kokko ja tutkijatyöryhmä ja vaihtoehtotarkasteluja kustannusarvioinnin koskevan selvityksen WSP Finland Oy.

Tiivistelmä

Valtuutettu Jukka Relander ja 48 muuta valtuutettua esittivät (8.10.2014) aloitteessaan, että Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkeva pato puretaan siten, että alueen museoarvolle koituisi haittaa mahdollisimman vähän.

Aloitteen mukaan padosta ei ole mitään hyötyä, mutta siitä on paljon haittaa. Lohi ja taimen nousevat jokeen pitkin itähaaran kalaporrasta, mutta siika, vimpa, toutain ja muut särkikalat eivät pääse jokeen lainkaan ja joesta vaellukselle lähtevät ankeriaat menevät silpuksi turbineissa. Lisäksi ilman patoa paikalla virtaisi useita satoja metrejä pitkä koski, joka olisi edelleen vapaana virratessaan ensiluokkaista habitaat-

tia ja lisääntymisaluetta koskissa viihtyville kaloille, ja moninkertaistaisi sekä Vanhankaupungin kosken pituuden, että sen nykyisen virkistysarvon.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitevastausta 11.5.2015 ja 14.9.2015. Kokouksessaan 14.9.2015 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että käynnistetään tarvittavat selvitykset, jotta kaupunginhallitukselle ja valtuustolle voidaan myöhemmin tuoda esitys padon purkamisesta tai säilyttämisestä.

Kaupunginvaltuusto käsitteli 25.11.2015 aloitetta ja hyväksyi samalla esittelijän perustelut, joissa kaupunginhallitus totesi, että Vanhankaupunginkosken alueella voimassa olevilla suojelumerkinnöillä on olennainen rooli alueella mahdollisten toimenpiteiden määrittelyssä. Padon suojelun purkamisen edellytyksistä käynnistetään selvitys, jossa tutkitaan padon kokonaan tai osittain purkamisen mahdollisuus asemakaavan suojelun ja alueella olevan RKY-merkinnän näkökulmasta. Selvityksen tulokset jatkotoimenpiteineen sekä tarvittavien vaikutustenarviointien laajuus kustannusarvioineen tuodaan tiedoksi kaupunginhallitukseen vuoden 2016 aikana.

Kaupunkisuunnitteluviraston johdolla on teetetty WSP Finland Oy:n laatima selvitys patoon kohdistuvien mahdollisten toimenpidevaihtoehtojen vaatimien selvitysten, vaikutusarviointi-, lupa- ja vuoro- vaikutusprosessien sekä suunnitteluvaiheiden ohjelmoinnista ja kustannusarvioista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on hankkinut myös ympäristöoikeuden professori Kai Kokon ja tutkijaryhmän laatiman asiantuntijalausunnon padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä.

Lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto on saanut lausunnon Vanhankaupunginkosken länsihaaran sulkevan padon purkamisesta Uudenmaan ELY-keskukselta.

Saadut selvitykset ja lausunto ovat esityslistan liitteenä. Aloitevastaus lausuntoineen on nähtävillä [kaupunginvaltuuston pöytäkirjalta](#). Asiassa on aikaisemmin aloitevastauksen yhteydessä saatu lausunnot kaupunkisuunnittelulautakunnalta, ympäristölautakunnalta, liikuntalautakunnalta, kaupunginmuseon johtokunnalta, kiinteistövirastolta, kaupunginmuseon kulttuuriympäristöyksiköltä, Helen Oy:ltä ja HSL:ta. Lisäksi on saatu kannanotot Teollisuusperintöseuralta sekä Museovirastolta.

Esittelijän perustelut

Esittelijä toteaa, että saatujen selvitysten lisäksi on aloitekäsittelyyn liitetyissä lausunnoissa käsitelty monipuolisesti padon purkamista osittain

tai kokonaan sekä arvioitu vaikutuksia ja seurauksia. Kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiantona laaditussa WSP Finland Oy:n selvityksessä on tarkasteltu patoon kohdistuvien mahdollisten toimenpidevaihtoehtojen vaatimien selvitysten, vaikutus-, arviointi- lupa- ja vuorovaikutusprosessien sekä suunnitteluvaiheiden alustavaa sisältöä ja laajuus sekä suuntaa antavia kustannusarvioita. Ympäristöoikeuden professori Kai Kokon kokoama vesi-, rakennussuojelu- ja ympäristöoikeudellinen asiantuntijalausunto sekä ELY -keskuksen lausunto osoittavat, että Vanhankaupunginkosken palauttaminen pato kokonaan tai edes osittain purkamalla on oikeudellisesti monivaiheinen ja moniulotteinen prosessi.

Esittelijä toteaa, että saatuihin lausuntoihin ja selvityksiin pohjautuen tullaan valmistelemaan myöhemmin erillinen päätös.

Vaihtoehtotarkastelun lähtökohtia

WSP Finland Oy toteaa lähtökohtana, että alue on kulttuurihistoriallisesti merkittävä ja kulttuuriympäristöjen vaaliminen on keskeinen näkökulma hankkeen mahdollisesta etenemisestä päätettäessä. Vantaanjoen uoma ja Vanhankaupunginlahti kuuluvat Natura 2000 verkostoon. Mahdolliset virtaamat saattavat vaikuttaa Vantaanjoen virtaamaan ja veden korkeuksiin ja rauhoitettuun vuollejokisimpukkaan, joten vaikutusarviointeja varten alueelta tulee laatia riittävä selvitysaineisto. Vanhankaupunginkosken alueella voimassa olevilla suojelumerkinnöillä on olennainen rooli alueella mahdollisten toimenpiteiden määrittelyssä.

Luonto- ja kulttuuriympäristöarvojen ohella padon purkamiseen liittyviä selvitystarpeita ja riskitekijöitä ovat mm. mahdollisesti todettavat haitta-aineita sisältävät sedimentit, toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset pohjaveden pinnan tasoon ja alueen maaperän stabiliteettiin. Vaikutusarvioitiin ja toimenpiteisiin liittyviin lupaprosesseihin on pyritty tunnistamaan keskeiset selvitystarpeet olemassa olevaan tietoon perustuen.

WSP:n Finland Oy:n selvityksessä on kuvattu neljä (4) erilaista toimenpidevaihtoehtoa ja niiden toteuttamisen periaatteet:

Vaihtoehdossa (VE=0) pato säilytetään ennallaan ja varaudutaan padon kunnostustarpeeseen. Kosken itähaara säilytetään nykyisessä tilassa ja voimalaitoksen käyttöä voidaan rajoittaa kalojen vaellusaikana.

Vaihtoehdossa Nyky+ vaihtoehdossa pato ja kosken itähaara säilytetään ja kunnostetaan. Lisäksi pidennetään kalatietä pituusprofiiliin loiventamiseksi, muokataan pohjarakenteita ja rakennetaan pohjapato eli koskenniska kosken yläosaan sekä rajoitetaan voimalaitoksen käyttöä lohikalojen ja ankeriaan vaellusaikoina.

Vaihtoehdossa VE 1 pato puretaan osittain ja rakennetaan koski puretun osa tilalle. Voimalaitoksen puoleinen osa padosta säilytetään ja kunnostetaan sekä rakennetaan uusi patorakenne joen pituussuuntaan rakennettavalle koskenniskalle saakka vesipinnan korkeuden säilyttämiseksi. Kosken itähaara kunnostetaan ja rakennetaan pohjapato.

Vaihtoehdossa VE 2 pato ja turbiinirakenteet puretaan kokonaan ja länsihaaraan rakennetaan luonnonmukainen koski sekä kosken itähaara kunnostetaan ja rakennetaan pohjapato.

Vaihtoehtoihin sisältyvät toimenpiteet on määritelty karkealla tasolla ja niiden tavoitteena on tunnistaa niiden alustava vaikutusalue. Myös mahdolliseen padon purkamiseen liittyvä suunnitteluprosessin eri osat alueet on kuvattu selvityksessä tämän hetken tietojen valossa ja huomioiden sen, että tässä vaiheessa ei voida varmuudella määrittellä kaikkia hankkeen edellyttämiä prosesseja. Esimerkiksi YVA -lain mukaisten vaikutusten arvioinnin tarve pystytään määrittelemään viranomaisten toimesta vasta hankkeen mahdollisesti edetessä.

Myös suunnitteluprosessin eri vaiheiden taustatiedoksi tarvittavia selvitystarpeita ja epävarmuustekijöitä on kuvattu selvityksessä. Ympäristö- ja lupaprosessin, asemakaavaprosessin, vuorovaikutusprosessin sekä rakennusteknisen prosessin vaiheet on alustavasti määritelty selvityksessä sekä tuotu esiin suunnitteluprosessin taustatiedoiksi tarvittavia teemakohtaisia selvitystarpeita. Mikäli suunnitteluprosessi etenee, tulee erikseen huomioida patoon kohdistuvien toimenpiteiden oikeudelliset edellytykset ja esille voi nousta myös uusia selvitystarpeita.

Vaihtoehtojen kokonaiskustannusarviot

WSP Finland Oy:n selvityksessä on kuvattu kunkin hankevaihtoehdon eri osavaiheiden ja kokonaisuuden kustannusarviot. Vaihtoehtojen suuntaa antavat kokonaiskustannusarviot perustuvat suunnitteluprosessin vaiheiden ja taustaselvitysten kustannusten arviointiin todennäköisesti konsulttityönä teetettävälle suunnitteluprosessin osille todeten kuitenkin että kustannusarviointiin liittyy epävarmuustekijöitä. Toteutukseen liittyvät kustannusarviot ovat hyvin karkeita ja suuntaa-antavia. Tarkoituksena on antaa oikea suurusluokka prosessin eri vaiheille. Kokonaiskustannusten suuruusluokka eri vaihtoehtojen välillä on 300 000-2 800 000 euron välillä.

Vaihtoehtojen 0 (300 000 eur) ja Nyky + (695 000 eur) kustannukset on kuvattu niin, että vaihtoehdot toteutetaan itsenäisinä vaihtoehtoina. Mikäli esisuunnittelun ja vaikutusten arvioinnin jälkeen päädytään vaihtoehtoihin tai Nyky + niiden kokonaiskustannukset nousevat suuremmiksi esisuunnittelun ja vaikutusten arvioinnin myötä. Vaihtoehdot 1 ja 2 (2 800 00 eur) tarvitsevat asemakaavamuutoksen ja YVA -lain mu-

kaisen vaikutusten arvioinnin itsenäisesti tai asemakaavamuutoksen osana. Kustannusten arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä, koska eri suunnittelutoimien ja selvitysten välttämättömyyttä voidaan arvioida vasta jatkosuunnittelussa.

Hankkeen ohjelmointi ja aikataulu

Vaihtoehtoissa 1 ja 2 suuntaa antavan aikataulun mukaan suunnitteluprosessi saattaa viedä aloituksesta toteutukseen noin neljä vuotta. Vaihtoedot 0 ja Nyky + eivät vaadi yhtä monimutkaista suunnittelua ja niiden osalta ei ole esitetty erillistä aikataulua. Suunnittelua voidaan käynnistää esisuunnittelulla, jossa pyritään tarkentamaan mahdollisia hankevaihtoehtoja. Vuorovaikutusprosessi sekä YVA -tarveharkinta käynnistetään suunnittelun alkaessa. Esisuunnitelmassa tarkemmin määritellyt hankevaihtoehdot toimivat vaikutusarvioinnin vertailuvaihtoehtoina.

Padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä

Professori Kokon ja tutkijaryhmän oikeudellinen selvitys (9.9.2016) sisältää vesioikeudellisen, rakennussuojeluoikeudellisen ja luonnonsuojeluoikeudellisen arvion Vanhankaupunginkosken padon purkamisen edellytyksistä. Oikeudellisten edellytysten selvittäminen on keskeistä hankkeen valmistelussa sillä alueella on ns. vahva suojelukaava ja kulttuuri, luonto - ja ympäristöarvot ovat merkittävät myös valtakunnallisesti.

Oikeudellinen selvitys osoittaa, ettei Vanhankaupunginkosken palauttaminen pato kokonaan tai edes osittain purkamalla ole kovin realistinen vaihtoehto voimassa olevassa oikeustilassa. Hanke edellyttäisi vesilupaa, jossa on otettava huomioon muun ohella vesienhoitosuunnittelu ja kaavoitus sekä padon purkamisen vaikutukset alueen kulttuuri- ja luontoarvoille. Muutoksella tuskin saavutetaan riittävästi hyötyjä, jotta hankkeen hyödyt yleiselle ja yksityiselle edulle olisivat vesiluvanintressivertailussa suuremmat kuin haitat esimerkiksi suojeluille kulttuuri- ja luontoarvoille. Padon purkamisen toteuttaminen vesiluvalla edellyttäisi ensin vesienhoitosuunnitelman ja kaavan muuttamista tai poikkeamisia niistä sekä lisäksi poikkeamisia Natura 2000 -alueen ja eräiden EU-lajien suojelusta.

Vesienhoitosuunnitelman muuttaminen niin, että se mahdollistaisi padon purkamisen, on todennäköisesti vaikea löytää riittäviä oikeudellisia perusteita. Myöskään poikkeaminen vesienhoitosuunnitelmasta padon purkamisen vuoksi ei todennäköisesti onnistuisi nykyisen oikeustilan vallitessa. Vesioikeudellisen arvion perusteella ja käytettävissä olevien tietojen pohjalta padon purkamishankkeelle ei voitaisi vesioikeudellisessa intressivertailussa myöntää vesilupaa.

Asemakaavamuutos, jolla kumottaisiin Vanhankaupunginkosken patoa koskeva suojelumerkintä s-3, tarkoittaisi asiallisesti padon purkamisen asemakaavoituksellista mahdollistumista. Patoon jo yksinään liittyessä lähes ilmiselvästi MRL 54 §:ssä tarkoitettuja rakennushistoriallisia erityisiä arvoja tällainen asemakaavamuutos olisi MRL 54 §:ssä säädetyn ehdottoman hävityskiellon sekä toisaalta MRL 24.2 §:ssä säädetyn kuntaan kohdistuvan kulttuuriympäristön suojelua koskevan edistämismelvoitteen vastainen. Riippuen asemakaavamuutoksen sisällöstä edellytyksenä saattaisi olla sekä maakunta- että yleiskaavan tarkistaminen. Lisäksi valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja erityisesti siinä viitattu rakennetun kulttuuriympäristön inventointi (RKY 2009) ohjaavat alueen kaavoitusta, joten kompensoivana toimenä mahdolliselle asemakaavamuutokselle kyseeseen voisi tulla valtion viranomaisten rakennussuojelupäätös padolle ja sen alueelle.

Asiassa ei myöskään ole ollut vielä realistisesti esillä sellaisia padon purkamiseen liittyviä suojelutavoitteiden kanssa saman tasoisia kulttuurisia tai taloudellisia oikeussuojaa nauttivia intressejä, joilla olisi sellainen oikeudellinen painoarvo, että asiassa ylipäänsä muodostuisi asemakaavan muuttamista tukevaa oikeudellista punninta-asetelmaa padon purkamisen puolesta puhuvien etujen ja rakennus- ja luonnonsuojelun tavoitteiden välille. Myöskään MRL 171 §:n mukaiselle poikkeamiselle kaavasta ei ole edellytyksiä, sillä poikkeamista ei voida käytännössä toteuttaa asemakaavan toteutumista vaarantamatta. Kiteyttäen voidaan todeta, että patoa ja sen ympäristöä koskevan oikeustilan ja asiassa esitetyn selvityksen valossa patoa koskevan s-3- suojelumerkinnän kumoaminen ja siten padon purkaminen ei ole rakennussuojelua koskevan oikeudellisen sääntelyn kannalta mahdollista.

Padon purkaminen kokonaan tai osittain toteuttaen se säännöstelyhankkeena vaikuttaisi sillä tavoin merkittävästi joen Natura 2000 -kohteeseen, että hankkeen ympäristövaikutukset sen suojeluarvoille, mm. vuollejokisimpukkaan, tulisi arvioida. Arvioinnin osoittaessa heikentämiskiellon vastaisia vaikutuksia padon purkamishanke voitaisiin toteuttaa vain valtioneuvoston myöntämällä poikkeusluvalla erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavasta syystä ja mikäli vaihtoehtoista ratkaisua ei ole. Tällaiset tilanteet ovat kuitenkin hyvin harvinaisia. Kaiken kaikkiaan padon rakentamisen jälkeen alueelle on vakiintunut uusi siihen sopeutuneiden lajien elinympäristölle sopiva suojelulajien tilan mahdollisesti merkittävää heikkenemistä. Luonnonsuojeluoikeuden näkökulmasta ei saada tukea padon purkamiselle.

Uudenmaan ELY -keskuksen lausunto

ELY-keskus katsoo lausunnossaan mm., että hanke edellyttää asemakaavan muutosta, ja että voimassa olevan asemakaavan suojelumää-

räysten perusteena olevien arvojen ja lähtökohtien muuttumista eikä heikentymistä ole tapahtunut, eikä purkamiselle ole historiallisia syitä. Tämän hetkisen tiedon perusteella sellaisen asemakaavamuutoksen laatiminen, jossa kivipadolle ei osoiteta suojelumerkintää, olisi kulttuuriympäristöä koskevien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteiden sekä maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksia koskevan 54§:n vastainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys Helsingin Vanhankaupunginkosken padon purkamisen oikeudellisista edellytyksistä
- 2 Vanhankaupunginkosken padon purkamisen vaihtoehtotarkastelun ohjelmointi ja kustannusarvio
- 3 ELY-keskuksen lausunto, Internet-versio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Ympäristölautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta
Kiinteistövirasto
Liikuntalautakunta
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Helen Oy
HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 1161

Ryhmärakennuttamishankkeiden takaamiseen liittyvä selvitys

HEL 2015-013121 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi ryhmärakennuttamishankkeiden takaamiseen liittyvän selvityksen, joka sisältyy esittelijän perusteluihin.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.6.2016 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman. Ohjelman täytäntöönpanopäätöksen yhteydessä kaupunginhallitus (27.6.2016) edellytti selvitettävän toimintamallia, jossa kaupunki takaisin ryhmärakennuttamiskohteiden lainat siihen asti, kunnes rakennus kelpuutetaan vakuudeksi. Päätöksen mukaan selvitys, arvio riskeistä ja mahdollinen toimintaehdotus tulee tuoda kaupunginhallituksen käsiteltäväksi vuonna 2016.

Syyskuussa 2015 voimaan tulleessa ryhmärakennuttamislaissa puhutaan asuntoyhteisömuotoisesta ryhmärakennuttamisesta sekä muusta kuin asuntoyhteisömuotoisesta ryhmärakennuttamisesta. Muulla kuin asuntoyhteisömuotoisella ryhmärakennuttamisella tarkoitetaan rakennuttamista, jossa ryhmä henkilöitä ryhtyy yhdessä rakennuttamaan uudisrakennusta tai korjauttamaan rakennusta uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla. Asuntoyhteisömuotoinen ryhmärakennuttaminen tar-

koittaa vastaavaa rakennuttamista, mutta siten, että ryhmä henkilöitä tässä tarkoituksessa perustaa asunto-osakeyhtiön tai muun asuntoyhteisön, jolle rakennetaan uudisrakennus tai jonka omistamia rakennuksia korjautetaan uudisrakentamiseen verrattavalla tavalla. Lain tarkoituksena on edistää ryhmärakennuttamista turvaamalla ryhmärakennuttamishankkeisiin osallistuvien oikeudellinen asema ja edesauttamalla sen myötä rahoituksen saamista hankkeille. Laki on kuitenkin ollut voimassa vasta melko vähän aikaa ja lain vaikutukset rahoituksen järjestämiseen eivät vielä ole kaikilta osin tiedossa.

Ryhmärakennuttaminen eroaa perinteisestä vapaarahoitteisesta uudisrakennuskohteen toteuttamisesta nimenomaan asukkaiden roolin suhteen. Ryhmärakennuttamishankkeissa asukkaat ovat tiedossa jo hyvin varhaisessa vaiheessa ja osallistuvat aktiivisesti hankkeen suunnitteluun ja kohteen rakennuttamiseen. Tavanomaisessa uudisrakennushankkeessa rakennusliike suunnittelee hankkeen ja asukkaiden on mahdollisuus lähinnä vaikuttaa asuntojen pintamateriaaleihin. Ryhmärakennuttamalla toteutuneita hankkeita on toteutettu Helsingissä niin asukasvetoisina kuin konsultti- ja rakennusliikevetoisina.

Kaupunki varaa asuinrakennustontteja keskitetysti yleisten hakukierrosten kautta vuokraamalla luovutettavaksi. Erityisesti ryhmärakennuttamistarkoitukseen kaupunki on vuosien 2013 – 2016 aikana varannut yleisten hakukierrosten kautta 39 tonttia. Tontti tai tonttiryhmät on varattu 28 ryhmärakennuttamishankkeeseen, joista 40 % on ollut kerrostalohankkeita. Vuonna 2015 kaupunki järjesti erityisen ryhmärakennuttamishaun, jossa tontteja oli tarjolla 16 ryhmälle. Ryhmärakennuttamishankkeet ovat vielä pieni osa asuntotuotannon kokonaisuudessa.

Kaikki ryhmärakennuttamistarkoitukseen tehdyt varaukset eivät kuitenkaan ole johtaneet hankkeen käynnistymiseen. Varausehtoihin on hankkeen toteutumisen turvaamiseksi otettu ehtoja esimerkiksi konsultin käyttämisestä rakennusteknisesti haastavissa hankkeissa ja tontin vuokraamisesta varaajien perustamalle asunto-osakeyhtiölle.

Kuntalain 129 §:ssä säädetään edellytyksistä kunnan lainan, takauksen tai muun vakuuden antamiselle. Pykälän mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Edelleen kunta ei saa myöntää takausta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Lisäksi kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Muun kuin asuntoyhteisömuotoisen ryhmärakennuttamisen takaaminen tarkoittaisi, että kaupunki takaisi kunkin ryhmärakennuttamiseen osallistuvan yksityishenkilön rakennuttamiseen ottaman rakentamisaikaisen lainan. Asuntoyhteisömuotoinen ryhmärakennuttaminen taas tarkoittaisi

rakentamisaikaisen takauksen myöntämistä asunto-osakeyhtiölle sen ottaman lainan maksamisen vakuudeksi.

Takaukseen tulee aina saada kaupungin edun turvaava riittävä vasta-vakuus, mikä edellyttää tietoa takauksen saajan maksukyvyistä ja varal-lisuusasemasta varsinkin silloin, kun rakennettavaa rakennusta ei vielä kelpuuteta suoraan rakentamiseen otettavan lainan vakuudeksi. Jos ryhmärakennuttamiseen myönnettäisiin kaupungin takaus, tulisi ennen takauksen myöntämistä tapauskohtaisesti aina arvioida kunkin ryhmä-rakennuttamiseen osallistuvan yksityishenkilön taloudellinen tilanne, maksukyky ja niihin perustuva takauksen saajan mahdollisuus huoleh-tia ryhmärakennuttamiseen liittyvistä maksuvelvollisuuksistaan sekä, asuntoyhteisömuotoisessa rakennuttamisessa, myös asuntoyhteisön varallisuus- ja kassavirtatilanne.

Tarkasteltaessa ehdotetun takauskäytännön käyttöönottamista, tulee huomioida, että kuntalain 14 §:n mukaan kunnanvaltuuston tehtäviin kuuluu takaussitoumuksen tai muun vakuuden antaminen toisen velas-ta. Tällöin yksittäisten rakennushankkeiden takaukset tulisi käsitellä kaupunginvaltuustotasoisina päätöksinä.

Mikäli kaupungille luotaisiin valmiudet tällaiseen luottolaitostoimintaa vastaavaan yksityiskohtaiseen yksityishenkilötakauksensaajien tilan-teen arviointiin sekä takauksen myöntämiseen liittyvään muuhun toi-mintaan, vaatimus riittävästä vastavakuudesta tarkoittaisi tosiasiallisesti kuitenkin luottolaitoksen vastaavasta takauksesta vaatiman vastava-kuuden tasoista vastavakuutta kaupungille. Kun rakennettavalla raken-nuksella ei ole vielä vakuusarvoa, on ryhmärakennuttamiseen osallistu-vien henkilöiden muu oma varallisuus- ja maksukykytilanne ratkaiseva, mikä takaukseen riittävänä mahdollistaisi myös vastaavan takauksen hankkimisen luottolaitokselta.

Kaupungin tulee tukea ja mahdollistaa asuntotuotannon monipuolisuut-ta tasapuolisesti kaikkien rakentamistoimijoiden kannalta. Jos vain ryh-märakennuttamiseen liitettäisiin kaupungin takaus, jäisi kaupungin ta-kauksen muodossa antaman tuen ulkopuolelle kaikki muu rakennutta-mistoiminta, kuten ryhmärakennuttamisääntelyn ulkopuolella oleva enintään kolmen asunnon uudisrakentaminen tai korjaaminen uudisra-kentamista vastaavalla tavalla. Tällainen kaupungin takauksen myöntä-minen vain yhdelle rakennuttamismuodolle, jonka rajat on täysin muo-dollisesti lailla säädettyt, ei ole yhdenvertaista eikä takaa kuntalaisten tasapuolista kohtelua.

Ryhmärakennuttamishankkeiden edistäminen rakentamisaikaisen ta-kauksen keinoin ei ole kaupungin näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Lähtökohtana ryhmärakennuttamishankkeiden, kuten muidenkin omistusasuntohankkeiden, rahoituksessa tulee olla markkinaehtoisuus.

Kotikaupunkina Helsinki 2016–ohjelmassa on tavoitteeksi asetettu asuntokannan ja asuntorakentamisen kehittäminen. Tähän tavoitteeseen liittyy myös ryhmärakennuttamisen edistäminen. Kaupunki tulee seuraamaan aktiivisesti ryhmärakennuttamishankkeiden etenemistä ja raportoimaan tilanteesta vuosittain kaupunginvaltuustolle Kotikaupunkina Helsinki –ohjelman seurannan yhteydessä.

Asuntopoliittisesta näkökulmasta ryhmärakennuttamisen avulla voidaan vastata kotitalouksien yksilöllisiin toiveisiin ja mahdollistaa asuntotuotannon monipuolistuminen. Tonttien varaaminen ja luovuttaminen ryhmärakennuttamishankkeille on jatkossakin keskeinen tapa edistää tätä tuotantomuotoa. Kaupunki pyrkii lisäksi tekemään alan toimijoiden kanssa yhteistyötä, jotta hankkeiden toteuttamisedellytyksiä voidaan tukea muulla tavoin.

Selvitystä on tehty yhteistyössä kiinteistöviraston ja kaupunginkanslian eri osastojen kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kiinteistövirasto

§ 1162

Myllypuron vanhustenkeskuksen peruskorjaus ja muutos monipuoliseksi palvelukeskukseksi

HEL 2013-016257 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuksen vuokraamaan Helsingin kaupungin asunnot Oy:ltä osoitteessa Myllymatkantie 4 sijaitsevan, liitteenä olevan hankesuunnitelman mukaisen, peruskorjauksen jälkeen yhteensä 7002 m² ryhmäkoteja ja 4282 m² palvelukeskustiloja sisältävän, rakennuksen vuokrattavaksi palvelukeskuksen osalta edelleen sosiaali- ja terveystalouden käyttöön Myllypuron monipuolista palvelukeskusta varten, ja tyhmäkotien osalta suoraan sosiaali- ja terveystalouden osoittamille vuokralaisille. Vuokrasopimuksessa noudatetaan seuraavia keskeisiä ehtoja ja muutoin liitteenä 1 olevasta vuokrasopimusluonnoksesta ilmeneviä ehtoja.

Oikeutuksen ehtona on, että vuokraukselle myönnetään kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien rajoittamista koskevan lain mahdollistama poikkeuslupa.

Tilojen ylläpidon sisältämä kokonaisvuokra on palvelukeskuksen osalta yhteensä 14,50 euroa/m²/kk ja 62 089 euroa/m²/kk ilman arvonlisäveroa. Peruskorjauksen arvonlisäverottomien kokonaiskustannusten arvioidaan olevan noin 30,7 miljoonaa euroa, joista ryhmäkotien kustannuksiksi on arvioitu 19,1 miljoonaa euroa ja palvelukeskuksen osuudeksi 11,6 miljoonaa euroa. Vuokriin lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero. Palvelukeskuksen toimitilojen yhteenlaskettu 20 vuodelle pääomitetty vuokra on 8,33 milj. euroa.

Ryhmäkotien asuntojen osalta kyseessä on välivuokraus siten, että sosiaali- ja terveystalouden osoittamat asukkaat tekevät tilakeskuksen kanssa vuokrasopimukset, joista saatavilla vuokratuloilla katetaan ryhmäkodeista aiheutuvat vuokratilakustannukset.

Toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus alkaa kun peruskorjaustyöt ovat valmiit arviolta helmikuussa vuonna 2020. Vuokrasopimuksen ensimmäinen mahdollinen irtisanomispäivä on 20 vuoden päästä vuokrasopimuksen alkamisesta.

Kaupunginhallitus päätti samalla kehottaa kiinteistöviraston tilakeskusta hakemaan sosiaali- ja terveysministeriöltä kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien rajoittamista koskevan lain mahdollistamaa poik-

keuslupaa sitoutuakseen hankkeen toteuttamiseen ja edellä esitettyyn 20 vuoden vuokra-aikaan.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistöviraston tilakeskuk-
sen tekemään vuokrasopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarvekuvaus Myllypuron vanhustenkeskuksen peruskorjaus monipuoli-
seksi palvelukeskukseksi
- 2 Vuokrasopimusluonnos
- 3 Myllymatkantie 4 ER hankesuunnitelma
- 4 Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen peruskorjauksen hanke-
suunnitelma 31.3.2016.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tilojen tarve

Monipuoliset palvelukeskukset ovat osa sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkkosuunnitelmaa vuoteen 2030 asti. Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta hyväksyi kokouksessaan 7.10.2014 sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkon uudistamisen periaatelinjaukset ja toteuttamismallit. Palveluverkkosuunnitelma sisältää yhteensä 14 monipuolista palvelukeskusta, jotka ovat tarkoitettu ikääntyneille ja monisairaille.

Tällä hetkellä valmiita monipuolisia palvelukeskuksia ovat Kinapori, Töölö, Riistavuori, Syystie ja Kontula. Parhailaan peruskorjattavana on Roihuvuoren palvelukeskus (palveluverkko sisältää myös Kampin palvelukeskuksen, jossa ei ole asumista).

Palveluverkkosuunnitelman taustalla olevissa ikääntymispoliittisissa linjauksissa korostuvat kotona asumisen tukeminen, erilaiset ikääntynei-

den asumisratkaisut ja laitospalvelusta luopuminen. Pitkäaikainen ympärivuorokautinen tehostettu palveluasuminen monipuolisissa palvelukeskuksissa toteutetaan ryhmäkotiasumisena ja valtaosa asukkaista on muistisairaita.

Ryhmäkoteissa on 12 - 16 asukasta, asukasta kohden 35 - 40 m² huoneistoala (asukkaalla käytössään n. 20 m² asuinhuone ja kylpyhuone 5 m²). Ryhmäkoteissa on lisäksi keittiö, ruokailutila ja olohuone sekä vaate- ja siivoushuollon ja henkilökunnan tiloja. Kohteissa ryhmäkotien määrä vaihtelee ollen 3 - 16.

Vanhustenkeskuksen muutos monipuoliseksi palvelukeskukseksi

Kaupunginvaltuusto päätti 12.12.2012 siirtää osoitteessa Myllymatkantie 4 sijaitsevan Myllypuron vanhustenkeskuksen rakennuksen apportiomaisuutena Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnoille, joka sulautui Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön 31.12.2014. Apporttisiirron perusteluna oli muun muassa Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasuntojen erikoistuminen hoitamaan Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta korkotukilainoituksen ja siihen sidotun investointiavustuksen hakemisen edellyttämät prosessit erityisasumiskohteissa yhdessä asuntotuotantotoimiston kanssa.

Myllypuron vanhustenkeskuksessa on tällä hetkellä 1.-2. kerroksessa erilaista palvelu-, huolto- ja toimistotilaa ja 3.-7. kerroksessa laitospaikoja. Yhteensä kohteessa on 165 asukaspaikkaa. Nykyisten vuokratilojen laajuus on 13 501 m².

Peruskorjauksen yhteydessä rakennuksen kerroksiin 3.-7. toteutetaan kuhunkin kaksi ryhmäkotiä ja 2. kerrokseen yksi ryhmäkoti. Ryhmäkoteissa on 11 -13 asuntoa ja yhteensä asuntoja on peruskorjauksen jälkeen 136. Muutoksen yhteydessä laitoshoidon muuttuu ryhmäkotiä muotoiseksi palveluasumiseksi ja asukkaiden kanssa solmitaan vuokrasopimukset asunnoista ja niihin jyvitettyistä yhteistiloista.

Rakennuksen kahteen ensimmäiseen kerrokseen toteutetaan peruskorjauksen yhteydessä muutoksia, joiden avulla palvelukeskukselle, päivätoiminnalle ja kotihoidolle saadaan nykyistä toimivammat tilat.

Monipuolisen palvelukeskuksen laajuus on yhteensä 11 284 m² huoneistoalaa. Tästä ryhmäkotien osuus on 7002 htm² ja palvelutilojen (sisältää palvelukeskuksen, päivätoiminnan ja kotihoidon tilat sekä yhteistilat) 4282 htm².

Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen tarvekuvaus on liitteenä 2 ja hankesuunnitelma tilaselvityksineen liitteinä 3 ja 4.

Toteutusmuoto

Helsingin kaupungin asunnot Oy rakennuttaa hankkeen ja järjestää sille rahoituksen. Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (Ara) tullaan hakemaan syksyllä 2016 palveluasumisen osuuteen korotukilainaa ja siihen liittyvää erityisasumisen investointiavustusta. Ara on antanut vastaaviin kohteisiin investointiavustusta 40 % kustannuksista. Palvelukeskuksen osuudelle on suunniteltu haettavaksi kaupungilta muuta lainaa myöhemmin rakentamisaikataulun ja rahoitussuunnitelman tarkentuessa.

Kaupunginjohtaja päätti johtajisto käsittelyssä 22.6.2016 (41 §) merkitä tiedoksi Kaupungin välivuokrausmenettelyn kehittäminen -työryhmän loppuraportin ja päätti samalla kehottaa kaupunginkansliaa, kiinteistövirastoa, sosiaali- ja terveystoimistoa sekä kaupunkikonsernin omistamia kiinteistöyhtiöitä ryhtymään toimenpiteisiin raportissa mainittujen toimenpide-ehdotuksien toteuttamiseksi. Työryhmän esitti toimenpide-ehdotuksena muun muassa välivuokrausmenettelyn hallinnon selkeyttämistä keskittämällä välivuokraus kokonaisuudessaan kiinteistöviraston tilakeskukselle.

Tilakeskus solmii kaupungin puolesta vuokrasopimuksen koko rakennuksesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa ja tekee sitten vuokrasopimukset keskuksen ryhmäkoti-asunnoista edelleen sosiaali- ja terveystoimiston osoittamien asukkaiden kanssa. Palvelukeskuksen tilat tilakeskus taas vuokraa edelleen sisäisellä vuokrauksella sosiaali- ja terveystoimistolle.

Välivuokrausmenettelyn taustalla on arvonlisäverolain mahdollistama arvonlisäveron palautusmenettely, jolloin kiinteistön omistaja voi hakea po. kiinteistön arvonlisäverolliseksi ja siten saada palautuksina kiinteistön rakennus-, perusparannus- ja peruskorjauskustannuksiin sekä kiinteistön hoito- ja ylläpitokustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron. Kaupunki maksaa arvonlisäveron sisältävän vuokran Helsingin kaupungin Asunnot Oy:lle ja hakee maksetun veron takaisin niin kutsuttuna kuntopalautuksena.

Vuokra-arvio

Helsingin asuntotuotantotoimiston arvion mukaan hankkeen rakennuskustannukset ovat arvonlisäverottomina yhteensä 30,7 miljoonaa euroa. Arvonlisäverollisina rakennuskustannukset ovat yhteensä 38,1 miljoonaa euroa (alv 24 %) kustannustasossa rakennuskustannusindeksi (RI) 100,1 (helmikuu 2016).

Huoneistoneeliötä kohden kustannukset ovat arvonlisäverottomina 2719 euroa/htm² ja arvonlisäverollisina (alv 24 %) 3372 euroa/htm².

Ryhmäkotien osuus kustannuksista on yhteensä 19,1 milj. euroa ja palvelutilojen osuus 11,6 milj. euroa (alv 0 %).

Peruskorjaus- ja muutostöiden jälkeinen tilojen kokonaisvuokra on 14,50 euroa/m²/kk (alv 0 %) oletuksella, että ryhmäkotien osuuteen saadaan erityisryhmien investointiavustusta 40 % kustannuksista. Vuokra jakaantuu hoitovuokraan 3,66 euroa/m²/kk ja pääomavuokraan 10,84 euroa/m²/kk. Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystieteiden vanhuskeskuksesta maksama vuokra on 12,96 euroa/m²/kk.

Vuokrasopimus solmitaan toistaiseksi voimassa olevaksi, siten että ensimmäinen mahdollinen irtisanomispäivä on 20 vuoden päästä vuokrasopimuksen alkamisesta. Vuokra-aika alkaa peruskorjauksen valmistamisen jälkeen arviolta helmikuussa 2020. Vuokraa tarkistetaan vuosittain omakustannusperusteisesti ARA-säännösten mukaan. Vuokriin lisätään kulloinkin voimassa olevan verokannan mukainen arvonnlisävero.

Kaupunginhallituksen 14.12.2015 (1208 §) hyväksymien tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan erityisasumishankkeisiin sisältyvät toimitilat käsitellään kuten muutkin kaupungin tilahankkeet käsittelyohjeen mukaisesti. Koska kyseessä on vuokratilahanke ei kaupunginhallitus käsittele hankkeen hankesuunnitelmaa vaan hankesuunnitelman mukaisten tilojen vuokraamista sosiaali- ja terveystieteiden käyttöön.

Esitettävän palvelukeskuksen toimitilojen yhteenlaskettu 20 vuodelle pääomittettu vuokra on 8,33 milj. euroa, joten vuokranhanke edellyttää kaupunginhallituksen päätöksen.

Laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa

Määräaikainen laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa tuli voimaan 1.7.2016 ja on voimassa 31.12.2019 asti. Lain mukaan kaupunki ei saa tehdä sosiaali- ja terveydenhuollon rakennuksiin kohdistuvia investointeja koskevia sitoumuksia, joiden arvonnlisäverottomat kokonaiskustannukset ylittävät viisi miljoonaa euroa. Lakia sovelletaan myös vuokratiloihin muuna käyttöoikeussopimuksena toteutettavaan rakennuksiin kohdistuvaan investointiin, jonka arvonnlisäverottomat kokonaiskustannukset ylittävät viisi miljoonaa euroa. Näin ollen laki rajoittaa myös kyseessä olevan vuokrasopimuksen solmimista Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa.

Kaupunki voi lain mukaan hakea poikkeuslupaa investointia koskevan sitoumuksen tekemiseksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä, kun inves-

tointi on perusteltu palvelujen saatavuuden turvaamiseksi ja investointi on alueen palvelurakenteen kannalta tarpeellinen.

Tilakeskus, jonka vuokratilasta on kysymys, hakee hankkeelle poikkeusluvan edellytyksenä sen toteutukselle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi
Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Tarvekuvaus Myllypuron vanhustenkeskuksen peruskorjaus monipuoliseksi palvelukeskukseksi
- 2 Vuokrasopimusluonnos
- 3 Myllymatkantie 4 ER hankesuunnitelma
- 4 Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen peruskorjauksen hankesuunnitelma 31.3.2016.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Helsingin kaupungin asunnot Oy
Asuntotuotantotoimisto
Sosiaali- ja terveystoimisto
Tilakeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.05.2016 § 103

HEL 2013-016257 T 10 06 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

- hyväksyä osaltaan Myllypuron monipuolisen palvelukeskuksen peruskorjauksen 31.3.2016 päivätyn hankesuunnitelman ja

- tehdä hankkeesta tarvepäätöksen.

19.12.2016

Kaj/4

Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta esitti hankesuunnitelman kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirkko Suppanen, projektisuunnittelija, puhelin: 310 43895
pirkko.suppanen(a)hel.fi
Jaana Lunnela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 42505
jaana.lunnela(a)hel.fi

§ 1163

Nimistötoimikunnan uuden puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä henkilökohtaisten varajäsenten nimittäminen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2017 saakka

HEL 2014-015287 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti nimetä nimistötoimikuntaan sen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2017 saakka suostumuksensa mukaisesti puheenjohtajaksi, projektipäällikkö, arkkitehti Suvi Tyynilän ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen yleiskaavasuunnittelija, filosofian maisteri Satu Tarulan sekä varapuheenjohtajaksi yleiskaavasuunnittelija, kauppatieteiden maisteri Jussi Mäkisen ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen viestintäassistentti, valtiotieteiden maisteri Aki Antinkaapon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Nimetyt

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginhallitus päätti 19.1.2015 asettaa toimikaudeksi 2015 - 2016 yhdeksänjäsenisen nimistötoimikunnan, jonka tehtävänä on mm. valmista asemakaavojen nimikysymyksiä ja antaa lausuntoja nimiasioissa. Toimikunnan toimikautta on jatkettu 31.5.2017 asti.

Nimistötoimikunnan puheenjohtaja, asemakaava-arkkitehti Annukka Lindroos on jäämässä eläkkeelle 1.2.2017 ja nimistötoimikunnan vara-

puheenjohtaja, valtiotieteiden maisteri Mauri Laine on kuollut 23.9.2016. Kaupunkisuunnitteluvirasto on esittänyt 1.12.2016 kaupunginhallitukselle, että nimistötoimikunnan toiminnan varmistamiseksi kaupunginhallituksen tulisi nimittää nimistötoimikunnalle uusi puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja heille molemmille henkilökohtaiset varajäsenet jäljellä olevan toimikauden loppuun asti.

Kaupunkisuunnitteluvirasto esittää nimistötoimikunnan puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi sekä heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen seuraavia henkilöitä suostumuksensa mukaisesti ajalle 1.1.–31.5.2017:puheenjohtajaksi projektipäällikkö, arkkitehti Suvi Tyynilä (kaavoitus ja kaupunkisuunnittelu) ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen yleiskaavasuunnittelija, filosofian maisteri Satu Tarula (yleissuunnittelu ja kaupunkikehitys) ja varapuheenjohtajaksi yleiskaavasuunnittelija, kauppatieteiden maisteri Jussi Mäkinen(paikkatieto ja yleissuunnittelu) hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen viestintäassistentti, valtiotieteiden maisteri Aki Antinkaapo (viestintä ja kaupunkisuunnittelu).

Eesitys on kaupunkisuunnitteluviraston esityksen mukainen. Siinä on otettu huomioon tasa-arvolain (8.8.1986/609) vaatimukset, jonka mukaan sekä naisia että miehiä tulee kumpiakin olla toimielimen jäseniä valittaessa vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Nimetyt

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Nimistötoimikunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvnro
FI02012566

Kaupunginhallitus 19.01.2015 § 81

HEL 2014-015287 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen yhdeksänjäsenisen nimistötoimikunnan, jonka tehtävänä on mm. valmistella asemakaavojen nimikysymyksiä ja antoi lausuntoja nimiasioissa. Toimikuntaan kuu-
luvut suostumuksensa mukaisesti seuraavat henkilöt:

puheenjohtaja

1 asemakaava-arkkitehti, arkkitehti Annukka Lindroos

varapuheenjohtaja

2 suunnittelija, valtiotieteiden maisteri Mauri Laine, kaa-
voitus ja kaupunkisuunnittelu

jäsenet

3 museolehtori, filosofian maisteri Anna Finnilä, Hel-
singin historia

4 erityisasiantuntija, filosofian maisteri Helinä Uusitalo,
suomen kieli ja nimistönhuolto

5 namnvårdare, filosofie doktor Leila Mattfolk, svenska
språket och namnvård

6 toimittaja, valtiotieteiden maisteri Miska Rantanen,
kaupunkikulttuuri ja urbanismi

7 dosentti, filosofian tohtori Mikko-Olavi Seppälä, kult-
tuurihistoria ja Helsingin historia

8 kulttuuritoimittaja Minna Joenniemi, media, kulttuuri
ja suomalainen yhteiskunta

9 kaupungingeodeetti, diplomi-insinööri Heikki Laakso-
nen, karttatuotanto ja paikkatieto

ja henkilökohtaiset varajäsenet

1 projektipäällikkö, arkkitehti Suvi Tyynilä, kaavoitus
ja kaupunkisuunnittelu

2 yleiskaavasuunnittelija, kauppatieteiden maisteri
Jussi Mäkinen, paikkatieto ja yleissuunnittelu

3 tutkija, filosofian maisteri Eva Packalén, Helsingin

- historia
- 4 erityisasiantuntija, filosofian tohtori Heikki Hurta, suomen kieli ja nimistöntutkimus
- 5 filosofie magister Maria Vidberg, svenska språket och namnforskning
- 6 toimittaja, filosofian maisteri Joonas Laitinen, kaupunkikulttuuri ja urbanismi
- 7 protokolla-asiantuntija, filosofian maisteri Anton Eskola, kulttuurihistoria ja Helsingin historia
- 8 kulttuuritoimittaja, filosofian maisteri Aleksis Salusjärvi, media, kulttuuri ja suomalainen yhteiskunta
- 9 toimistopäällikkö, diplomi-insinööri Anu Soukki, kartatatuotanto ja paikkatieto

sihteeri

nimistönsuunnittelija, filosofian maisteri Johanna Lehtonen kaupunkisuunnitteluvirastosta

sekä varalla

suunnittelija, filosofian maisteri Hanna Ikonen kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi

19.12.2016

Kaj/6

§ 1164

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	13.12.2016
rakennuslautakunta	13.12.2016
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	12. - 16.12.2016

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 1165

Muutos rintamaveteraaniain neuvottelukunnan kokoonpanossa

HEL 2015-000006 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti valita palvelupäällikkö Merja Liskin kiinteistövirastoa edustavaksi jäseneksi rintamaveteraaniain neuvottelukuntaan Matti Pitkäsén tilalle toimikaudeksi, joka päättyy kaupunginhallituksen toimikauden päättyessä.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kiinteistöviraston ilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 9.2.2015 § 161 asettaa toimikaudekseen rintamaveteraaniain neuvottelukunnan ja valita siihen mm. toimistopäällikkö Matti Pitkäsén kiinteistövirastosta. Kiinteistövirastosta saadun tiedon mukaan Pitkänen ei enää työskentele kaupungin palveluksessa. Kaupunginhallituksen tulisi valita neuvottelukunnan lopputoimikaudeksi uusi jäsen Pitkäsén tilalle. Kiinteistövirasto esittää palvelupäällikkö Merja Liskiä, joka työskentelee kiinteistöviraston asunto-osastolla.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

19.12.2016

Stj/1

1 Kiinteistöviraston ilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Neuvottelukuntaan valittu
Rintamaveteraaniaisiin neuvottelukunta
Kiinteistövirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.02.2015 § 161

HEL 2015-000006 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen rintamaveteraaniaisiin neuvottelukunnan ja valita siihen 12 jäsentä seuraavasti:

kaupungin luottamushenkilöjäsenet:

Kauko-Aatos Leväaho

Seija Paunio-Grönholm

Ulla-Britta Talvitie

Antti-Jussi Räihä

kaupungin virastoja edustavat jäsenet:

liikunnansuunnittelija Minna Ekman liikuntavirastosta

palvelualueen johtaja Merja Etholén-Rönnberg sosiaali- ja terveystoimintavirastosta

apulaisylilääkäri Marja-Liisa Laakkonen sosiaali- ja terveystoimintavirastosta

toimistopäällikkö Matti Pitkänen kiinteistövirastosta

helsinkiläisiä rintamaveteraanijärjestöjä edustavat jäsenet:

toiminnanjohtaja Rauno Loukkola (Helsingin Seudun Sotaveteraanipiiri ry)

puheenjohtaja Pekka Morri (Rintamaveteraanien Helsingin Piiri ry)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Altti Majava (Sotainvalidien Veljesliiton Helsingin Piiri ry)

puheenjohtaja Kaarina Peltola (Helsingin Rintamanaiset ry)

Samalla kaupunginhallitus päätti määrätä neuvottelukunnan puheenjohtajaksi em. toimikaudeksi Antti-Jussi Räihän ja kehottaa sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusta huolehtimaan neuvottelukunnan sihteerin tehtävien hoitamisesta.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa neuvottelukuntaa laatimaan toimikautensa alussa toimintasuunnitelman sekä toimikautensa päättyessä esittämään kaupunginhallitukselle perustellun näkemyksen tärkeinä pitämistään asioista, joita sen seuraajan tulisi käsitellä.

Vielä kaupunginhallitus päätti kehottaa neuvottelukuntaa antamaan kertomuksen toiminnastaan toimikauden päättyessä.

Edelleen kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi liitteinä olevat neuvottelukunnan toimintakertomuksen toimikaudelta 2013 - 2014, neuvottelukunnan varapuheenjohtajan kirjeen sekä sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusta johdosta antaman lausunnon.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 1166

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 50 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta	13.12.2016
- kolmas jaosto	15.12.2016
varhaiskasvatuslautakunta	13.12.2016

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.12.2016

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1146 (Päätöksen 1. ja 2. kappale), 1147, 1148, 1149, 1151, 1153, 1154, 1155, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1164 ja 1166 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 1143, 1144, 1145, 1146 (Päätöksen 3. ja 4. kappale), 1150, 1152, 1156, 1162, 1163 ja 1165 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

19.12.2016

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)
(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)
(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)
(09) 310 13703 (Sivistystoimi)
(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

19.12.2016

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Hannu Oskala

Mika Raatikainen

Osku Pajamäki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 28.12.2016.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566